KTO KARATAY ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANABİLİM DALI
MİMARLIK TEZLİ YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

GLAMPİNG TURİZMİNDE KULLANILAN SÖKÜLÜP TAKILABİLİR YAPILARIN İNCELENMESİ

Büşra Nur KERESTECİ

Yüksek Lisans Tezi

KONYA
Haziran 2024

GLAMPİNG TURİZMİNDE KULLANILAN SÖKÜLÜP TAKILABİLİR YAPILARIN İNCELENMESİ

Büşra Nur KERESTECİ

KTO Karatay Üniversitesi
Lisansüstü Eğitim Enstitüsü
Mimarlık Anabilim Dalı
Mimarlık Tezli Yüksek Lisans Programı

Yüksek Lisans Tezi

Tez Danışmanı: Prof. Dr. Kerim ÇINAR

Tez Savunma Jürisi:
Dr. Öğr. Üyesi Özlem DEMİRKAN
Dr. Öğr. Üyesi Mehmet NORASLI

Konya
Haziran 2024

BİLDİRİM

Enstitü tarafından onaylanan Yüksek Lisans/Doktora tezimin tamamını veya herhangi bir kısmını basılı veya dijital biçimde arşivleme ve aşağıda belirtilen koşullar dahilinde erişime açma iznini KTO Karatay Üniversitesine verdiğimi bildiririm. Bu izinle, Üniversiteye verilen kullanım hakları dışındaki tüm fikri mülkiyet haklarım bende kalacak ve gelecekteki çalışmalar (makale, kitap, lisans, patent vb.) için tezimin tamamının veya bir bölümünün kullanım hakları yalnızca bana ait olacaktır.

Tezimin bütünüyle kendi çalışmam olduğunu, başkalarının haklarını ihlal etmediğimi ve tezimin tek yetkili sahibi olduğumu beyan ve taahhüt ederim. Telif hakkı bulunan ve sahiplerinden yazılı izinle kullanılması zorunlu olan kaynakları, yazılı izin alarak kullandığımı ve istenildiğinde izinlerin suretlerini Üniversiteye teslim etmeyi taahhüt ederim.

Yükseköğretim Kurulu tarafından yayımlanan "Lisansüstü Tezlerin Elektronik Ortamda Toplanması, Düzenlenmesi ve Erişime Açılmasına İlişkin Yönerge" kapsamında, tezim, aşağıda belirtilen koşullar haricince, YÖK Ulusal Tez Merkezi ve KTO Karatay Üniversitesi Açık Erişim Sisteminde erişime açılır.

☐ Enstitü / Fakülte Yönetim Kurulu kararı ile tezimin erişime açılması mezuniyet tarihimden itibaren 2 yıl ertelenmiştir.[1]

☐ Enstitü / Fakülte Yönetim Kurulunun gerekçeli kararı ile tezimin erişime açılması mezuniyet tarihimden itibaren … ay en fazla 6 ay ertelenmiştir.[2]

☐ Tezimle ilgili gizlilik kararı verilmiştir. [3][4]

28 Haziran 2024

_____

Büşra Nur KERESTECİ

[1] MADDE 6(1) Lisansüstü tezle ilgili patent başvurusu yapılması veya patent alma sürecinin devam etmesi durumunda, tez danışmanının önerisi ve enstitü anabilim dalının uygun görüşü üzerine enstitü veya fakülte yönetim kurulu iki yıl süre ile tezin erişime açılmasının ertelenmesine karar verebilir.

[2] MADDE 6(2) Yeni teknik, materyal ve metotların kullanıldığı, henüz makaleye dönüşmemiş veya patent gibi yöntemlerle korunmamış ve internetten paylaşılması durumunda 3. şahıslara veya kurumlara haksız kazanç imkanı oluşturabilecek bilgi ve bulguları içeren tezler hakkında tez danışmanının önerisi ve enstitü anabilim dalının uygun görüşü üzerine enstitü veya fakülte yönetim kurulunun gerekçeli kararı ile altı ayı aşmamak üzere tezin erişime açılması engellenebilir.

[3] MADDE 7(1) Ulusal çıkarları veya güvenliği ilgilendiren, emniyet, istihbarat, savunma ve güvenlik, sağlık vb. konulara ilişkin lisansüstü tezlerle ilgili gizlilik kararı, tezin yapıldığı kurum tarafından verilir. Kurum ve kuruluşlarla yapılan işbirliği protokolü çerçevesinde hazırlanan lisansüstü tezlere ilişkin gizlilik kararı ise, ilgili kurum ve kuruluşun önerisi ile enstitü veya fakültenin uygun görüşü üzerine üniversite yönetim kurulu tarafından verilir. Gizlilik kararı verilen tezler Yükseköğretim Kuruluna bildirilir.

[4] MADDE 7(2) Gizlilik kararı verilen tezler gizlilik süresince enstitü veya fakülte tarafından gizlilik kuralları çerçevesinde muhafaza edilir, gizlilik kararının kaldırılması halinde Tez Otomasyon Sistemine yüklenir.

ETİK BEYAN

KTO Karatay Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Tez Hazırlama ve Yazım Kurallarına uygun olarak Prof. Dr. Kerim ÇINAR danışmanlığında tarafımdan üretilen bu tez çalışmasında; sunduğum tüm veri, enformasyon, bilgi ve belgeleri bilimsel etik kuralları çerçevesinde elde ettiğimi, tüm değerlendirme, analiz, bulgu ve sonuçları bilimsel usullere uygun olarak sunduğumu, seminer çalışmasında yararlandığım kaynakların tümüne bilimsel normlara uygun biçimde atıfta bulunarak kaynak gösterdiğimi, seminerimin kaynak gösterilen durumlar dışında özgün olduğunu bildirir, aksi bir durumda aleyhime doğabilecek tüm hak kayıplarını kabullendiğimi beyan ederim.

28 Haziran 2024

_____

Büşra Nur KERESTECİ

Ailem'e

TEŞEKKÜR

Çalışma sürecimde bilgileri ile bana ışık tutan, çalışmamın şekillenmesi ve oluşmasında katkısı büyük olan çok kıymetli hocam, tez danışmanım Prof. Dr. Kerim ÇINAR'a teşekkürlerimi sunarım. Tez savunma sürecimde değerli katkılarını hiç esirgemeyen jüri hocalarım Dr. Öğr. Üyesi Özlem DEMİRKAN ve Dr. Öğr. Üyesi Mehmet NORASLI'ya destekleri için çok teşekkür ederim.

Tez çalışmamın konusu olan sökülüp takılabilir yapılardan jeodezik kubbe formlu yapıların üretici firması olan IN OUT Superior Glamping'in Yönetim Kurulu Üyesi Ali YILDIRIM'a verdiği teknik bilgilere ve yapım süreçlerini yerinde gözlem yapmama olanak sunduğu için teşekkür ederim. Türkiye'deki ilk dome çadırlı glamping tesislerinden biri olan Hypnos Sapanca & SPA görevlilerine, tesisi gezdirdikleri ve anlattıkları değerli bilgiler için teşekkür ederim. Çalışma kapsamında incelenen Longosphere ve Sapanca Dome tesis çalışanlarının ve işletme sahiplerinin vermiş oldukları bilgiler için teşekkür ederim.

Tez yazım ve hazırlama aşamasında sürekli olarak fikir alışverişinde bulunarak her anlamda yanımda olan sevgili arkadaşım Berfin EVKAYA'ya teşekkür ederim. Yardıma ihtiyacım olduğunda desteklerini esirgemeyen Arş. Gör. Gülnihal UĞUR'a, kendisini daha önce tanımak istediğim çok değer verdiğim Tuba ARKAN DEMİRÖRS'e en içten dileklerimle teşekkür ederim.

Her zaman varlıklarıyla onur ve gurur duyduğum sevgili abilerim Mehmet Ali SAĞBİLİ ve Melih Can SAĞBİLİ'ye, beni bugünlere getiren her daim desteğiyle ve sevgileriyle yanımda olan çok kıymetli annem Zübeyde SAĞBİLİ'ye ve babam Hüseyin Özcan SAĞBİLİ'ye, tanıdığım günden beri annem ve babamdan farksız gördüğüm, bu süreçte hiçbir zaman desteklerini esirgemeyen sevgili kayınvalidem Hadiye KERESTECİ ve kayınpederim Ömer Faruk KERESTECİ'ye, ablalarım olarak sevdiğim ve saygı duyduğum Emine KERESTECİ ve Merve KALAYCI'ya anlayışlarından ve sağladıkları kolaylıklardan ötürü en içten duygularımla teşekkür ederim.

Son olarak en özel teşekkürümü sebepleri saymakla bitmeyecek olan; sadece tez yazım sürecinde değil, her an yanımda olan, hayatta her zaman en büyük destekçim, hayat arkadaşım, eşim Yusuf Taha KERESTECİ'ye ve gülüşüyle bana mutluluk veren biricik kızım Elif Ela KERESTECİ'ye ediyorum. İyi ki varsınız.

28 Haziran 2024 Büşra Nur KERESTECİ

ÖZET

Büşra Nur KERESTECİ

Glamping Turizminde Kullanılan

Sökülüp Takılabilir Yapıların İncelenmesi

Yüksek Lisans Tezi

Konya, 2024

Turizm sektöründe her dönem değişmeler ve gelişmeler meydana gelmektedir. Bu konudaki temel belirleyiciler; turist beklentileri, salgın hastalıklar, doğal afetler ve terör olayları gibi sebeplerdir. Özellikle tüm dünyayı etkisi altına alan Covid-19 pandemi süreciyle insanların turizm tercihlerinde farklılaşmalar meydana gelerek çeşitli turizm türleri ortaya çıkmıştır. Bu bağlamda turistlerin kitlesel alanlardan ziyade bireysel hareket edebilecekleri, doğa ile iç içe, çevreye duyarlı, konforlu ve özgün konaklama deneyimi arayışına cevap olan lüks kamp turizmine ilgi artmıştır.

Bu çalışmada lüks kampçılık anlamına gelen glamping kavramı, glamping yapı türleri ve tasarımsal özellikleri incelenerek glamping tesislerinin mimari tasarımına katkı sağlanması amaçlanmaktadır. Güncel bir konu olan glamping turizmine dair mimarlık alanında kaynakların ve yapılan araştırmaların varlığının azlığı göz önünde bulundurularak yapılacak olan çalışmanın literatüre katkı sağlaması önem arz etmektedir.

Tez çalışmasında glamping yapı türleri sabit yapılar ve hareketli yapılar (taşınabilir ve sökülüp takılabilir) olmak üzere iki ana başlıkta incelenmiştir. Çalışma kapsamında sökülüp takılabilir konaklama yapılarından oluşan iki farklı glamping tesisi incelenmiştir. Çalışmada nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Görüşme ve gözlem ile veri elde edilmiştir. İncelenen tesislerin güçlü ve zayıf yönlerini, tesis dışında yer alan fırsat ve tehditlerin tanımlanması amacıyla SWOT analizi yapılmıştır. Çalışma kapsamında incelenen glamping tesislerinin niteliklerinin belirlenmesi amacıyla farklı web sitelerinden kullanıcı yorumları incelenerek grafik yardımıyla değerlendirilmiştir.

Çalışmada yeni turizm tercihi olan glamping turizminde doğa, lüks, yüksek kalitede hizmet, kaliteli yiyecek içecek ve macera niteliklerinin glamperların memnuniyetini etkilediği görülmüştür. Glamping konaklama yapıları, kullanıcı ihtiyaçlarına yönelik işlevsel ve ilgi çekici tasarımda olması gerektiği ve sürdürülebilirlik ilkeleri doğrultusunda çevresel faktörler göz önünde bulundurularak uygun malzeme seçiminin yapılması gerektiği sonuçlarına ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler

Turizm yapıları, kamping, glamping, sökülüp takılabilir yapılar

ABSTRACT

Büşra Nur KERESTECİ

Investigation of Removable Structures

Used in Glamping Tourism

Master's Thesis

Konya, 2024

Changes and developments occur in the tourism sector every period. The main determining factors for this are tourist expectations, epidemics, natural disasters, and terrorist acts. The Covid-19 pandemic had a profound impact on the entire world, leading to changes in people's tourism preferences and the emergence of various types of tourism. In this context, there has been a growing interest in glamping, as it meets the need for individual travel, away from mass areas, in close contact with nature, with a focus on environmental sustainability, and offers comfortable and unique accommodation experiences.

This study examines the concept of glamping, which means luxury camping, the types of glamping structures, and their design features, with the aim of contributing to the architectural design of glamping facilities. Considering the lack of development and research in the field of architecture on glamping tourism, which is a current issue, the study is important to contribute to the literature.

In the thesis study, the types of glamping structures are considered in two main categories: stationary and mobile structures (portable and demountable structures). During the study, two different glamping facilities, consisting of demountable structures, were examined. Qualitative research method was used in the study. Data was obtained through interviews and observation. SWOT analysis was conducted to identify the strengths and weaknesses of the examined businesses and the opportunities and threats outside the business. In order to determine the qualities of the glamping facilities examined within the scope of the study, user comments from different websites were examined and evaluated with the help of graphics.

As a result of the study, the following conclusions were reached: glamping tourism, a new tourism trend, characteristics such as nature, luxury, high-quality service, quality food and beverages, and elements of adventure influence guest satisfaction. Glamping accommodation structures should be functional and attractive in design to meet user needs. At the same time, it is necessary to consider environmental factors and choose appropriate materials in line with sustainability principles.

Keywords

Tourism structures, camping, glamping, demountable structures.

İÇİNDEKİLER

KABUL VE ONAY i
BİLDİRİM ii
ETİK BEYAN iii
TEŞEKKÜR v
ÖZET vi
ABSTRACT vii
İÇİNDEKİLER viii
TABLOLAR DİZİNİ x
ŞEKİLLER DİZİNİ xi
KISALTMALAR DİZİNİ xiv
1. GİRİŞ 1
2. KAYNAK ARAŞTIRMASI 4
3. GLAMPİNG TURİZİMİNİN TARİHSEL GELİŞİM SÜRECİ 9
3.1. Turizm ve Turizm Konaklama Yapıları 9
3.1.1. Turizmin Tarihsel Gelişim Süreci 10
3.1.2. Turizm Konaklama İşletmeleri 14
3.2. Kamping 19
3.3. Glamping 21
3.3.1. Glampingin Uygulanabilmesi İçin Nitelikler 24
3.3.2. Glamping Yapı Türleri ve Tasarımsal Özellikler 26
4. ALAN ÇALIŞMASI 51
4.1. Longosphere Glamping Tesisi Tasarımı Etkileyen Çevresel Faktörler 51
4.1.1. Konumu ve Önemi 51
4.1.2. İklim Özellikleri ve Bitki Örtüsü 53
4.2. Longosphere Glamping Tesisi Tasarımı Etkileyen Yapısal Faktörler 55
4.2.1. Proje Planlama ve Yapım Süreci 55
4.2.2. Tesis İçi Mekânsal Düzenleme 56
4.2.3. Yapı Malzemeleri ve Strüktür 64
4.2.4. SWOT Analizi 69
4.3. Sapanca Dome Glamping Tesisi Tasarımı Etkileyen Çevresel Faktörler 71
4.3.1. Konumu ve Önemi 71
4.3.2. İklim Özellikleri ve Bitki Örtüsü 72

4.4. Sapanca Dome Glamping Tesisi Tasarımı Etkileyen Yapısal Faktörler 73
4.4.1. Proje Planlama ve Yapım Süreci 73
4.4.2. Tesis İçi Mekânsal Düzenleme 73
4.4.3. Yapı Malzemeleri ve Strüktür 83
4.4.4. SWOT Analizi 89
5. BULGULAR 92
6. DEĞERLENDİRME VE SONUÇ 97
KAYNAKLAR 101
ÖZGEÇMİŞ 110

TABLOLAR DİZİNİ

Tablo 1. 2023 Ağustos ayına kadar glamping turizmine yönelik yapılan araştırmaların yayınlandıkları yıllara göre dağılımı 8
Tablo 2. Yıllara göre Türkiye'ye gelen ziyaretçi sayısı 13
Tablo 3. Kamp tipleri 20
Tablo 4. Demirköy ve İğneada nüfus verileri 53
Tablo 5. Longosphere Glamping Tesisi Konaklama Yapılarında Kullanıldığı Yere Göre Malzemeler 68
Tablo 6. Longosphere Glamping Tesisi SWOT Analizi 69
Tablo 7. IN OUT firmasına ait igloların ölçü ve teknik özellikleri bilgileri 84
Tablo 8. Sapanca Dome Glamping Tesisi Konaklama Yapılarında Kullanıldığı Yere Göre Malzemeler -1 88
Tablo 9. Sapanca Dome Glamping Tesisi Konaklama Yapılarında Kullanıldığı Yere Göre Malzemeler -2 89
Tablo 10. Sapanca Dome Glamping Tesisi SWOT Analizi 90
Tablo 11. İncelenen glamping tesislerinde bulunan konaklama yapı birimlerinin iç mekân ve dış mekân alanları 93
Tablo 12. İncelenen glamping tesislerinde bulunan konaklama yapılarında kullanıldığı yere göre malzemeler -1 94
Tablo 13. İncelenen glamping tesislerinde bulunan konaklama yapılarında kullanıldığı yere göre malzemeler -2 95

ŞEKİLLER DİZİNİ

Şekil 1.Turizmin tarihsel gelişim süreci 11
Şekil 2. Türkiye turizm konaklama tesislerinde tesislere geliş sayısı ve geceleme sayısının yıllara göre dağılımı 12
Şekil 3. 2020 yılında Türkiye turizm konaklama tesislerinde tesislere geliş sayısı ve geceleme sayısının aylara göre dağılımı 12
Şekil 4. Konaklama işletmeleri 16
Şekil 5. Türlerine göre konaklama tesislerinin sayısı (2020) 18
Şekil 6. 2004-2024 yılları arasında Dünya genelinde glamping kelimesi için internette yapılan aramalardaki artış grafiği 23
Şekil 7. 2004-2024 yılları arasında Türkiye genelinde glamping-kamping kelimesi için internette yapılan aramalardaki artış grafiği ve bölgeye göre ilgi alanı haritası 24
Şekil 8. Glamping turizminin nitelikleri 25
Şekil 9. Glamping yapı türleri 28
Şekil 10. Bolt Farm Treehouse glamping tesisi ve Balayı Ağaç Evi, ABD 29
Şekil 11. Ağaç ev yaşam alanı ve banyo mekânı 30
Şekil 12. Mağara konaklama, Ürgüp, Türkiye 31
Şekil 13. Mağara konaklama birimi iç mekân 31
Şekil 14. Hobbit ev, Castlebar, Mayo, İrlanda 32
Şekil 15. Hobbit ev iç mekân 33
Şekil 16. Hideout Falcon, Endonezya Bali 34
Şekil 17. Hideout Falcon iç mekân ve mobilya tasarımı 34
Şekil 18. Vintage Mansion Camper, Elgin, Texas ABD 35
Şekil 19. Karavan yatma ve yaşam alanları 36
Şekil 20. Flophouze Shipping Conteiner, Round Top, Teksas ABD 37
Şekil 21. Flophouze Shipping Conteiner iç mekân 37
Şekil 22. Kapsül, Worston, İngiltere 38
Şekil 23. Kapsül konaklama birimi iç mekân 38
Şekil 24. Tiny house, Utah ABD 39
Şekil 25. Tiny house konaklama birimi iç mekân 40
Şekil 26. Aman-ı-Khás safari çadırı ve açık oturma alanı, Hindistan 41
Şekil 27. Safari çadırı iç mekân yatma ve yaşam alanı 42
Şekil 28. Kızılderili (Tipi) çadır, Lake George, Colorado ABD 43
Şekil 29. Kızılderili (Tipi) çadır iç mekân 43

Şekil 30. Otağı örneği, Greytown Kuzey Adası 44
Şekil 31.Çan çadırı örneği dış ve iç mekân görseli, Ontario Kanada 45
Şekil 32. Balon çadır örneği, Nosara Kosta Rika 46
Şekil 33. Balon çadır iç mekân görselleri 46
Şekil 34. Çadırlı kabin örneği ön ve arka cephe, Cibolo Teksas 47
Şekil 35. Çadırlı kabin iç mekân görselleri 48
Şekil 36. Hypnos Sapanca & SPA, Sapanca, Sakarya 49
Şekil 37. Jeodezik kubbe dome çadırı veranda 50
Şekil 38. Jeodezik kubbe dome çadırı iç mekân 50
Şekil 39. Longosphere Glamping coğrafi konum 52
Şekil 40. İğneada aylık ortalama saat-sıcaklık grafiği 54
Şekil 41. Longosphere Glamping Tesisi vaziyet planı 56
Şekil 42. Tesise giriş ve resepsiyon binası 57
Şekil 43. Longosphere Glamping Tesisi bilgilendirici tabelalar 58
Şekil 44. Longosphere Glamping Tesisi günübirlik alan 58
Şekil 45.Food-Wood restoran plan, kesit ve görünüş çizimleri 59
Şekil 46. Kamp ateş alanı ve Ying-Yang Bar 60
Şekil 47. Açık yüzme havuzu ve jeodezik kubbe dome çadırı 60
Şekil 48. Sincap çadırları 61
Şekil 49. Kaplumbağa Çadır 62
Şekil 50. Longosphere Meeting House 62
Şekil 51. Longosphere Glamping yapıların temasal çeşitlenme tasarımları 64
Şekil 52. Resepsiyon (İdari Bina) plan, kesit ve görünüş çizimleri 65
Şekil 53. İdari bina ahşap kiriş birleşim detayı 65
Şekil 54. Sincap çadır ahşap çerçeve birleşim detayı ve branda açıklık 66
Şekil 55. Longosphere dome çadırı dış ve iç mekân 67
Şekil 56. Dome çadırı çelik ve ahşap strüktür elemanları birleşim detayı 67
Şekil 57. Sapanca Dome coğrafi konum 71
Şekil 58. Sapanca ili mahalleleri turizm işletme yoğunluğu 72
Şekil 59. Sapanca Dome glamping tesisi yerleşimi 74
Şekil 60. Sapanca Dome glamping tesisi restoran iç ve dış mekân 74
Şekil 61. Sapanca Dome glamping tesisine genel bakış 75
Şekil 62. Amazon konsept dome çadır 76
Şekil 63. Marrakesh konsept dome çadır 77

Şekil 64. Japon konsept dome çadır 78
Şekil 65. Metaverse konsept dome 78
Şekil 66. Ceviz konsept dome çadır 79
Şekil 67. No Name konsept dome çadır 80
Şekil 68. Dawn konsept dome çadır 81
Şekil 69. Candy konsept dome çadır 81
Şekil 70. Barok konsept dome çadırı 82
Şekil 71. Akasya konsept dome çadır 83
Şekil 72. Dome çadır ahşap ve beton zemin platformu 85
Şekil 73. Dome çadırı ahşap birleşim detayı ve bağlayıcı eleman 86
Şekil 74. Dome çadır kaplama brandası detayları 86
Şekil 75. Dome çadır kapı, pencere ve soba çıkışı detayı 87
Şekil 76. Longosphere ve Sapanca Dome glamping tesisleri kullanıcı yorumları glamping niteliklerinin değerlendirmesi 92

KISALTMALAR DİZİNİ

Kısaltma	Açıklama
ABD	Amerika Birleşik Devletleri
TÜİK	Türkiye İstatistik Kurumu
Km	Kilometre
Cm	Santimetre

1. GİRİŞ

Turizmde sektöründe dönemin getirdiği değişmeler sonucunda farklı turizm türleri ortaya çıkmıştır. Bu değişimlere paralel olarak, turizm konaklama yapılarının hizmetleri genişlemeye ve çeşitlenmeye başlamıştır. Doğaya dönüş eğiliminin artması, turistlerin sürdürülebilirlik bilincinin artması, şehir yaşamının getirdiği yoğunluk ve pandemi süreciyle turizm sektöründe doğa temelli hizmet veren işletmelere olan talebin artmasını sağlamıştır. Böylece en eski açık hava etkinlikleri olan kamp yapma faaliyeti (kamping), sosyolojik değerlerin olumsuz yönlerine cevap olarak tekrar gelişmeye ve turistler tarafından yeniden ilgi görmeye başlamıştır (Milohnići ve Bonifačić, 2014). Klasik kamp ve kampçılık turizminde, hava koşulları, sağlık ve güvenlik yönünden problemler ile karşılaşmak istemeyen kişiler için yeni bir turizm arayışına gidilmiştir. Bu talebe karşılık olarak lüks ile kampı bir araya getiren, doğa ile iç içe, çevreye duyarlı, konforlu ve klasik kamp çadırlarının çeşitlenerek kabin, kubbe, ağaç ev, tipis vb. gibi farklı konaklamayı içeren glamping turizmine yönelim başlamıştır.

Turizm, bir bölgenin ekonomik gelişimini sağlayan önemli bir kaynak olmasına rağmen ortaya çevresel açıdan ciddi problemlerinde oluşmasına neden olmaktadır. Turizm sektörü genel anlamda, çok kısa bir zaman diliminde yoğun talep gördüğünden dolayı, doğal çevre ve fiziksel kapasiteler aşırı kullanmaya ve yüklenmeye bağlı olarak bozulmaktadır. Dolayısıyla bu durumun ortadan kalkmasını sağlayabilecek olan ekolojik düzeni korumak için yapılan faaliyetlerde sürdürülebilirlik ilkelerinin temel alınması ve çevreye duyarlı malzemeler kullanılması gerekmektedir (Akıncı ve Kasalak, 2016). Böylece doğa temelli turizm konaklama yapıları, çevresiyle ve zeminle olabildiğince minimum etkileşimde olarak betonlaşmadan ziyade ahşap platform veya ahşap taşıyıcı ayaklar üzerine kurulan sökülüp takılabilir sisteme sahip yapılar olmalıdır. Bu tip yapıların özelikleri; hafif olmaları, kolay ve kısa sürede birleştirilip sökülebilmeleri, söküldükten sonra kolay taşınabilmeleri ve basitleştirilmiş birleşim detayına sahip olmalarıdır. Aynı zamanda tek bir yere bağlı kalmayıp, taşınma durumunda az yer kapladıkları gibi farklı çevrelere uyarlanabilme özelliğiyle çok amaçlı kullanıma olanak sağlayarak ihtiyaca göre şekillenmektedirler (Balkaza, 2008).

Çalışmanın Amacı

Bu çalışmada turizm sektöründe değişen tercihler ve gelişmeler değerlendirilip lüks kampçılık anlamına gelen glamping kavramı, glamping yapı türleri ve tasarımsal özellikleri incelenerek glamping tesislerinin mimari tasarımına katkı sağlanması amaçlanmaktadır. Bu bağlamda doğa temelli turizm anlayışında olan glamping turizmine hizmet veren iki farklı glamping tesislerinin mevcut durumlarının mimari tasarımları incelenip konaklama yapılarında kullanıldığı yere göre malzemeler tablo yardımıyla karşılaştırılmıştır.

Çalışmanın Önemi

Güncel bir konu olan glamping turizmine dair mimarlık alanında kaynakların ve yapılan araştırmaların varlığının azlığı göz önünde bulundurularak yapılacak olan çalışmanın literatüre katkı sağlaması önem arz etmektedir.

Çalışmanın Kapsamı

Diğer yapılara göre hafif, ekonomik, pratik sökülüp takılabilmeleri ve tek bir yere bağlı kalmayıp farklı çevrelere uyarlanabilme özelliğiyle pek çok amaca yönelik kullanıma olanak sağlayan sökülüp takılabilir yapılar tez kapsamında incelenmiştir. Bu bağlamda, çalışmada sökülüp takılabilir yapıları bünyesinde barındıran iki farklı glamping tesisi incelenmiştir. İki tesisin incelenme sebebi Türkiye'de farklı tip sökülüp takılabilir yapıları bulunduran tek tesisin olmamasından kaynaklanmaktadır. Çalışma kapsamında çadır konaklama ünitelerinden oluşan Longosphere glamping tesisi ve jeodezik kubbelerden oluşan Sapanca Dome glamping tesisi incelenmiştir. Bu glamping tesisleri tasarımlarını etkileyen çevresel ve yapısal faktörler başlıkları altında incelenmiştir.

Çalışmanın Yöntemi

Tez çalışmasında veri toplama araçları bakımından, konu ile ilgili literatür taraması yapılarak yazılı, çizili ve görsel kaynaklara ulaşılmıştır. Çalışma konusu ile ilgili yerli ve yabancı yüksek lisans ve doktora tezleri, makaleler, dergiler, kitaplar, bildiriler ve internet kaynakları taranarak tez çalışmasının literatür içerisindeki yeri araştırılmıştır. Çalışmada nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Çalışmanın kapsamında incelenen jeodezik kubbe yapılarının üretici firması olan IN OUT Superior Glamping ile iletişime geçilerek çalışma hakkında bilgi verilmiştir. Çalışmaya destek olmayı kabul eden Yönetim Kurulu Üyesi

Ali Yıldırım'dan randevu alınarak görüşme ve gözlem ile veri elde ediliştir. Çalışma kapsamında incelenen glamping tesislerinin tasarımını etkileyen çevresel ve yapısal faktörler incelenerek elde edilen bulgular doğrultusunda SWOT analizi yapılmıştır. İşletmelerin güçlü ve zayıf yönlerini, işletme dışında yer alan fırsat ve tehditlerin tanımlanması (Tunç, 1993) amacıyla SWOT analizi yöntemi kullanılmıştır. Glamping işletmelerinin niteliklerinin belirlenmesi amacıyla farklı web sitelerinden çalışma kapsamında incelenen tesislere ait kullanıcı yorumları incelenmiştir. Çalışmanın kapsamında incelenen glamping tesislerinde bulunan sökülüp takılabilir özelliğe sahip olan konaklama yapılarında kullanıldığı yere göre malzemeler; kabuk/kaplama malzemesi, strüktür malzemeleri, detay malzemeleri (Güner, Gökşen ve Koçhan, 2017) ve iç mekânda kullanılan malzemeler (Kılınç, 2021) maddeleri altında incelenmiştir.

Tez çalışması altı ana başlıktan oluşmaktadır:

Birinci bölüm olan giriş bölümünde tez çalışmasının konusu tanımlanarak; çalışmanın amacı, önemi, kapsamı ve yöntemi açıklanmıştır.

İkinci bölümde faydalanılan araştırma çalışmaları ve tezlere yer verilmiştir.

Üçüncü bölümde çalışmanın konusuna temel oluşturması bakımından ilk olarak turizm ve turizm konaklama yapıları incelenmiştir. 21. Yüzyılda değişen ve gelişen talepler doğrultusunda doğa temelli hizmet veren kamping ve glamping kavramları açıklanarak, tez çalışması kapsamında konunun temelini oluşturan glamping yapı türleri ve tasarımsal özellikleri Dünyadan ve Türkiye'den seçilen örnekler ile incelemesi yapılmıştır.

Dördüncü bölümde çalışma kapsamında incelenen Longosphere ve Sapanca Dome glamping tesisleri tasarımlarını etkileyen çevresel ve yapısal faktörleri başlıkları altında incelenmiştir. Tasarımı etkileyen çevresel faktörlerin alt başlıklarında glamping tesisinin coğrafi konumu ve önemi, iklim özellikleri ve bitki örtüsü incelenmiş olup tasarımı etkileyen yapısal faktörlerin alt başlıklarında ise proje planlama ve yapım süreci, tesis içi mekânsal düzenleme, yapı malzemeleri ve strüktür ve SWOT analizi yer almaktadır.

Beşinci bölümde çalışmanın kapsamında incelenen glamping tesislerinin nitelikleri ve konaklama yapılarının kullanıldığı yere göre malzemeler tablolar ve grafikler yardımıyla karşılaştırılarak analizi yapılmıştır.

Altıncı bölümde çalışma sonucunda elde edilen verilere yer verilmiştir.

2. KAYNAK ARAŞTIRMASI

Bu bölümde tez çalışma alanı ile ilgili faydalanılan araştırma çalışmalarının amacı, kapsamı, yöntemi ve sonuçlarına dair bilgilere kısaca yer verilmiştir.

- Kılınç (2021) tarafından yapılmış olan "Konaklama Model Önerisi Olarak "AD HOC" Glamping" isimli iç mimarlık doktora tezinde; önümüzdeki 30 yılın turizm trendi olması beklenen glamping türleri incelenerek tasarım yaklaşımı olarak "ad hoc" tasarım stratejisi ile benzerliği irdelenmektedir. Bu bağlamda Kanada'nın Ontario eyaletinde bulunan Whispering Springs Wilderness Retreat glamping tesisindeki safari ve çan tipi çadırları çalışma kapsamında incelenmiştir. Çalışmada glamping yapılarının yapım teknikleri, kullanılan yapı malzemeleri, yapım süreleri açısından "ad hoc" tasarım stratejisiyle benzerlik göstermekte olup iç mimarlar için tasarımlarında kullanabilecekleri ilk kılavuz olma özelliğine sahip olduğu sonucuna ulaşılmıştır.
- İmert (2017) tarafından yapılmış olan "Konaklama Mekânlarında 'Ekolojik Biçimleniş' Ve Bir Tasarım Modeli Önerisi" isimli iç mimarlık doktora tezinde; zaman içinde ortaya çıkan konaklama ihtiyacıyla oluşan çevresel sorunların ekolojik tasarım süreci metodu ışığında bir model önerisi sunulması hedeflenmektedir. Bu bağlamda çalışma kapsamında yapıların ekolojik ve sürdürülebilirlik açısından değerlendirilmelerini sağlayan ve çeşitli özel kuruluşlar (LEED, BREEAM) tarafından gerçekleştirilen sertifikalandırma yöntemlerinin etkinlikleri, glamping konaklama mekânı örnekleri ve müşteri motivasyonları incelenmiştir. Çalışma sonucunda belirlenen ekolojik ayak izi doğrultusunda biyomimetik anlayış ve geleneksel mimarlık anlayışını temel alan, ekolojik ve sürdürülebilir tasarım teknikleri ile desteklenen ve enerji etkin yapıların bazı teknik uygulamalarından yararlanan nitelikli bir konaklama mekânı tasarımı sunulmuştur.
- Düzgün (2021) tarafından ODÜ Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi'nde yayınlanmış olan "Pandemi Sonrası Yeni Turist Tercihi: Glamping Turizmi" isimli araştırma makalesinde; pandemi sonrasında turistlerin kalabalık ortamlardan ziyade bireysel hareket edebilecekleri turizm türü olan glamping kavramı incelenmiştir. Çalışma kapsamında örnek bir işletmenin (Hypnos Sapanca&SPA glamping tesisi) değerlendirilmesi yapılmıştır. Çalışmada pandemi sonrası Türkiye'deki ve dünyadaki

turist tercihlerine bağlı olarak glamping turizmine olan ilginin arttığı sonucuna ulaşılmıştır.

- Ardıç Yetiş (2021) tarafından Güncel Turizm Araştırmaları Dergisi'nde yapmış olduğu "Kapadokya'da Turistik Ürün Olarak Kamping mi Glamping mi?" isimli araştırma makalesinde; Kapadokya Bölgesi'nin kamp turizmi açısından mevcut durumu incelenerek glamping turizmi kapsamında bölgede neler yapılabileceğine ilişkin öneriler sunulmaktadır. Bu bağlamda çalışma kapsamında Nevşehir'de bulunan 5 kamping işletme yetkililerinin glamping turizmi açısından görüşleri incelenmiştir. Çalışmada, kamp işletmelerinin glamping için alternatif destinasyon olabilmesi için konukların temel ihtiyaçlarına ilave olarak hizmette kalitenin artması gerektiği sonuçlarına ulaşılmıştır.
- Olcay ve Turhan'ın (2017) Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi'nde yapmış oldukları "Türkiye'de Glamping Hizmeti Veren İşletmelerin Sahip ve Yöneticilerinin "Yeni Turizm Trendi Glamping" ile İlgili Görüşleri (Muğla ve Antalya Örneği)" isimli yayınlanan araştırma makalesinde; Türkiye'de glampingin tercih edilme nedenleri ve bununla birlikte glampingi tercih eden turistlerin profilleri ortaya koyulmuştur. Bu bağlamda çalışma kapsamında Muğla ve Antalya illerinde glamping hizmeti veren toplam 5 turizm işletmesi incelenmiştir. Çalışmanın sonucunda; Türkiye'de verilen glamping hizmetinin ücretinin, yabancı turistlerin kendi ülkelerinde verilen glamping hizmetinin ücretine göre daha ucuz olduğu, aynı zamanda Türkiye'de deniz-kum-güneş turizminden sıkılan turistlerin daha sakin ve dinlendirici bir turizm ürününü tercih etmeye başladığı ve bu turistlerin de doğayı seven, kültürlü, orta ve yüksek gelire sahip turistler olduğu tespit edilmiştir.
- Ergüven, Yılmaz ve Kutlu'nun (2015) Akademik Sosyal Bilim Çalışmaları Dergisi'nde yapmış oldukları "Turistik Ürün Çeşitlendirme Bağlamında Hibrit Turizm: Glamping Örneği" isimli araştırma makalesinde; glampingin önemini, hâlihazırdaki durumunu ortaya koyarak gelecekte olası gelişmesi konusunda bir doküman analizi olması, yapılacak çalışmalar için bir çıkış noktası oluşturması ve alanyazına katkıda bulunulması amaçlanmaktadır. Çalışmanın sonucunda glampingin Türkiye'de henüz başlangıç aşamasında olduğu saptanmıştır.
- Göktaş, Çetin ve Kızılırmak'ın (2017) 4. Disiplinlerarası Turizm Araştırmaları Kongresi'nde yapmış oldukları "Özel İlgi Turizmi Olarak Glamping Turizminin

Mevcut Durumu: Bir Örnek Olay Analizi Araştırması" isimli bildiride; Türkiye'de glamping turizminin durumunu örnek bir işletme (Muğla Kocabahçe glamping işletmesi) ile inceleyip öneriler geliştirmektedir. Çalışmanın sonucunda; Türkiye'de birçok bölgede glamping turizm faaliyetlerinin yapılabileceği tespit edilmiştir. Aynı zamanda düşük bir bütçe ile kurulabilen bu işletmeler yüksek kâr marjına sahip olduklarından kısa zamanda maliyetleri karşılayabilecek düzeye ulaşabilmekte oldukları tespit edilmiştir.

- Göktaş ve Kızılırmak'ın (2017) Türk Turizm Araştırmaları Dergisi'nde yapmış oldukları "Bolu Yedigöller Milli Parkı'nın Glamping Turizmi Potansiyeli Açısından Değerlendirilmesi" isimli araştırma makalesinde; eko-turizm ve sürdürülebilir turizm odaklı olan, üst gelire sahip kesime hitap ederek kırsal kalkınmaya destek sağlayan glamping turizminin nitelikleri ve Bolu'da bulunan Yedigöller Milli Parkının glamping turizmi için oldukça yüksek potansiyele sahip olduğu ortaya koyulmuştur.
- Birdir, Unur ve Dalgıç'ın (2015) yapmış oldukları "Türkiye ve Dünya'da Kamping ve Yeni Bir Turistik Ürün Olarak 'Glampıng'" isimli araştırma makalesinde; glamping kavramı örnek bir işletme (Saklı Göl Evleri glamping işletmesi) ele alınarak incelenmiştir. Çalışma sonucunda, glamping pazar araştırılması ve tanımlanmasına önem verilmesi, glamping işletmelerinin birbirleriyle iletişim ve etkileşim içerisinde ve sosyal medyada aktif çabalar içerinde olması gerekliliği, yüksek fiyatlı konaklama seçeneği olduğundan genellikle bu işletmelerin İstanbul ve Ankara gibi metropol şehirlere yakın kurulması önerilmiştir.
- Özhasar ve Konak'ın (2019) Turizm ve Gastronomi Çalışmaları Dergisi'nde yapmış oldukları "Türkiye'deki Glamping İşletmelerinin Web Site İçeriklerinin Analizi" isimli araştırma makalesinde; Türkiye'de faaliyet gösteren aktif web siteye sahip 23 tane glamping işletmeleri içerik analizi ile incelenmesi yapılmıştır. Çalışma sonucunda, glamping işletmelerinin kendi web sitelerini oluşturdukları, ancak web sitelerini güncel kullanmadıkları tespit edilmiştir.
- Yetgin Akgün ve Ünal'ın (2021) Gastronomi Konaklama ve Seyahat Dergisi'de yapmış oldukları "Glamping İşletmelerine İlişkin Tripadvısor'daki Çevrim İçi Yorumların İçerik Analizi ile Değerlendirilmesi" isimli araştırma makalesinde; TripAdvisor derecelendirme sisteminde 4.5-5 puan skalasına sahip Ölüdeniz, Marmaris ve İzmir Seferihisar'daki glamping işletmelerinde konaklayan turistlerin

302 adet olumlu yorumu incelenerek glamping işletmelerinde konaklayan misafirlerin glamping ile ilgili beklenti ve memnuniyetleri belirlenmiştir. Çalışmada glamperların memnuniyet seviyesini, yiyecek ve içeceklerin lezzeti, konaklama tipi, doğanın güzel olması, çalışanların güler yüzlü ve ilgili olması ile manzara güzelliği unsurlarının belirlediği sonucuna ulaşılmıştır.

- Demir ve Demircioğlu'nun (2023) Safran Kültür ve Turizm Araştırmaları Dergisi'nde yapmış oldukları araştırma makalesinde; glamping turizminin kırsal kalkınmanın sürdürülebilirliği üzerindeki etkisini Fethiye'de bulunan 14 glamping işletmesi incelenerek ortaya koyulmuştur. Bu çalışma ile sürdürülebilir turizmin hedeflerinin glamping ile uyumlu olduğu görülmüştür ve glamping turizminin ülkede artması toplumsal ve ekonomik kalkınmayı da sağlayacağı ön görülmüştür.
- Çelik İlal ve Gümüş Dönmez'in (2023) Turizm ve Gastronomi Çalışmaları Dergisi'nde yapmış oldukları "Glamping Turizmi: Ulusal Yazın Üzerine Bir İçerik Analizi" isimli araştırma makalesinde; Türkiye'de 2023 yılı ağustos ayına kadar glamping turizmi ile ilgili yapılmış olan makale, tez, bildiri ve kitap bölümlerini incelemektir. İncelenen 35 çalışma neticesinde, yıllar içinde glamping turizm ile ilgili çalışmaların arttığını ve en çok çalışmanın 2023 yılında olduğu, nitel araştırmaların çoğunlukta olduğu, daha çok glamping tesis yöneticileri ile görüşmeler gerçekleştirildiği, glamping, lüks, konfor ve kampçılık kelimelerinin çalışmalarda daha sık yer aldığı sonuçları elde edilmiştir.
- Korkmaz (2022) tarafından yapılmış olan "Dünyada Glamping Turizmi Gelişimi Ve Tabiat Turizmi Kapsamında Kastamonu İçin Bir Model Önerisi" isimli turizm işletmeciliği yüksek lisans tezinde; Orgeon bölgesinde bulunan glamping tesisleri incelenerek glamping turizminin Kastamonu'da yapılıp yapılamayacağını, yapılırsa nasıl bir modelleme yapılacağını, Kastamonu'nun glamping turizmi açısından avantajları, dezavantajları, tehditleri ve faydaları tespit edilmektedir.
- Cebeci (2021) taradından yapılmış olan "Covid-19 Salgını Sonrasında Güncellenen Turizm Algısının Glamping Turizmine Etkisi Üzerine Bir Araştırma: Giresun Örneği" isimli ekoturizm rehberliği yüksek lisans tezi; Covid-19 salgını sonrası değişen talepler doğrultusunda ön plana çıkan glamping turizmini detaylı olarak inceleyerek, glamping turizminin Türkiye'deki durumunu tespit etmek ve Giresun ilinde uygulanabilirliğini araştırmaktadır.

Glamping turizmine yönelik çalışmalar incelendiğinde araştırma makalesi ve bildiri sayısı, doktora ve yüksek lisans tez sayısına göre daha yüksektir. 2020 yılı Covid-19 pandemi sürecinden sonra glamping konusu araştırmacılar tarafından daha fazla ilgi görmeye başlayarak çalışma sayısında artış yaşanmıştır. Konuya dair çalışmaların çoğu turizm alanında yapılmış olduğu, mimarlık alanında kaynakların ve yapılan araştırmaların varlığının azlığı dikkat çekmektedir. Yapılan çalışmaların büyük çoğunluğunda nitel araştırma yöntemi kullanılmış olup veri toplama tekniği olarak da görüşme tercih edildiği görülmektedir. İncelenen literatür taraması sonuçları Tablo 1'de belirtildiği üzere Çelik İlal ve Gümüş Dönmez 'in (2023) yapmış olduğu araştırma makalesinden elde edilen bulgular ile benzerlik göstermektedir.

Tablo 1. 2023 Ağustos ayına kadar glamping turizmine yönelik yapılan araştırmaların yayınlandıkları yıllara göre dağılımı

Çalışma Yılı	Makale Sayısı	Bildiri Sayısı	Doktora Tezi Sayısı	Yüksek Lisans Tezi Sayısı	Kitap Bölümü Sayısı	Makale Yüzdesi	Bildiri Yüzdesi	Doktora Tezi Yüzdesi	Yüksek Lisans Tezi Yüzdesi	Kitap Bölümü Yüzdesi
2015	1	1	0	0	0	%50,0	%50,0	%0,0	%0,0	%0,0
2016	0	0	0	0	0	%0,0	%0,0	%0,0	%0,0	%0,0
2017	3	1	0	0	0	%75,0	%25,0	%0,0	%0,0	%0,0
2018	0	2	0	0	0	%0,0	%100,0	%0,0	%0,0	%0,0
2019	2	0	0	2	0	%50,0	%0,0	%0,0	%50,0	%0,0
2020	1	0	0	0	0	%100,0	%0,0	%0,0	%0,0	%0,0
2021	5	0	0	1	1	%71,4	%0,0	%0,0	%14,3	%14,3
2022	3	2	0	1	1	%42,84	%28,56	%0,0	%14,3	%14,3
2023	4	1	2	1	0	%50,0	%12,5	%25,0	%12,5	%0,0
Toplam	19	7	2	5	2	%100,0	%100,0	%100,0	%100,0	%100,0

Kaynak:(Çelik İlal ve Gümüş Dönmez, 2023)

3. GLAMPİNG TURİZİMİNİN TARİHSEL GELİŞİM SÜRECİ

Bu bölümde çalışmanın konusuna temel oluşturması bakımından ilk olarak turizm ve turizm konaklama yapıları incelenecektir. Turizm konaklama işletmeleri iki grupta incelenmiş olup, yardımcı konaklama işletmelerinden kamping açıklanacaktır. Ardından yeni bir turizm tercihi olan, lüks ve kampı bir araya getiren glamping kavramı, yapı türleri ve tasarımsal özellikleri farklı bölgelerde bulunan örnekler yardımıyla anlatılacaktır.

3.1. Turizm ve Turizm Konaklama Yapıları

Turizm; ekonomik, sosyal, kültürel ve çevresel ögeleri taşıyan çok yönlü ve karmaşık bir olgudur. Bu sebeple turizm kavramı hakkında yapılan tanımlamalar farklılık göstermektedir. Turizm kavramı dilimize her ne kadar İngilizcedeki "turing" ile "tour" sözcüklerinden gelmiş olsa da, Latince kökenli olup dönme hareketini ifade eden "tornus" sözcüğünden türemiştir (Sunar, 2017).

Turizm, insanların devamlı olarak yaşanılan yer dışındaki bir yere bir yılı aşmamak üzere boş zaman değerlendirme, tatil, dinlenme, eğlence, kültür, iş ve diğer benzeri amaçlarla yaptıkları seyahat ve geçici konaklama hareketidir (Sezgin, 1995). Tarihin her çağında insanlar değişik nedenlerle seyahat etmektedir. Turizm, insanların farklı yerleri gezme, görme, dinlenme, eğlenme, keşfetme ve yeni kişiler tanıma gibi ihtiyaçlarının bir sonucu olarak oluşmuştur. Milyonlarca kişi, günlük standart yaşamlarını devam ettirdikleri ülkenin başka bölgelerine veya ülkeleri dışına geçici süreler için seyahat ederek yer değiştirmektedir. Yer değişim esnasında, gidilen yerdeki ulaşım olanaklarından, konaklama yapılarından, yeme-içme ve eğlence tesislerinden yararlanılmaktadır.

Turizm kavramı, 19. yüzyılın sonlarına doğru kullanılmaya başlanmasına karşılık, 20. yüzyılın bir olgusu olarak geniş kitleleri ilgilendiren sosyal ve ekonomik bir faaliyet haline gelmiştir. Sanayinin gelişmesi, kişi başına düşen gelirin artması ve böylece refah düzeyinin yükselmesi, ulaşım araçlarındaki gelişmeler, teknolojik gelişmeler vb. unsurlar turizm sektörüne farklı bir yön vermiş ve dünyanın en hızlı gelişen sektörlerinden biri haline gelmesini sağlamıştır (Yıldız, 2011). Daha fazla ekonomik imkana ve boş zamana sahip olan kişiler daha fazla tatile çıkma, dinlenme, eğlenme, keşfetme ve gezme faaliyetlerine katılma yönünde istek göstermektedir (Denk, 2018).

3.1.1. Turizmin Tarihsel Gelişim Süreci

Turizm yüksek ekonomik potansiyeli nedeniyle dünyanın en önemli endüstri kollarından biridir. Bu nedenle insanlar tarafından geçmişten günümüze turizmi anlamak, geliştirmek ve ekonomik faydalarından daha fazla yararlanmak istenmiştir. Bunu sağlayabilmek ise turizmin tarihsel gelişim sürecini detaylı olarak değerlendirebilmek, turizmi anlayabilmek ve geleceğe ilişkin tahminler yapabilmekten geçmektedir (Kozak, Evren ve Çakır, 2013).

İnsanların seyahat etme sebepleri ve bu sebeplere bağlı olarak turizm pazarının niteliği tarihsel süreç içerisinde değişmektedir. Turizmin başlangıcı, Sümerlilere yani M.Ö. 4000 yıllarına kadar dayanmaktadır. Finikelilerin de bu anlamda ilk gezginler olduğu söylenebilir. Aynı zamanda M.Ö. 3000 yıllarında bünyesinde piramitler ve tapınakları bulundurması sayesinde Mısır, gezginlerin ilgisini en çok çeken ülkelerden biri olduğu söylenebilir (Barutçugil, 1984). Eski çağlarda ulusların ticaret amacıyla farklı ülkelere veya yakın bölgelere yapılan ziyaretler de bir turizm aktivitesi olarak kabul edilebilir (Özkan, 2005). M.S 375 yılından İstanbul'un Fethine kadar olan dönemde ise, hızla yayılma gösteren Hristiyanlık ve Müslümanlığa bağlı olarak dini amaçlı seyahatler artış göstermiştir (Acuner, 2006). Dolayısıyla özellikle ilk çağlarda turizmin genel olarak ekonomik, inanç, sağlık ve spor olmak üzere başlıca dört ana grupta gerçekleştiği görülmektedir (Yıldız, 2011). İstanbul'un fethinden (1453) Fransız ihtilaline kadar (1789) geçen dönemde (Yeni Çağ) ise Roma'daki antik eserleri görmek için yapılan seyahatlerin artmasıyla kültürel amaçlı seyahatlerde artmaya başlamıştır (Acuner, 2006). Fransız İhtilali ile başlayan sosyal, siyasal ve ekonomik değişmeler sonucunda ortaya çıkan burjuva sınıfı ve zenginlerin uzak ülkelere gidip gezmesi turizmi ciddi anlamda etkilemiştir. Ancak bu dönemde turizm aktivitelerini asıl hareketlendiren temel unsur, ulaşım teknolojisindeki gelişmeler olmuştur. 19. yüzyılda demiryollarının artmasıyla turizmde konaklama yapıları olan han ve kervansaraylar yerini kent otellerine bırakmıştır. Diğer bir taraftan sanayi devrimi ile toplumların ihtiyaçları yerine istekleri ön planda olmuş ve bu yüzden 20. yüzyıla kadar yıldızlı oteller ve tatil köyleri ortaya çıkmıştır (Akyol ve Zengel, 2014).

I. Dünya savaşının hemen ardından 1918-1920 yılları arasında turizm büyük bir sektör haline gelmiştir ve bu dönem modern turizmin başlangıcı olarak kabul edilmektedir

(Evliyaoğlu, 1994). Turizm özellikle II. Dünya Savaşı sonrası hızla gelişmiştir ve bunun iki nedeni bulunmaktadır. Bu nedenlerden birincisi, savaş sonrası ABD'nin Avrupa ülkelerine sağladığı maddi yardım sonucu ekonomik olarak refah seviyesinin artmasıdır. İkinci neden ise, teknolojinin hızla gelişmesi sonucu ulaşımın kolaylaşması turizmin gelişmesini sağlamıştır (Bahar ve Kozak, 2012). Turizmin tarihsel gelişim süreci kısaca Şekil 1'de özetlenmiştir.

Şekil 1.Turizmin tarihsel gelişim süreci

Kaynak: Yazar tarafından düzenlenmiştir.

3.1.1.1. Pandemi Dönemi ve Sonrası Turizm Sektöründeki Değişmeler

Turizm sektörü yapısı itibariyle salgın hastalıklar, doğal afetler, terör olayları gibi olgulardan çok çabuk etkilenmektedir. Bunun sebebi insanlar tehlike durumunda hissettiklerinde günlük yaşamlarını devam ettirdikleri yerleri terk etmekten yani seyahat etmekten kaçınırlar. Tüm dünyayı etkisi altına alan salgın hastalıklarda bu durum daha fazla ön plana çıkmaktadır.

21. yüzyılda ulaşımın, iletişimin, teknolojinin ve ekonomik imkanların artmasına bağlı olarak insanların seyahat için daha fazla bütçe ayırması, yeni yerler görme isteği ve merakı gibi sebepler turizme katılımı arttırmış ve turizm sektörünün gelişmesine olumlu yönde katkıda bulunmuştur. Dünyayı etkisi altına alan Covid-19 virüsünün pandemiye dönüşmesi nedeniyle turizm sektörünü büyük ölçüde değiştirmiştir (Kılınç, 2021). Kasım 2019'da Çin'in Hubei eyaletinin Wuhan şehrinde ortaya çıkmış olan, Mart 2020'de

Türkiye'de hızla yayılmaya başlayan bu virüs insanların istek ve taleplerinde ciddi anlamda farklılaşmasına neden olmuştur. Turizm sektöründeki bu değişim Türkiye'de konaklama tesislerinde tesislere geliş sayısı ve geceleme sayısı bakımından son on yılın en düşük değerlerini göstermesine sebep olmuştur. Bu düşüş veri değerleri Şekil 2'de verilmiş olup Türkiye'de ilk vakanın görüldüğü mart ayından sonra oluşan gerileme verileri Şekil 3'te yer verilmiştir.

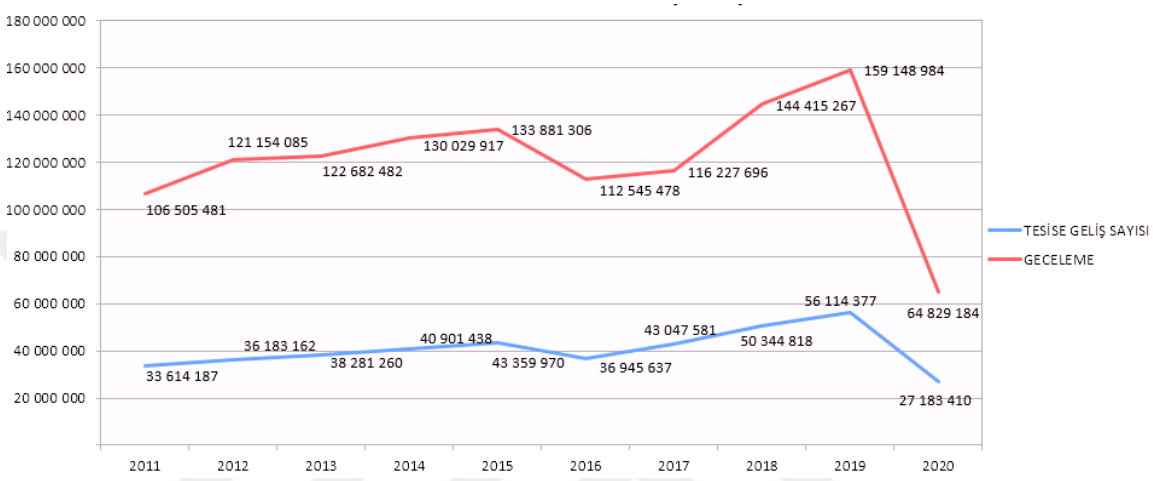

Şekil 2. Türkiye turizm konaklama tesislerinde tesislere geliş sayısı ve geceleme sayısının yıllara göre dağılımı

Kaynak: (Kültür ve Turizm Bakanlığı, 2020)

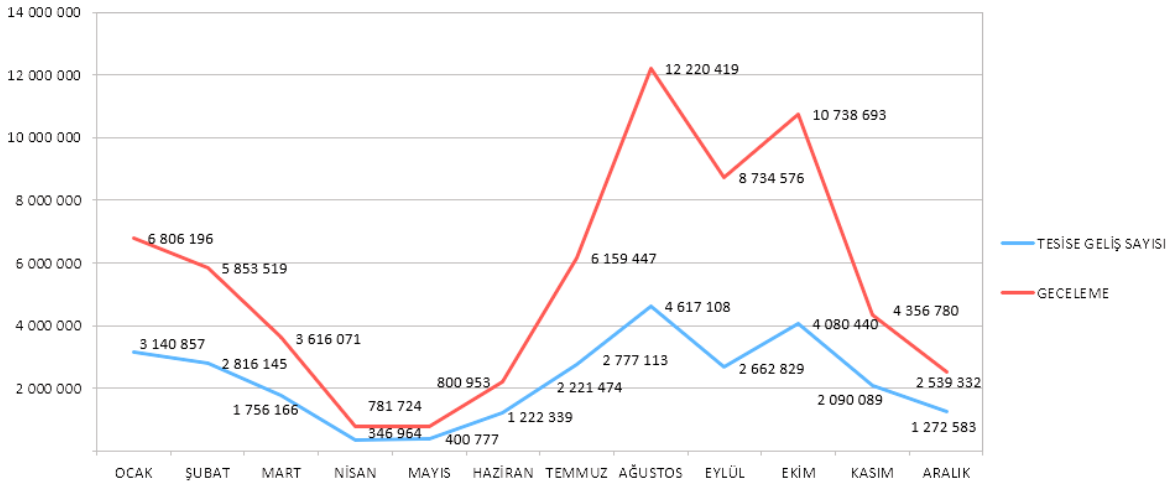

Şekil 3. 2020 yılında Türkiye turizm konaklama tesislerinde tesislere geliş sayısı ve geceleme sayısının aylara göre dağılımı

Kaynak:(Kültür ve Turizm Bakanlığı, 2020)

Turizm sektörü Covid-19 pandemisinden en çok etkilenen sektörlerden biri olmuştur. Bu durum özellikle Türkiye için Kültür ve Turizm Bakanlığı istatistik verilerine göre 2019 yılında 51,7 milyon olan toplam ziyaretçi sayısının %69,14 azalış gösteren değişim oranı ile 2020 yılında 15,9 milyon toplam ziyaretçiye düşmüştür. Yıllara göre Türkiye'ye gelen ziyaretçi verileri Tablo 2'de yer almaktadır.

Tablo 2. Yıllara göre Türkiye'ye gelen ziyaretçi sayısı

Yıllar	Yabancı Ziyaretçi (A)	Değişim Oranı (%)	Yurtdışı İkametli Vatandaş Ziyaretçiler (B)	Değişim Oranı (%)	Toplam Ziyaretçi (A+B)	Değişim Oranı (%)
2002*	13 256 028	14,09	-		13 256 028	-
2003	14 029 558	5,84	2 434 065		16 463 623	-
2004	17 516 908	24,86	3 236 826	32,98	20 753 734	26,06
2005	21 124 886	20,60	3 920 256	21,11	25 045 142	20,68
2006	19 819 833	-6,18	4 104 190	4,69	23 924 023	-4,48
2007	23 340 911	17,77	3 898 719	-5,01	27 239 630	13,86
2008	26 336 677	12,83	4 801 097	23,15	31 137 774	14,31
2009	27 077 114	2,81	4 682 702	-2,47	31 759 816	2,00
2010	28 632 204	5,74	4 365 104	-6,78	32 997 308	3,90
2011	31 456 076	9,86	5 312 963	21,71	36 769 039	11,43
2012	31 782 832	1,04	5 932 393	11,66	37 715 225	2,57
2013	34 910 098	9,84	4 950 673	-16,55	39 860 771	5,69
2014	36 837 900	5,52	4 789 346	-3,26	41 627 246	4,43
2015	36 244 632	-1,61	4 869 437	1,67	41 114 069	-1,23
2016	25 352 213	-30,05	5 554 467	14,07	30 906 680	-24,83
2017	32 410 034	27,84	5 559 790	0,10	37 969 824	22,85
2018	39 488 401	21,84	6 624 191	19,14	46 112 592	21,45
2019	45 058 286	14,11	6 688 913	0,98	51 747 199	12,22
2020	12 734 213	-71,74	3 236 988	-51,61	15 971 201	-69,14

Kaynak: (Kültür ve Turizm Bakanlığı, 2020)

Covid-19 salgını nedeniyle insanlar günlük yaşamlarında kullandığı mekânları terk etmek ve kendilerini izole altına almak zorunda kalmışlardır. Salgın hastalığının yayılmasını ülkeler arası engellemek için öncelikle birçok ülke sınırını giriş çıkışa kapatmıştır. Pandemi döneminde yapılacak olan hava yolu, deniz yolu ve karayolundan toplu yolculuklar çok kısıtlı sayıya indirgenerek seyahat koşulları ve kuralları yeniden düzenlenmiştir. Bu kuralların başında sosyal mesafe kuralları gelmekle birlikte yolculara Covid-19 testi yapılarak yalnızca negatif sonuçlu yolcuların seyahat hakkı olması şartı getirilmiştir. Test sonucu negatif olsa bile gidilen ülkede 14 günlük zorunlu karantina şartı koyulmuştur. Covid-19 virüsü sonucu tüm insanlar için oluşan sağlık tehdidi ve beraberinde gelen kısıtlamalar seyahat yapmayı neredeyse imkânsız hale getirmiştir.

Seyahatler ülke içerisinde karayolu ile valilikten izin alınarak bireysel araçlarla yapılmıştır. Bu durum pandemi döneminde yapılacak olan seyahatlerin daha yakın çevrede olmasına ve kitlesel tatil anlayışının yerini bireysel tatil anlayışı almasına neden olmuştur. Covid-19 virüsü sonrası turistlerin seyahat tercihleri, vaka sayısının çok olduğu yerlerden ziyade daha az kalabalık olan doğa turizmi ve kamp turizmi ön plana çıkarak daha çok tercih edilmesine neden olmuştur.

3.1.2. Turizm Konaklama İşletmeleri

İnsanlar tarihin her çağında farklı nedenlerle seyahat etmiş ve etmeye devam etmektedir. Turizm sektöründe yaşanan tüm değişmeler ve gelişmelere paralel olarak sektörün ayrılmaz bir parçası olan konaklama işletmeleri de yakından ilgilendirmektedir. Turizm işletmeleri içerisinde oldukça büyük öneme sahip olan konaklama işletmeleri, bulundukları yere göre değişen türleri ve şekilleri vardır; bazıları otel veya pansiyon olabileceği gibi kamp alanları da olabilir. Ayrıca bu tesisler verdikleri hizmet kalitesine, toplam kapasitelerine ve hitap ettiği müşteri profillerine göre çeşitli tür ve şekillerde turizm sektöründe yer almaktadır.

Konaklama işletmeleri; turistlerin gittikleri yerlerde geçici olarak konaklama, dinlenme, yeme ve içme, eğlence ve diğer bazı sosyal ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla kurulan işletmelerdir (Olalı ve Korzay, 1993). Konaklama işletmeleri ayrıca sağlık, spor, konferans ve kültürel etkinlikler gibi hizmetleri de vermektedir. Konaklama birimlerinin sınıflandırılması arzdan farklı olarak bir diğer yanı da taleptir. Turistlerin, seyahat nedenleri, seyahat etme şekilleri, konaklama işletmelerinden ve seyahatten beklentileri, maddi imkanları, yaş grupları ve zevklerinin birbirinden farklı olması konaklama işletmelerinin de birbirinden farklılaşmasını gerektirmektedir. Bu farklılıklar Öztekin ve İlhan'a (1994) göre şu şekilde ifade edilmiştir:

1. Yönetim tiplerine göre;

- Ticari amaçlı konaklama işletmeleri
- Sosyal amaçlı konaklama işletmeleri

2. Kullanım tiplerine göre;

– Herkese açık olan ticari konaklama işletmeleri

– Belli müşteri gruplarına ayrılmış özel tipteki konaklama işletmeleri

3. Faaliyet sürelerine göre;

– Yılın bütününde faaliyet gösteren konaklama işletmeleri

– Mevsimlik faaliyet gösteren konaklama işletmeleri

4. Konfor ve fiyata göre;

– Lüks konaklama işletmeleri

– Ekonomik konaklama işletmeleri

5. Yapı tiplerine göre;

– Sabit konaklama işletmeleri

– Mobil konaklama işletmeleri

6. Belgelendirme şekline göre;

– Turistik işletme belgeli konaklama işletmeleri

– Belediye belgeli konaklama işletmeleri

Türkiye'de konaklama işletmeleri otel, motel, tatil köyü, pansiyonlar, kampingler, apart oteller, oberj, hostel, spor ve avcılık tesisleri, sağlık tesisleri gibi değişik ölçütlere göre sınıflandırılmaktadır (Özdemir ve Akpınar, 2002). Konaklama işletmelerinin sınıflandırılmasındaki ayrım turistlerin konaklama, yeme-içme ve çeşitli gereksinimlerini konaklama tesislerinin hizmet sunması veya konukların kendilerinin karşılaması bakımından ikiye ayırmak mümkündür. Bu sınıflandırma Şekil 4'te özetlenmiştir.

Şekil 4. Konaklama işletmeleri

Kaynak:(Özdemir ve Akpınar, 2002)'den alınarak yazar tarafından düzenlenmiştir.

3.1.2.1. Temel Konaklama İşletmeleri

Temel konaklama işletmeleri, konukların temel fonksiyonu olan konaklama, yeme-içme ve eğlence gibi çeşitli gereksinimlerini karşılayabilmeleri için gerekli yardımcı birimleri bünyelerinde bulunduran işletmelerdir.

- Otel

Konaklama endüstrisinin önemli unsurlarından olan otellerin asıl fonksiyonları müşterilerin temel ihtiyacı olan geceleme yani konaklama ihtiyacını karşılamaktır. Bu hizmetin yanında yeme-içme, spor, dinlenme, eğlence gibi yardımcı ve tamamlayıcı birimleri de bünyelerinde bulundurabilen tesislerdir. Oteller; bir, iki, üç, dört ve beş yıldızlı oteller olarak sınıflandırılmaktadır ("Turizm Tesislerinin Belgelendirilmesine ve Niteliklerine İlişkin Yönetmelik", 2005).

- Motel

Moteller, yerleşim merkezleri dışında karayolu güzergahı veya yakın çevrelerinde inşa edilir. Ağırlıklı olarak motorlu araçlarıyla yolculuk yapanlara yönelik konaklama, yeme-içme ve araçlarının park ihtiyacını karşılayan en az 10 odalı konaklama tesisleridir ("Turizm Tesislerinin Belgelendirilmesine ve Niteliklerine İlişkin Yönetmelik", 2005). Bu tesislerin kolaylıkla bulunmasını ve görülmesini sağlayan yol ve yön işaretleri yeterli aydınlatma ile iyi bir çevre düzenlenmesi yapılması gerekmektedir.

- Tatil Köyü

Tatil köyleri, doğal güzellikler içerisinde veya arkeolojik değerler civarında kurulmuş, rahat bir konaklama imkanının yanında çeşitli spor, eğlence ve satış hizmetlerinin de sağlandığı, yaygın yerleşme düzeninde, tüm cephelerde en fazla üç katlı yapılardan oluşan ve en az seksen odalı konaklama tesisleridir ("Turizm Tesislerinin Belgelendirilmesine ve Niteliklerine İlişkin Yönetmelik", 2005). Tatil köylerinde, doğal varlıkların korunmasına özen gösterilerek nitelikli çevre düzenlenmesi yapılır.

- Pansiyon

Pansiyonlar, yönetimi basit, müşteriye konaklama ve yeme-içme hizmeti veren veya müşterilerine kendi yemeklerini bizzat hazırlayabilme imkânı veren en az 5 odalı konaklama tesisleridir (Konaklama ve Seyahat Hizmetleri Turizm İşletmeleri, 2011).

3.1.2.2. Yardımcı Konaklama İşletmeleri

Yardımcı konaklama işletmeleri, konukların temel fonksiyonu olan konaklama, yeme-içme ve çeşitli gereksinimlerini genellikle imkanlar ve olanaklar dahilinde kendilerinin karşıladığı konaklama işletmeleridir.

- Apart Otel

Apart oteller, konuklarının kendi yeme ve içme ihtiyacını kendileri karşılayabilmeleri için gerekli teçhizat ile donatılan ve ayrı daireler biçiminde otel olarak işletilen konaklama tesisleridir (Konaklama ve Seyahat Hizmetleri Turizm İşletmeleri, 2011).

- Hostel (Gençlik Yurtları)

Hosteller, gençlik turizmine cevap verebilecek ve yeme-içme hizmeti veren veya konaklayanların kendi yemeklerini hazırlayabilme imkânı bulunan en az 10 odalı konaklama küçük tesislerdir ("Turizm Tesislerinin Belgelendirilmesine ve Niteliklerine İlişkin Yönetmelik", 2005).

- Dağ Evi (Oberj), Spor ve Avcılık Tesisleri

Kırsal kesimde doğaya uyumlu kurulan, spor, av ve kış turizmine yönelik doğal güzelliklerden yararlanma ve sakin bir ortamda dinlenme gereksinimin karşılanması amacıyla kurulan geçici konaklama işletmeleridir. Fiziki görünümleri çevreyle bütünlük sağlayacak şekilde inşa edilen bu tip işletmeler, en az 30 kişinin barınabileceği kapasiteye sahip olması gerekmektedir (Konaklama ve Seyahat Hizmetleri Turizm İşletmeleri, 2011).

- Kampingler

Kampingler, karayolu güzergahları veya yakın çevrelerinde, deniz, göl, dağ gibi doğal güzelliği olan yerlerde kurulan ve genellikle turistlerin kendi imkanlarıyla konaklama, yeme-içme, dinlenme, eğlenme, spor ihtiyaçlarını karşıladığı en az 30 ünitelik tesislerdir. Kampinglerde, kampçı ünitesi başına seksen metrekare alan düşmektedir. Kampçı üniteleri ortalama üçer kişilik olup çadır, çadır-araba, oto karavan veya bungalovdan oluşmaktadır ("Turizm Tesislerinin Belgelendirilmesine ve Niteliklerine İlişkin Yönetmelik", 2005).

Türlerine göre konaklama tesisleri istatistiklere göre turizmde bulunan en yüksek konaklama işletmesi otellerdir. 2020 yılına ait veriler tek tabloda birleştirilerek Şekil 5'te özetlenmiştir.

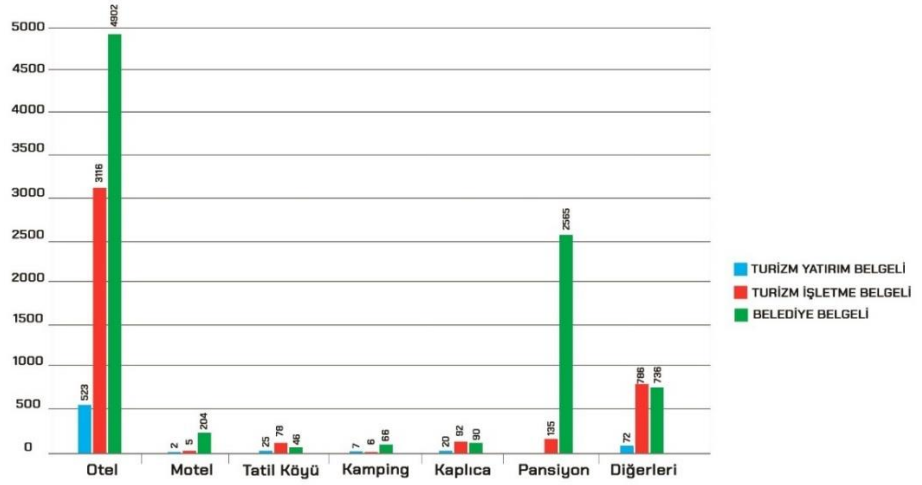

Şekil 5. Türlerine göre konaklama tesislerinin sayısı (2020)

Kaynak: (Kültür ve Turizm Bakanlığı, 2020)'den alınarak yazar tarafından düzenlenmiştir.

3.2. Kamping

İkinci Dünya savaşından sonra ekonomik, sosyal ve çevresel bakımdan değişmeler meydana gelmiştir ve kitle turizm hareketlerinin yaygınlaşmaya başlamıştır. Standartlaştırılmış ürün ve hizmet sunumuna bağlı olarak bireylere düşük fiyatlarla tatil yapma imkânı sunan kitle turizminin yaygınlaşması kaynakların sorumsuz ve aşırı kullanımı çevresel açıdan bozulmalara neden olmuştur böylece kaynakların korunması ve sürdürülebilirliği kavramları gündeme gelmiştir (Gülbahar, 2009). Kitle turizminden oluşan olumsuz etkilerin azaltılması amacıyla alternatif turizme talep artmıştır. Ayrıca dünyaca yaşanılan pandemi süreci ve koşulları açık havada gerçekleştirilebilecek alternatif turizm çeşitlerinin daha da ön plana çıkmasını sağlamıştır. Alternatif turizme olan talebin artması turizmin doğa temelli bir biçimde gelişim göstererek yaygınlaşmasını sağlamıştır (Aksöz, Önem ve Aydın, 2020). Alternatif turizm ve doğa temelli turizmin önemli türlerinden birisi ise kamp/karavan turizmidir. Kamp sözcüğü çadır ya da baraka şeklindeki konaklama yeri, kamping ise bu konaklama yapılarında sürdürülen yaşantıdır.

Kökeni Antik Yunan'a kadar dayanan kamp yapma faaliyetleri en eski açık hava rekreasyon faaliyetlerinden birisidir (Gursoy ve Chen, 2012). Otelde konaklamaya göre daha ekonomik olan kamp yapma dışarıdan yiyecek, içecek, ve farklı aktiviteler için gerekli malzemelerin tatil yapan kişi tarafından getirilebildiği bir tatil türüdür (Brooker ve Jopper, 2013). Kampçılık, bireylerin devamlı olarak yaşadığı yerin dışında doğayla iç içe tatil yapabildikleri ve sosyal olarak etkileşimde oldukları, bir veya daha fazla gece geçirilebilen doğa temelli bir turizm biçimidir. Kampçılık faaliyetinin kişileri fiziksel ve zihinsel iyileştirme, günlük yaşamın stres ve yoğunluğunu azaltma, kişiler arası sosyal uyum gibi olumlu etkileri bulunmaktadır. Bu olumlu etkilerin yanı sıra kamp alanlarında yapılan faaliyetler sonucu hava kalitesinin bozulması, su kirliliği, alanda bulunan toprağın ve floranın zarar görmesi, biyolojik çeşitliliğin zarar görmesi, karbon emisyonunun oluşabilmesi gibi olumsuz etkileri de söz konusudur.

Kamp yapma faaliyeti Avrupa ya da Amerika'da yaygın olduğu kadar Türkiye'de olmasa da Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın resmî sitesinde yayınlanan verilere göre her geçen yıl bu faaliyetin turizm çeşidi bağlamında arttığını görmek mümkündür. Doğa temelli turizmin önemli türlerinden birisi olan kamping faaliyeti ile ilgili Türkiye'de 2020 istatistik verileri incelendiğinde; 7 adet turizm yatırım belgeli, 6 adet turizm işletme

belgeli ve 66 adet belediye belgeli olmak üzere toplamda 79 adet kamping konaklama tesisi olduğu görülmektedir. Bu 79 tesisin toplam yatak sayısı 9249'dur (Kültür ve Turizm Bakanlığı, 2020).

Kamp, doğada rekreatif etkinliklerde bulunmak, kısa süreliğine konaklamak, dinlenmek gibi farklı amaçlar doğrultusunda çadır ve baraka gibi konaklama araçlarından faydalanılarak gerçekleştirilen bir rekreasyon biçimidir. Kamp alanları, karayolları güzergahları ve yakın çevrelerinde, il ve ilçe girişlerinde, deniz, göl, dağ gibi doğal güzellikleri olan yerlerde kurulan ve genellikle kampçıların kendi imkânları ile geceleme, yeme-içme, dinlenme, eğlence ve spor ihtiyaçlarını karşıladıkları çadır, karavan, bungalov gibi en az 30 ünitelik tesislerdir ("Turizm Tesislerinin Belgelendirilmesine ve Niteliklerine İlişkin Yönetmelik", 2005) Kamp alanları kısa süreli, uzun süreli ve daimî olarak farklı şekillerde kullanılabilmektedir (Brooker ve Jopper, 2013). Surdu 'ya (2014) göre kamp tipleri beş grupta tanımlanmıştır ve Tablo 3'te ifade edilmiştir.

Tablo 3. Kamp tipleri

KAMP TİPLERİ	TANIMLAMA
Macera Kampçılığı	Yarışmalar (bisiklet yarışları vb.) ve temel kamp ekipmanlarının kullanımıyla yürütülen kampçılık türüdür.
Glamping	Geleneksel kamp ile ilişkili olan, daha konforlu hizmetler ve olanaklar içeren kamp türüdür.
Tarihsel Kampçılık	Kamp katılımcılarının tarihte bir döneme özgü ekipmanlar veya yöntemleri kullanmaları ile yürütülen kampçılık türüdür.
Kış Kampçılığı	Kış sezonunda yapılan kamp türüdür.
İş Kampçılığı	İşverenler tarafından verilen mekân ve ücret ile çalışanlarına iş sonrası bir eğlence tesisi sunduğu kamp türüdür. Amerikan iş pazarında hızla büyümektedir.

Kaynak: (Surdu, 2014)

Kamp her bireyin yaşam standartlarına ve ihtiyaçlarına cevap veremeyebilir. Kampın doğasına bağlı olarak çadır içinde konaklama, hava koşulları (kışın çok soğuk-yazın çok sıcak olması), yiyecek içeceğe ulaşmada zorluk vb. pek çok etken bireylerin kampa katılımının önüne geçmektedir. Bunun sonucunda kamp faaliyeti ruhunu kaybetmeden olumsuz yönlerine cevap olarak tekrar gelişmeye ve değişmeye başlamıştır. Turistlere; farklı deneyimler sunmak, yüksek kaliteli hizmet vermek ve konfor düzeylerini üst seviyelere çıkararak yeni kamp tercihi olan glamping kavramı öne çıkmaktadır.

3.3. Glamping

Kelime anlamı olarak glamping, İngilizcede büyüleyici, göz alıcı anlamına gelen ‘glamorous’ ve kamp yapma ‘camping’ kelimelerinin bir araya gelmesiyle oluşmuştur (Brooker ve Jopper, 2013). Glampinglerde konaklayan kişilere ise glamper denilmektedir. Doğada kamp yapma faaliyetinin yüksek kalitede hizmet ve lüksün bir arada sunulması nedeni ile glamping, bir hibrit (melez) turistik ürün olarak değerlendirilebilmektedir (Ergüven ve diğerleri, 2015).

Glamping kelimesi Cambridge Dictionary online sözlüğünde “geleneksel kamptan daha konforlu lüks kamp türü” şeklinde tanımlanmaktadır. Kelime ilk olarak 2005 yılında Birleşik Krallık’ta kullanılmaya başlanıldıysa da 2016 yılında sözlüğe eklenmiştir (“Glamping”, 2021a). Kamp yapma faaliyetinde konfor ve lüksün bir araya geldiği, 2020’li yılların turizm trendi olan glamping Türkiye için oldukça yeni bir kavramdır. Glamping lüks kampçılık anlamının dışında butik kamp, rahat kamp, görkemli kamp ve posh kamp gibi isimlerle de tanınmaktadır (Olcay ve Turhan, 2017).

Sakacova (2013) glampingi, doğal bir ortamda lüks kampçılık olarak ifade etmiştir. Birçok farklı eğlence ve macera aktivitesini deneme, lezzetli yiyecek ve içeceklerin tadını çıkarma imkanını yüksek kalitede hizmet ve konfor çerçevesinde sunmaktadır. Bu yeni turizm ürünü olan glamping çevre dostu bir şekilde şehrin gürültü ve kalabalığından uzaklaşmak için bir araçtır.

Lane ve Kastenholz (2015) lüks kampçılık anlamına gelen glampingi, kırsal turizmin ortak paydaları arasında değerlendirmişlerdir. Kırsal turizmin artık yalnızca yaş ortalaması yüksek insanlar ve manzaralı seyahat eden sürücüler için turizm çeşidi olmadığından, zaman içinde gelişen bir niş pazarı çekiciliğinin bulunduğundan, çok sayıda yeni ürün çıkarma kabiliyetinden ve glamping için konaklama tesisleri, çadırlar, butik oteller, çingene karavanları ve birçok yeni kırsal konaklama mekânlarının olduğundan söz etmişlerdir. Kırsal turizmde esas amaç, kırsal alanlara geçici olarak örneğin bir köyde, çiftlikte, dağ evinde vb. yerlerde konaklayarak kırsal kültürle tanışarak tatil geçirmektir. Aslında glamping için kısaca kırsal turizmin gelişerek konfor ve lüksün bir arada sunulması olarak ifade etmek mümkündür.

Glamping kavramı üzerine yapılan tanımlar kaynaktan kaynağa değişiklik gösterse de lüks, doğa, yüksek kalitede hizmet ve konfor gibi kelimelerin tüm tanımlarda ortak

kullanıldığı görülmektedir. Genel olarak glampingin ana fikri her zaman konforu ve yüksek kalitede hizmeti olağanüstü mekânlarda birleştirmektir. Glamping en iyi otellerin sunduğu konforu doğa ile birleştirirken, kamp yapmaya göre daha yüksek bir maliyet gerektirirken otelde konaklamaya göre ise daha düşük maaliyete sahiptir (Sakacova, 2013).

Tarihsel olarak glamping kavramı nispeten yeni bir kavram olsa da yüzlerce yıldır varlığını sürdürmektedir. Konu tarihsel perspektiften incelendiğinde Osmanlı Devleti'nin askeri seferler, törenler ve kutlamalar, padişahlar tarafından yapılan ülke seyahatleri gibi farklı amaçlar için gösterişli çadırlar kullanıldığı bilinmektedir. Osmanlı Padişahlarının lüks ve gösterişli gezici saraylar olarak inşa ettirdikleri çadırlarda konakladıkları bilinmektedir. Çıkış noktası ise Türk, Altay ve Moğol halk kültüründe Hakan Çadırı ve Osmanlı döneminde Padişah Çadırı olan Otağ-ı Hümayunlara dayandığı görülmektedir. Otağ-ı Hümayunlar iç mekân düzenlemelerinde değerli ipek kumaşlar, pahalı kilimler, değerli eşyalar ve objeler ile lüks ve konfor özelliklerini bünyesinde barındıran geçici konaklama özelliğine sahip mekân olması niteliği ile glampingin çıkış noktası olarak bilinmektedir (İmert, 2017). Ayrıca 1520'de İngiltere Kralı 8. Henry ve Fransa Kralı Francisco diplomatik zirve için bir araya geldiğinde, Kuzey Fransa'da 2600 çadır kurulduğu, aynı dönemde 1900'lü yılların başında zengin Amerikalı ve Avrupalı gezginlerin vahşi doğaya ilgi duymaya başlamasıyla Afrika safarilerine katılım göstermeye başladıkları görülmektedir. Çoğunlukla toplumun üst tabakalarına ait olan bu gezginler, aslanlar, leoparlar, filler ve gergedanlar gibi vahşi doğada yaşayan hayvanları bizzat gözlemlemek ve avlanmak için bu turlara katılım göstermekteydiler. Hem vahşi doğadaki bu turlara katılmak hem de ev konforunu bir arada yaşamak isteyen gezginler doğa ile uyumlu kanvas çadırları ile lüks konaklama imkânı sağlamışlardır. Bu kamplarda Pers halıları, konforlu yataklar ve özel şef aşçılar gibi lüks olanaklar sunulması, gezginler tarafından zamanla moda haline gelerek daha da yaygınlaşmıştır ("Glamping", 2021b; Sakacova, 2013). Günümüzde ise glamping kavramı çerçevesinde, turizm konaklama işletmeleri tarafından seyahatçilerin zevkine ve bütçesine uygun birçok farklı seçenekler sunulmaktadır.

Turizm sektöründe zamanla değişmeler ve gelişmeler meydana gelmesinden kaynaklı olarak turistlerin standart turizm anlayışından sıkılarak farklı arayışlara yönlenmesiyle birlikte turizmde farklı alternatiflere talep artmaya başlamıştır. Bu arayışlara ilave olarak

salgın hastalıklar, doğal afetler ve diplomatik ilişkiler gibi etkenlerde turizm sektörüne yön vermiştir. Özellikle tüm dünyayı etkisi altına alan Covid-19 pandemi süreciyle bireylerin turizm anlayışında farklılaşmalar meydana gelmiştir. İnsanların şehir hayatındaki yoğunluktan uzak doğa ile iç içe, çevreye duyarlı, konforlu, yüksek kalitede hizmet ve konaklama imkanı sunan lüks kampçılık anlamına gelen glampinge yönelim başlamıştır (Düzgün, 2021).

İnternette yapılan aramaların ne sıklıkla yapıldığına ilişkin verileri gösteren Google Trends uygulamasından glamping ile ilgili yapılan ilk arama 2004 yılına aittir. 2004'ten bugüne (04.06.2024) dünya genelinde 'glamping' kelimesi için yapılan aramalardaki artış grafiği Şekil 6'da verilmiştir. Grafiğe göre çoğunlukla temmuz ayında artış görülürken aralık ayında ise azalmalar vardır. Dünya genelindeki aramalarda bölgeye göre ilgi alanı incelendiğinde İrlanda, Slovenya, Birleşik Krallık, Kolombiya ve Yeni Zelanda ön sıralarda olduğu görülmektedir ("Google Trends", 2024a) .

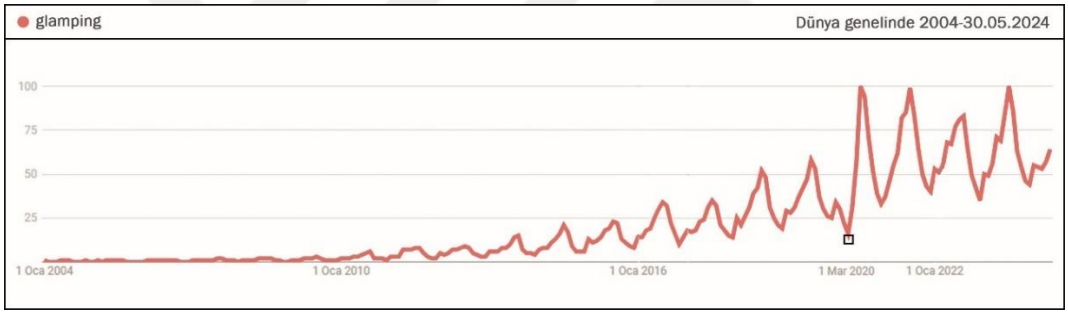

Şekil 6. 2004-2024 yılları arasında dünya genelinde glamping kelimesi için internette yapılan aramalardaki artış grafiği

Kaynak: ("Google Trends", 2024a)

Türkiye genelinde aramalarda bölgeye göre ilgi alanları incelendiğinde ise Muğla, Çanakkale, Kırklareli, Antalya ve Bolu olduğu görülmektedir ("Google Trends", 2024b). Glampingin yükselen bir trend olarak asıl gelişme ve yaygınlaşma döneminin 2020 yılı yani Covid-19 salgın hastalık sonrası olduğu görülmektedir. Bu veriler glampinge olan talebin hızlı bir şekilde artış gösterdiğini destekler niteliktedir. Google Trends'e göre glamping ve kamping kavramları için yapılan aramalar incelendiğinde ise glampingin daha yeni bir kavram olduğu görülmektedir. Ayrıca Türkiye genelinde kamping ve glamping karşılaştırmalı bölgeye göre ilgi alanında glamping için en büyük ilgiyi tez kapsamında incelenen Longosphere glamping tesisinin bulunduğu il olan Kırklareli olduğu Şekil 7'de görülmektedir.

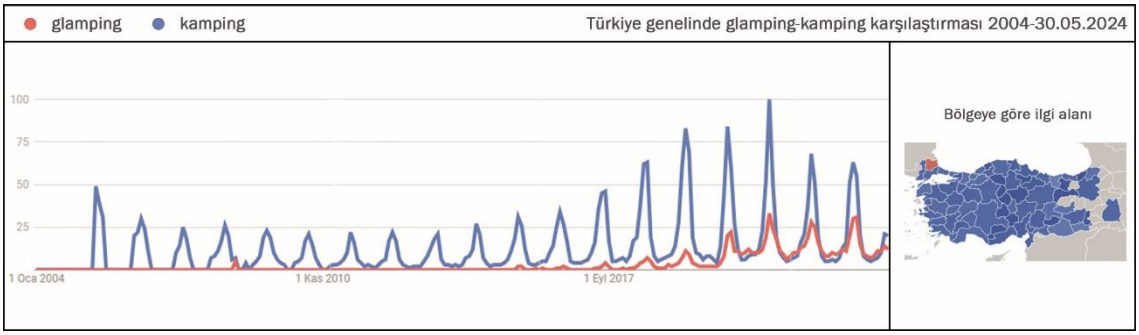

Şekil 7. 2004-2024 yılları arasında Türkiye genelinde glamping-kamping kelimesi için internette yapılan aramalardaki artış grafiği ve bölgeye göre ilgi alanı haritası

Kaynak: (“Google Trends”, 2024b)

3.3.1. Glampingin Uygulanabilmesi İçin Nitelikler

Glamping turizminin nitelikleri, Sakacova tarafından 34 adet turizm amaçlı kullanılan web sayfası lüks kamp konaklama mekânlarına ait müşteri motivasyonları incelenerek ortaya konulmuştur. Tüm veriler analiz edilerek çalışma sonucunda glampingin tanımlanması için 16 adet özellik ortaya koyulmuştur. Şekil 8’de verilen veriler bir glamping işletmesinin sahip olması gereken nitelikleri ve temel özellikleri göstermektedir. Çizelgede görüldüğü üzere, glamping için en fazla öne çıkan unsurlar lüks, doğa ile etkileşim, yüksek kalitede hizmet ve çevre dostu olmasıdır. İnsanların glamping turizmini tercih ederken bozulmamış doğa ile baş başa olma isteği aynı zamanda bu doğal ortamda konforlu olmak istemeleri ön plana çıkmaktadır. Glampingin çevre dostu olması; geri dönüştürülebilir malzeme kullanılması ve enerji kullanımı olarak yenilenebilir enerji kullanımı gibi özelliklere sahip olmasından kaynaklıdır. Ayrıca macera, iyi hissetme, kaçış, kaliteli yiyecek ve içecekler unsurları da sıklıkla ifade edilmiştir. Belirlenen niteliklerin yanı sıra bir glamping işletmesinin bulunduğu doğal ortama, ülkeye veya yöreye göre gerek aktivite olarak gerekte farklı hizmetler olarak çeşitlilik göstermektedir. Bu bağlamda glamping ‘turistlerin doğa ile etkileşimini sürdürülebilirlik kapsamında lüks ve konforlu yüksek kalitede konaklama hizmetinin yanında, macera ve rekreasyonel aktivite faaliyetlerinin sunulduğu turistik bir üründür’ şeklinde tanımlanabilir.

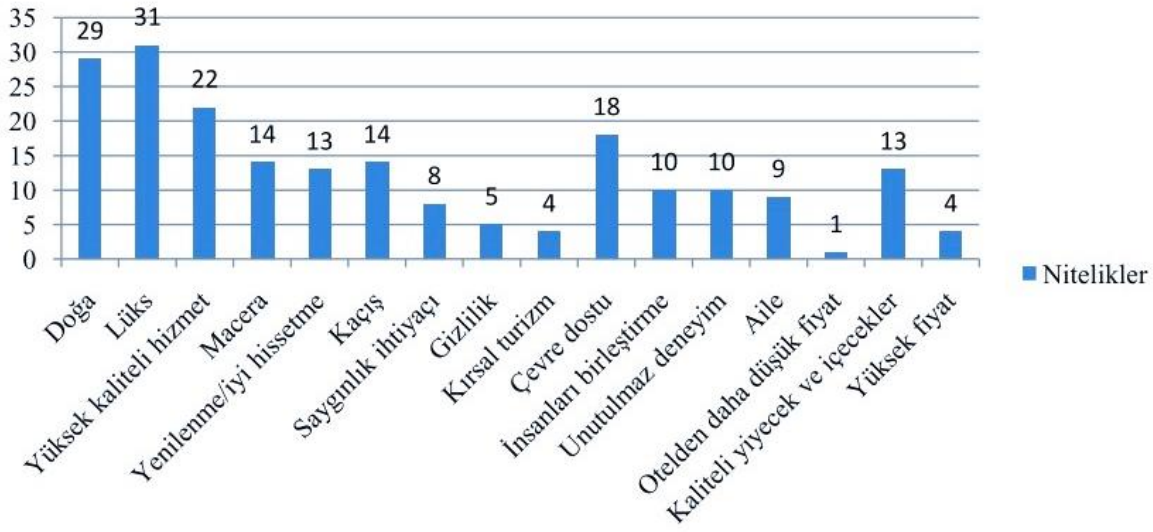

Şekil 8. Glamping turizminin nitelikleri

Kaynak: (Sakacova, 2013)

Yeni bir tatil yapma anlayışı olan glamping, bireylerin güvenlik, konfor, temizlik vb. gibi konulara önem vermesi nedeniyle otel olanaklarını doğaya taşıyarak turistlerinin bu olanaklardan yararlanmasını sağlayan doğa temelli turistik bir üründür (Birdir ve diğerleri, 2015). Glamping lüks olanaklar ile turistlere açık havada eğlenceli bir deneyim imkânı ve açık havada konforlu konaklama imkânı sunmaktadır. Lüksü ve kampı bir arada sunan glamping, kamp yapma faaliyetini rahatlık ile birleştirerek çekici hale getirmektedir. Glamping merkezlerinde bulunan spa ve sauna hizmetleri, kaliteli mobilyalar, ulaşım, temizlik hizmetleri vb. hizmetler lüks kavramı ile ifade edilen nitelikleri karşılamaktadır. Standart ve bilindik kamp yapma faaliyetinin en parlak versiyonu olan glamping kabin, yurt, jeodezik kubbe, safari çadırı ve ağaç ev gibi rahat konaklama imkanları ile yeni bir kamp seçeneği sunmaktadır. Glamping turizmini tercih eden kişiler diğer turizm çeşitlerini tercih eden kitleye göre birtakım farklılıklar içermektedir. Bu turizmi tercih eden kitlenin temel özellikleri Ergüven, Yılmaz ve Kutlu'ya (2015) göre aşağıdaki gibidir;

- Doğayı sevip konforlu ve yüksek hizmet kalitesi arayan, eğitimli ve bunun için yüksek fiyat ödemeye gönüllü kişiler,
- Orta ve yüksek gelir grubundaki çiftler ve aileler,
- Standart tatil anlayışından sıkılarak doğa ile içi içe olmak isteyenler,

- Sağlıklı ve sürdürülebilir yaşam tarzını benimseyenler,
- Kamp hayatını sevip ebeveyn olarak bunu çocuklarına benimsetmek isteyenler,
- Kamp malzemelerinin taşınması ve kurulumu ile uğraşmak istemeyenler olarak sıralanabilir.

3.3.2. Glamping Yapı Türleri ve Tasarımsal Özellikler

Doğayı deneyimlemenin yeni bir yolu olan glamping kamp türleri arasında yerini almakla birlikte, kampın olumsuz unsurları olmaksızın yenilenerek turistler tarafından ilgi odağı olmasında önemli bir rol oynamaktadır. Lüks kamp konaklama üniteleri, modern ve teknolojiden mümkün olduğunca yararlanarak cazibe ve rahatlığı bir araya getirmeli, bulundukları coğrafyanın doğa bütünleşmeyi mümkün kılması gerekmektedir. Glamping konaklama tesisleri ziyaretçilere doğal çevreyle iyi entegre edilmiş etkinlikler de sunmalıdır. Örneğin; bisiklet orman turları, mantar toplama turları, safari, doğa yürüyüşleri, kamp ateşi, yüzme, balık tutma, kuş gözlemciliği, yoga, rafting gibi doğa aktiviteleri imkanları sunarak turistlere eğlenceli ve keyifli vakit geçirmelerini sağlamalıdır.

Türkiye'de lüks çadır tesislerinin ve konaklama ünitelerinin belirli nitelikleri bulunmaktadır. Bu nitelikler 23 Eylül 2022 tarihli Resmî Gazetede (Kültür ve Turizm Bakanlığı, 2022) yönetmelik olarak yayınlanmıştır ve aşağıda maddeler halinde kısaca özetlenmiştir;

- Tesiste kullanılan tesisat sistemlerinin tasarruflu ve çevreye duyarlı olması zorunlu olup yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanılması esastır.
- Glamping tesislerinin kurulumunda mümkün olan en az müdahaleyle alanın doğal dokusuna aykırılık teşkil etmeyecek şekilde peyzaj düzenlenmesi yapılmalı ve alandaki ağaçların kesilmemesi gerekmektedir.
- Tesiste bulunan açık alan kullanımlarında yüzeyler geçirgen zemin malzemesiyle tasarlanmalı ve gerektiğinde gölgelikler kullanılarak ahşap veya metal malzemeli ekipmanlar ile çevre düzenlemeleri yapılabilmelidir. Tesisteki yürüyüş yollarının en az yüzde sekseni iki metreden geniş olamaz koşuluna göre tasarlanmalıdır.
- Tesis kapsamında yapılacak her türlü kapalı ünite temelsiz ahşap platform üzerine doğal ekosisteme uygun olarak çevre dostu çadır malzemeleri kullanılarak yapılması

gerekmektedir. Ayrıca tesiste bulunan üniteler bulundukları bölgenin doğa ve hava koşullarına karşı korunaklı olması, yangına dayanıklı olması, ses ve su geçirmemesi ve iç dekorasyonda nitelikli tefriş malzemeleri kullanılması gerekmektedir.

- Konaklamaya ayrılan her bir çadır ayrı bir konaklama birimi olarak değerlendirilir ve standart konaklama ünitesi 2 kişiliktir. Suit ve aile çadırı yapılması durumunda Turizm Tesislerinin Niteliklerine İlişkin Yönetmeliğe uygun hesaplama yöntemi kullanılarak belirlenmesi gerekmektedir. Konaklama üniteleri arasında en az 20 metre mesafe bırakılması zorunludur.
- Tesis bünyesinde bulunan mutfak, çamaşırhane, atık biriktirme ekipmanları, atık geçici depolama alanları ve benzeri hizmet alanları teknik zorunluluklar gereği ahşap malzeme kullanılmaması koşulu ile prefabrik, sökülüp takılabilir çelik profil konteyner olarak yapılabilmektedir. Bu üniteler 50 m²'yi geçmemesi gerekir.
- Tesislerde müşteri yatak kapasitesinin en az %50'sine denk gelen sayıda personel istihdamı zorunluluğu bulunmaktadır.

Kamp, karavan ve glamping turizmini içeren açık hava konaklama etkinliklerinin bireyler tarafından daha popüler hale gelmesiyle birlikte bu alana talep artmaya başlamıştır. Artan taleple beraber zaman içinde bu alana yapılan yatırımlar da artmıştır. Bireylerin taleplerine daha kolay ve hızlı cevap verebilmek, onları gelişen glamping turizmine karşı bilgilendirmek ve talep ettikleri konaklama ünitelerini sunabilmek amacıyla glamping turizm siteleri kurulmuştur. Bu siteler ("Glamping.com", 2023; "GlampingHub", 2021) insanların konaklamak istedikleri ve kendine uygun olan ülke, bölge, şehir, konaklama birimleri ve etkinlikleri seçerek doğa ile iç içe konforlu ve yüksek kalitede bir hizmetle bir tatil geçirebilme imkânı sunmaktadır.

Glamping hizmetlerini tercih eden kişilerin 22.000'nin üzerinde işletme hakkında bilgi alabildiği GlamğingHub web sitesine göre glamping türleri 26 farklı kategoride gruplandırılmıştır ("GlampingHub", 2024). Bu çalışmada glamping yapı türleri iki kategori altında incelenecektir. Ancak sitede bulunan 26 tür içerisinde bulunan, su üzerinde bulunan konaklamalar (yüzen evler, özel adalar ve tekneler), geleneksel konaklama yapıları (villalar, tatil evleri, sahil evleri, doğa evleri, kaleler, kuleler, ahırlar, iglolar) 11 yapı türü bu çalışmanın kapsamına dahil edilmeyecektir. Bu durumda çalışma kapsamında glamping yapı türleri Gürtekin (2011) ve Karaoğlu (2014) tez çalışmaları incelenerek sabit yapılar (ağaç evler, mağaralar, hobbit evler ve kulübeler) ve hareketli

yapılar olmak üzere iki başlıkta incelenmiştir. Hareketli yapılar ise taşınabilir (karavanlar, kapsüller, konteynerler, tiny houses) ve sökülüp takılabilir yapılar (çadırlar ve jeodezik kubbeler) olmak üzere iki başlığa ayrılmış olup Şekil 9'da verilmiştir.

Şekil 9. Glamping yapı türleri

Kaynak: ("GlampingHub", 2021)'den fotoğraflar alınarak yazar tarafından oluşturulmuştur.

3.3.2.1. Sabit Yapılar

Bu kısımda ağaç evler, mağaralar, hobbit evler ve kulübe yapıları glamping tesis örnekleriyle birlikte incelenecektir.

Ağaç Evler

Orta Çağ Dönemlerinde ağaç evler Fransisken ve Hindu rahipleri tarafından meditasyon amaçlı kullanıldığı bilinmektedir. Eski zamanlara bakıldığında göçebe yaşayan toplumlar tarafından kullanılan bu yapılar vahşi hayvanlardan, ormandaki böceklerden, sel ve su taşkınlarından, komşu kabilelerden ve avcılardan korunmak amacıyla tercih edilmiştir. 1990'ların ortalarından itibaren özellikle ABD ve Avrupa'da çocuklar için oyun alanı ve eğlence amaçlı kullanılan küçük evler, günümüzde de bu amaçla kullanılsa da daha çok tatilciler ve doğa sporcuları tarafından barınma özelliği ile zamanla popülaritesi artmıştır.

Ağaç evler genelde sıcak iklime sahip olan bölgelerde sıklıkla tercih edilmekte olup ormanda yapılacak olan faaliyetler için oldukça uygun görülmektedir. Ağaç evlerin

uygulama prensibi, güçlü gövdesi ve dayanak olabilecek dalları bulunan dikey ağaç gövdelerine yatay bir düzlemde yaşam alanı olacak mekân yerleştirmeyi dayanmaktadır. Bu yüksek noktadaki mekânlara ulaşmak için merdivenler ve rampalar kullanılmaktadır.

Ağaç evler, bir ağacın üzerinde doğa ile iç içe konaklama yapabilme deneyimini sunduğundan glamping turizmi açısından müşterilerin ilgisini çekmekte olup önemli bir kategoriye sahiptir.

Örnek olarak incelenecek ağaç ev, Amerika Birleşik Devletleri, Güney Karolina Tennessee yakınlarındaki bir dağın tepesinde otuz dönümlük doğayı içine alan ham arazi üzerinde bulunan Bolt Farm Treehouse glamping tesisinde bulunmaktadır (Şekil 10). Bu glamping tesisi dört adet ağaç ev, dokuz adet sökülüp takılabilir birleşme detayları bulunan jeodezik kubbe ve iki adet ayna kabini formunda olmak üzere 15 tane konaklama ünitesiyle doğa ile iç içe konaklama imkânı sunmaktadır.

Şekil 10. Bolt Farm Treehouse glamping tesisi ve Balayı Ağaç Evi, ABD

Kaynak: (“URL-1”, 2022)

Farklı konseptlerde ve planlarda tasarlanmış olan Balayı Ağaç Ev, Charleston Salon ve Kırmızı Ağaç Ev genel olarak iç dekorasyonunda antika mobilyalar ve el oyması işçiliği olan eşyalar yer almaktadır. Tesiste bulunan ağaç evlerin plan tipleri ve konseptleri birbirinden farklı olsa da ahşabın neredeyse her tonu kullanılarak güzel bir ahenk elde edilmiştir. Ağaç evler genel olarak ziyaretçilerine konforlu konaklama imkânı sunan geniş yatak odası, mini mutfak alanı, banyo ve dış aktivite alanlarından oluşmaktadır. İç mekân tasarımı olarak aydınlık ve ferahlık hissini uyandırmak amacıyla fazla ve büyük cam pencerelere yer verilmiştir (Şekil 11). Her açıdan özel olarak tasarlanan ağaç evler oldukça fazla ilgi görmekte olup birçok ödüle layık görülmüş yapılardır.

Şekil 11. Ağaç ev yaşam alanı ve banyo mekânı

Kaynak: (“URL-1”, 2022)

Doğa ile iç içe konumda yer alan tesis lüks, konforlu, yüksek kalitede hizmet ve farklı rekreasyonel aktivite faaliyetlerini sunmayı amaçlamaktadır. Bu bağlamda tesiste yardımcı birimler ve birçok farklı sosyal aktivite alanları bulunmaktadır. Tesisin doğanın içinde konumlanması itibariyle doğa yürüyüşü, yoga, ATV turları, ata binme ve yamaç paraşütü gibi farklı doğa aktiviteleri bulunmaktadır. Ayrıca tesisin Nicajac gölüne yakın konumda yer alması sayesinde farklı su aktivite imkanları da tesis bünyesinde bulunmaktadır.

Mağaralar

İnsanlar yaradılıştan bu yana kendisini dışarıdan gelebilecek olumsuzluklara karşı korumak istemiş ve en temel ihtiyaçlarından biri olan barınma ihtiyacını karşılama arayışı içinde olmuştur. Bu arayış ilk zamanlarda en basit ve en doğal ilkel barınak olan mağaralar ve ağaç kavuklarından karşılanmış olsa da bir süre sonra yerini çadırlar, daha gelişmiş barınaklar, sonrasında ise çağın modern binaları ve hareketli mekânları almıştır.

Tarihi açıdan oldukça önemli olan mağaralar, köylüler, çiftçiler ve madenciler tarafından sığınma amacıyla kullanılmıştır. Zamanla mağaraların tarihi dokusunu mümkün oldukça bozmadan lüks ve konforlu konaklama mekânlarına dönüştürülerek glamping turizminde eski zamanların atmosferini günümüz modernliğiyle bir arada sunan önemli konaklama mekânları haline gelmiştir. Mağaralarda yüksek kalitede hizmet ve konforlu bir konaklama imkânı vermek amacıyla rahat yataklar ve koltuklar, antika eşyalar, gösterişli masalar ve çeşitli aydınlatma elemanları kullanılmaktadır.

Örnek olarak incelenecek olan mağara GlampingHub web sitesinden seçilmiş olup; Türkiye'nin İç Anadolu Bölge'sinde Kapadokya Ürgüp kasabasında bir yamaçta yer almaktadır (Şekil 12). Toplamda 5 mağaradan oluşan glamping işletmesi UNESCO Dünya Mirası Listesi'nde yer alan Göreme Milli Parkı ve Kapadokya ile sınır komşusudur.

Şekil 12. Mağara konaklama, Ürgüp, Türkiye

Kaynak:("URL-2", 2023)

Geçmiş dönemlerde oyularak oluşturulan mağaraların aydınlatma ve tefriş seçimi eski zamanları anımsatarak yöreye uygun kilim ve yatak örtü işlemeleriyle bütünleşmiştir. Doğal dokuya uyumlu ahşap zemin malzemesi kullanılmıştır. Mağaranın duvarlarında mevcut bulunan oyuklar yatma alanı ve aydınlatma amaçlı kullanılarak mekânda değerlendirme yapılmıştır. Isıtma sistemi olarak tercih edilen petek, doğal tarihi dokuya zarar vermiş olsa da bütünüyle incelenen mekân geçmişi iyi yansıtmaktadır (Şekil 13).

Şekil 13. Mağara konaklama birimi iç mekân

Kaynak:("URL-2", 2023)

Hobbit Evler

Yüzüklerin Efendisi kitabının filme uyarlanmasının ardından önce İngiltere'de sonra tüm dünyada büyük ilgi gören Hobbit Evleri doğa ile iç içe, fantastik ve farklı bir konaklama imkânı sunmaktadır. Tepeciklerin içine gömülerek inşa edilen küçük, yuvarlak kapıları, kavisli ahşap kirişleri olan, yeşillikler içinde kaybolmuş olan bu evlerin yalnızca alt yapı sisteminde ve temelinde beton ve çelik kullanılmakta olup onun dışında çevre dostu malzemeler ile inşası tamamlanmaktadır. Çevredeki manzaraya uyum sağlayan Hobbit Evleri glamping türleri arasında farklı bir konaklama imkânı sunmaktadır.

Örnek olarak incelenecek olan Hobbit Evleri, Castlebar, Mayo, İrlanda'da bulunmaktadır. Sadece hobbit ev konaklama birimlerinde oluşan glamping tesisi doğal bir ortam ve manzaraya sahiptir.

Yığma taş sistemle yapılan bu Hobbit evlerinin üzeri genel yapımı tamamlandıktan sonra su geçirmez malzeme ile kaplanarak çatı görünümü toprakla örtülerek yeşillendirilmektedir. Bu görünüm Hobbit evlerine doğal tepecik altında farklı bir konaklama imkânı sunarak ziyaretçiler tarafından oldukça beğenilmektedir. Yapının giriş cephesinde yuvarlak ahşap renkli bir kapı ve yuvarlak bir pencere vardır (Şekil 14).

Şekil 14. Hobbit ev, Castlebar, Mayo, İrlanda

Kaynak: ("URL-3", 2023)

Hobbit evlerin iç mekânında oldukça sadedir ve ihtiyaca göre tefriş yerleşimi yapılmıştır. Zemin, duvar ve tavan açık tonlarda seçilerek mekânda ferah bir görünüme sahip olması sağlanmıştır (Şekil 15).

Şekil 15. Hobbit ev iç mekân

Kaynak: ("URL-3", 2023)

Kulübeler

Kulübeler geçmişten günümüze doğayla bir arada olmak isteyen kişiler için huzurlu ve sakin ortam sunan konaklama yapılarıdır. Şık ve göz doyurucu zevkte tasarlanan bu yapılar konforlu ve sağlam yapıdadırlar. Kulübelerin bulunduğu yere ve hava koşullarına göre yapı malzemeleri saman, bambu, ağaç dalları, palmiye yaprakları, taş, buz veya kumaştan olabilir.

Doğanın tam içerisinde oldukça iyi gizlenen kulübeler konforlu yapılardır. İç mekânda kulübelerin yapım tarzları ile uyumlu el işçiliğiyle yapılmış mobilyalar, şık tasarlanmış şömine, modern banyolar ve farklı zevkte detaylar görmek mümkündür.

Örnek olarak incelenecek olan kulübe Endonezya Bali'de bulunan Hideout Falcon bambu kulübedir. Uçan şahin kuştan ilham alınarak modern minimalist bir tasarımla inşa edilmiş, tamamı bambudan yapılmış 50 m²'lik bir kulübedir (Şekil 16). Bu yapı konforlu ve fonksiyonel bir oda ve aydınlık bir açık alandan oluşmaktadır. Yapının açık alanında en göze çarpan öge ağaçların altında bulunan büyük taş küvettir. Hideout Falcon sürdürülebilirlik göz önünde bulundurularak çevre dostu bir şekilde inşa edilmiştir.

Şekil 16. Hideout Falcon, Endonezya Bali

Kaynak: (“URL-4”, 2023)

Cephesi boydan boya büyük cam pencereler olan kulübenin konforlu iç mekânları doğal ışıkla dolu olmasının yanı sıra bahçedeki yeşilliklerin, doğanın tam içinde olma hissi uyandırmaktadır. İç mekân tasarımı ve burası için özel tasarlanmış mobilyalar bulunmaktadır (Şekil 17).

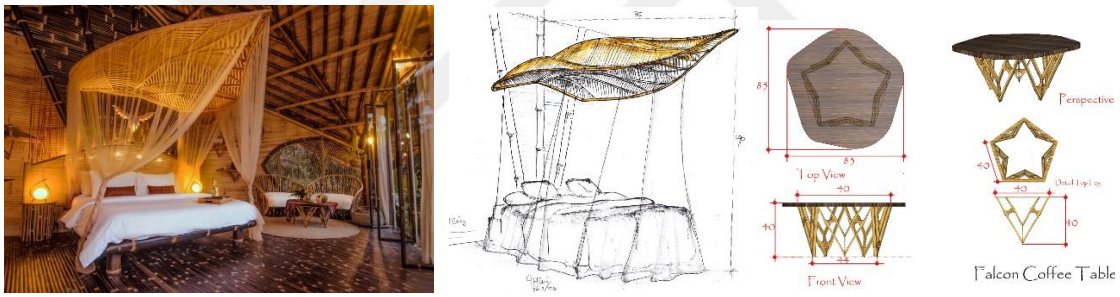

Şekil 17. Hideout Falcon iç mekân ve mobilya tasarımı

Kaynak: (“URL-4”, 2023)

3.3.2.2. Hareketli Yapılar

Hareketli yapılar taşınabilir yapılar ve sökülüp takılabilir yapılar başlıkları altında incelenecektir.

a.Taşınabilir Yapılar

Bu kısımda karavanlar, konteynerler, kapsüller ve küçük ev (tiny house) yapıları glamping tesis örnekleriyle birlikte incelenecektir.

Karavanlar

Çadırlara göre daha gelişmiş, taşınabilir hareketli bir yapı olan karavanlar sayesinde gezginler, gittikleri yerlerde kalacak yer sorunlarını daha uygun fiyatlı, konforlu ve güvenilir şekilde çözmüşlerdir. Karavanı kendilerine göre uyarlayıp ilk defa konut (1860) haline getirenler ise İngiliz Çingeneleridir. Gerçek anlamda ilk karavanlar ise 19. yüzyılın başlarında geliştirilmiştir. 1935 yılında kurulan Airstream şirketi en ünlü treyler şirketlerinden birisidir. Popülerliği ve prestiji olan bu marka karavanların günümüzde üretimi devam etse bile modern bir şekilde yenilenerek nostaljik karavanlarda konaklamak isteyenler için bazı glamping alanlarında Airstream karavanları bulunmaktadır. Karavanda konaklama seçeneği glamperlara hem doğayı deneyimlemek hem de yolda olma ve hareket hissini vermektedir. Artan talebe karşılık bu farklı konaklama seçeneğinin sayısı hızla artmaktadır.

Karavanlar farklı yerleri, ev konforunda gezmeye imkân sunan hareketli yapılardır. Bu mekânlar kısıtlı mekânlar olup her metrekaresi değerlidir. Mekân tasarımında kullanıcıların ihtiyaç ve taleplerini karşılayabilecek farklı çözümler gerekmekte olup fonksiyonelliğin ön planda olması gerekmektedir.

Örnek olarak incelenecek olan karavan ABD'nin Texas eyaletinin Austin şehri yakınında bulunan Elgin bölgesinde konumlandırılmış Vintage Mansion Camper isimli glamping tesisidir. Geniş bir araziye sahip olan tesis doğayla bağlantı kurmak için güzel bir yerdir. Karavan ve çadır olmak üzere iki farklı konaklama seçeneği vardır. Karavanlara giriş ahşap bir platform ile sağlanmakta olup bu alan aynı zamanda veranda oturma alanı olarak değerlendirilmiştir (Şekil 18).

Şekil 18. Vintage Mansion Camper, Elgin, Texas ABD

Kaynak: ("URL-5", 2023)

Karavanın iç mekânında genel anlamda ahşabın farklı tonları kullanılmış olup ince uzun geometrik formdaki karavanların mekân dizilimi ilk olarak oturma alanı, yeme-içme alanı, banyo ve yatma alanı şeklindedir. Tesis bünyesinde bulunan karavan konaklama birimlerinde gereksiz ve fazla eşyaların bulunmayıp konaklayacak kişilerin ihtiyaçlarına ve gereksinimlerine uygun bir tasarım vardır (Şekil 19).

Şekil 19. Karavan yatma ve yaşam alanları

Kaynak: ("URL-5", 2023)

Konteynerlar

Konteynerler taşımacılık sektöründe nakliye edilmesi gereken ürünlerin konulduğu, metal konstrüksiyondan oluşan taşınabilir kutulardır. Konteynerler yerden bağımsız olma özelliği ile devingen yani konum değiştirebilen ögelerdir (Balkaza, 2008). Tasarımsal ve yapısal olarak gelişmesiyle yatay ve düşey eksende katlanma, açılıp-kapanma ve sürülme gibi fonksiyonel özellikler eklenebilmektedir.

Konteynerler, sağlam strüktürü, tasarım sürecinde müdahalelere uygun olması ve kolay bir şekilde bir yerden bir yere taşınabilme özelliğine sahip olması sonucu mimari bir mekân olarak çeşitli kullanım seçenekleri bulunmaktadır. Nakliye amacıyla kullanılan konteynerler bir ev konforuna ve olanaklarına dönüştürülerek doğanın içinde yemyeşil bir araziye konumlandırılmasıyla glamping turizmi için dikkat çekici hale gelmeye başlamıştır.

Örnek olarak incelenecek olan konteyner Round Top, Teksas, ABD'de bulunan Flophouze Shipping Container glamping tesisinde bulunmaktadır. Tesis bünyesinde plaj ev, çiftlik ev ve altı adet konteyner konaklama birimi yer almaktadır. Konteyner konaklama üniteleri taş bloklar ile sabitlenerek dengesi sağlanmış olup metal konstrüksiyondan oluşan verandasıyla açık oturma alanı oluşturulmuştur (Şekil 20).

Şekil 20. Flophouze Shipping Conteiner, Round Top, Teksas ABD

Kaynak: (“URL-6”, 2023)

Konteyner konaklama üniteleri yaşam alanı, mini mutfak alanı, banyo ve yatma alanından oluşmakta olup gelen konuklara konforlu bir konaklama imkânı sunmaktadır. Eski nakliye konteynerlerinin yenilenerek, sanat eseri, plak ve tesis sahibinin dünyanın dört bir yanından seyahatlerde aldığı çeşitli hediyelik eşyalar ile konteynerlerde farklı konseptler oluşturulmuştur (Şekil 21). Bir fabrikadan geri kazandırılmış keresteler, bir okuldan kurtarılan pencereler ve eski bowling salonunun zemininin tezgâha dönüşme serüveni ile geri kazandırılan malzemelerle yapı sürdürülebilirliği vurgulamaktadır.

Şekil 21. Flophouze Shipping Conteiner iç mekân

Kaynak: (“URL-6”, 2023)

Kapsüller

Glamping alternatiflerinden birisi olan kapsüller yerel, doğal ve geri dönüştürülebilir malzemeler kullanılarak inşa edilen çevre dostu yapılardır. Bu küçük yapılar sade ve konforlu olmasıyla dikkat çekici özelliğe sahiptir. Bulunduğu yerin zorlu hava ve iklim

koşullarına karşı dayanıklı ve korunaklı bir yapıdadır. Kapsüller ekolojik ayak izi düşük olmakla birlikte ihtiyaç duyulan enerjiyi yenilenebilir enerji kaynaklarından (rüzgâr ve güneş) karşılamaktadır.

Örnek olarak incelenecek olan kapsül Worston, İngiltere'de ağaçlarla dolu dört dönümlük kırsalın ortasında yer almaktadır. Kapsülün önünde çakıl taşlı zemin üzerinde doğa ile iç içe olan gölgelikli oturma alanı ve bir jakuzili havuz yer almaktadır (Şekil 22).

Şekil 22. Kapsül, Worston, İngiltere

Kaynak: ("URL-7", 2023)

Küçük plan tipinde sade ve fonksiyonel olarak tasarlanmış kapsül oturma-yatma alanı, banyo ve mini mutfak alanından oluşmaktadır. Oturma alanında bulunan koltuk açılarak büyük iki kişilik yatağa dönüşerek bu alan aynı zamanda yatma-dinlenme alanı olarak kullanılmaktadır (Şekil 23).

Şekil 23. Kapsül konaklama birimi iç mekân

Kaynak: ("URL-7", 2023)

Küçük Evler (tiny houses)

Tiny House, minimalist yaşam felsefesi ve sadelik ana temasıyla tasarlanan, genellikle doğa ile iç içe, küçük boyutlu, işlevsel, gereksiz alanlar barındırmayan küçük ev modelidir. Dünya genelinde son yıllarda hızla yayılmasıyla birlikte küçük evler, glamping yapıları arasında popüler hale gelmiştir. Tekerlekli yapıları sayesinde istenilen yere araç arkasında kolaylıkla çekilebilmeleri sayesinde tercih sebebi olmuştur.

Örnek olarak incelenecek olan küçük ev Güney Utah'taki La Verkin deresi yakınında yer almaktadır. Doğa ile iç içe konumlanan bu tesiste maceracılar için farklı açık hava etkinlikleri bulunmaktadır (Şekil 24).

Şekil 24. Tiny house, Utah ABD

Kaynak: ("URL-8", 2024)

Çölün ortasına yerleştirilmiş olan küçük evin çevresinde sınırlayıcı eleman kullanılmamıştır. Dış mekânda verandada açık oturma alanı, toprak alanda ateş başı oturma alanı, özel spa küveti bulunmaktadır. Yapı, tekerlekli bir yapıya sahip olmayıp ahşap zemin platform üzerine yerleştirilmiştir. Yapıya girişte zemin malzemesi farklılaştırılarak ve büyük rustik bir görünüme sahip giriş kapısı kullanılarak vurgu yapılmıştır. İç mekân ve dış mekân ögelerinde yer yer aynı renk tonları kullanılmıştır. İç mekânda oturma alanı, mutfak alanı, çalıma alanı, çamaşır alanı ve banyo zemin katta, yatma alanı ise loft katta yer verilmiştir. Doğal aydınlatma elemanı olan pencerelere sıklıkla yer verilmiş olup manzaranın ve doğanın iç mekânda hissedilmesi sağlanmıştır (Şekil 25).

Şekil 25. Tiny house konaklama birimi iç mekân

Kaynak:(“URL-8”, 2024)

b.Sökülüp Takılabilir Yapılar

Sökülüp takılabilir yapılar kitle kullanım halinde aktif, hareket sırasında pasiftirler. Kitlenin pasifleştirilmesi bileşenlere ayrılması olarak ifade edilebilir. Özellikleri; kolay birleşip sökülmeleri, hafif olmaları, ekonomik olmaları ve birçok kullanım amacına olanak sağlamalarıdır. Tek bir yere bağlı kalmayarak taşınma durumunda az yer kapladıkları gibi plan ve boyut olarak da esnektirler (Balkaza, 2008).

Sökülüp takılabilir yapılar; çadırlar (safari çadırları, Kızılderili çadırları, yurtlar, çan çadırları, balon çadırlar, çadırlı kabinler) ve jeodezik kubbe yapıları glamping tesis örnekleriyle birlikte incelenecektir.

Çadırlar

Çadırlar kamp malzemeleri arasında en çok bilinen konaklama yapısıdır. Geçmişten günümüze farklı coğrafyalarda birbirinden çok farklı çadır formları var olmuştur. Glamping yapı türlerinin kaynak olarak alındığı GlampingHub web sitesine göre çadır tipleri: safari çadırları, Kızılderili çadırları (teepes), yurtlar (otağılar), çan çadırları, balon çadırlar (kabarcıklar), çadırlı kabinlerdir. Sırasıyla bu çadır tipleri örnekler ile incelenecektir.

Safari Çadırları

Yüzlerce yıl önce ortaya çıkan, farklı amaçlar doğrultusunda seyahat eden krallar, göçebeler veya avcıların uzun zamandan beri kullandığı bu yapılar, ihtiyaca göre sökülebilen ve kolay bir şekilde taşınarak tekrardan kurulabilen konaklama yapı

birimleridir. Vahşi doğanın içinde konumlanan lüks konaklama imkânı sunan bu yapılar Afrika safarilerinden etkilenerek şekil ve içerik değişimine uğramıştır. (Ergüven ve diğerleri, 2015).

Safari çadırları sert zemin üzerine veya platform üzerine kurulmaktadır. Dikdörtgen yapıda olan bu çadırlar, alüminyum veya fiberglas direklerle desteklenerek geniş ve konforlu konaklama alanı sunmaktadır. Safari çadır yapılarının duvar ve çatıları genelde hava koşullarına dayanımı olan hafif çadır bezine yakın bir kumaştan oluşmaktadır.

Örnek olarak incelenecek olan safari çadırı Hindistan'ın Ranthambore Ulusal Parkı'nın eteklerinde konumlanmış, Aman-ı-Khás isimli glamping tesisinde yer almaktadır. Glamping tesisinin bulunduğu bölgede soyu azalmakta olan görkemli Bengal Kaplanları bulunmaktadır. Kampta bulunan Babür esintili on lüks geniş safari çadırları, bol yaban hayatına ev sahipliği yapan engebeli bir manzaraya bakmaktadır (Şekil 26). Koruma alanının yakınında yer alan çadır kampı, günlük safariler, yüzme, spa terapileri, Hindu tapınaklarına ziyaretler, lüks yemek merkezi ve ortak kamp ateşi alanı imkanlarını sunmaktadır.

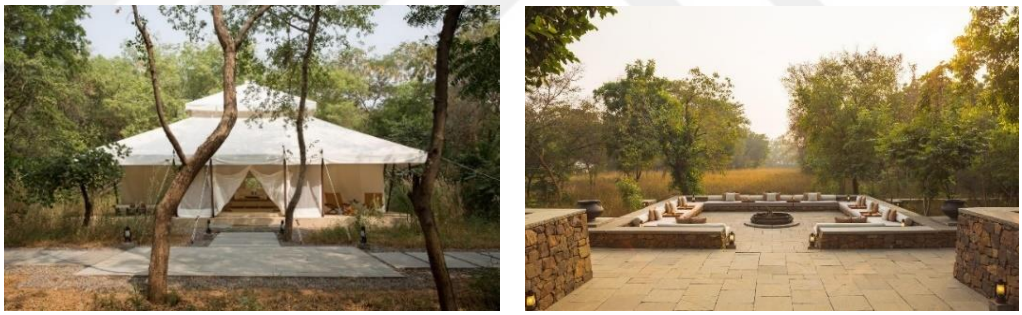

Şekil 26. Aman-ı-Khás safari çadırı ve açık oturma alanı, Hindistan

Kaynak: ("URL-9", 2021)

Mahremiyet sağlayacak şekilde konumlandırılan çadırlar, klasik mobilyalar ile dekore edilmiş olup yüksek kalitede yaşam alanları sunmaktadır (Şekil 27). Her bir çadır ışıkla doludur ve yükselen bir yatak odası, divanlı bir oturma alanı, yemek alanı ve banyo ile 108 m²'lik geniş bir alan sunmaktadır. Çadırlar, her biri kendi güneşlenme terasına sahip olup, gece kuş yaşamını izlemek için ideal bir şekilde konumlandırılmıştır.

Şekil 27. Safari çadırı iç mekân yatma ve yaşam alanı

Kaynak: (“URL-9”, 2021)

Kızılderili Çadırları (Tipis ve Teepes)

Kızılderili çadırları, ABD’nin Büyük Ovalarında yaşayan Kızılderili kabileleri tarafından tasarlanan birkaç malzemenin bir araya getirilmesiyle oluşan konik şekilli bir konaklama mekânıdır. Sökülüp-takılabilir özelliğe sahip olmasıyla bulunduğu yer dışında da başka bir yere kolaylıkla taşınabilme ve kurulabilme olanağı sunmaktadır.

Bu tip çadırların yapım süreci yalnızca birkaç saat gibi kısa bir sürede tamamlanmaktadır. İlk olarak yapının ana taşıyıcı iskeletini oluşturan ahşap direkler üçgen şeklinde birbirine bağlanarak zemine montaj edilir. Ardından hava koşullarına dayanıklı kumaş çadır bezi veya ağır pamuklu kumaşlar kullanılarak, tepede küçük duman çıkışı için açıklık bırakılarak oluşturulan iskeletin etrafına sarılarak tamamlanır. Yağmurlu ve fırtınalı havalarda bırakılan bu duman çıkışı açıklığından yağmur damlalarının iç mekâna gelmesini önlemek amacıyla damlaları astarın arkasına yönlendiren tavan üstü kanvas brandası kullanılabilmektedir (Collins, 2023). Hava koşulları bakımından esnek değere sahiptir olan bu konaklama birimleri sıcak havalarda üst duman kanatlarının açılması ve üst sargının bir kısmının kaldırılmasıyla daha serin bir ortam, soğuk havalarda ise bu çadırlara ilave astar ve kesici çitler eklenerek daha sıcak bir ortam oluşturulabilir.

Kızılderili kabilesinin kültürünün önemli parçası olan tipisler, tam zamanlı konut, vahşi doğada konaklama mekânı veya çocuklar için eğlenceli bir oyun alanı olarak kullanılmaktadır. Kızıl derili çadırları ilgi çekici konik formu, tarihsel dokusu, ferah ve modern şekilde tasarlanmasıyla glamping turizmi için alternatif bir yapıdır.

Örnek olarak incelenecek Kızılderili çadırı Lake George, Colorado (Amerika Birleşik Devletleri)'da bulunmaktadır. Glamping tesisi yemyeşil bitki örtüsü, yüksek ağaçlar ve dağların arasında konumlanmaktadır (Şekil 28).

Şekil 28. Kızılderili (Tipi) çadır, Lake George, Colorado ABD

Kaynak: ("URL-10", 2024)

Konik formunu oluşturan ahşap dikmeler geleneksel tipi çadırlarındaki gibi renkli ve hayvan figürlü çadır bezi ile kaplanmıştır. Zemin ve mobilyalarda ahşabın yoğun olarak kullanıldığı tipi çadırında yatma alanı ve küçük bir oturma alanı bulunmaktadır. Yatağın ayak ucunda bulunan ahşaptan el işçiliği ile yapılmış olan öge ise ortama farklılık hissi katmıştır (Şekil 29).

Şekil 29. Kızılderili (Tipi) çadır iç mekân

Kaynak: ("URL-10", 2024)

Yurtlar (Otağılar)

Yurtlar ahşap kafes sistemiyle yapılmış, kumaş veya hayvan derisi ile kaplanmış dairesel yapılardır. Bu yapılar, Orta Asya'da özellikle Moğolistan'da yüzlerce yıldır geleneksel ev tipi olarak kullanılmıştır. Sökülüp taşınabilir yapıda olması ve kolay kurulumu Moğol göçebe yaşam tarzı için oldukça kullanışlı olmuştur. Dairesel formda olan otağılar güçlü rüzgarlara karşı dayanıklı yapıdadırlar. Kalabalık bir aileye ev sahipliği yapabilecek büyüklükte olan bu yapılar dünyada glamping yapı tipi olarak yaygın olarak kullanılmaktadır.

Örnek olarak incelenecek otağı, Greytown Kuzey Adasında yer almaktadır. Yapının zeminini ahşap platform oluşturmaktadır. Bu platform üzerine dış mekânda oturma alanı ve ahşap elemanlarla gölgelendirilmiş küvet bulunmaktadır. Yurt yapısında ana mekânda bulunan yatma alanının üstüne yuvarlak şeffaf bombelik oluşturularak gökyüzü izleme alanı oluşturulmuştur. Yatma alanının arkasına bölücü ara eleman yardımıyla ayrılarak banyo konumlandırılmıştır. İç mekânda ahşap taşıyıcı elemanlar açık olarak görülmektedir. Genel anlamda konukların konfor ve ihtiyaçlarını karşılayan işlevde sade bir tasarım hakimdir (Şekil 30).

Şekil 30. Otağı örneği, Greytown Kuzey Adası

Kaynak:("URL-11", 2024)

Çan Çadırları

Basit yapısı ve tasarımıyla dünyanın en popüler çadırlarından birisidir. Çan tipi çadırlar tek bir merkezi direk tarafından desteklenerek çadır bezi veya su geçirmez pamuk kanvas kumaş ile kaplanarak oluşturulmaktadır. Bu tip çadırlar duvarların üst çevresine bağlanan iplerin gerdirilerek yere bağlanan halatlar ile sabitlenmesiyle kurulmaktadır.

Örnek olarak incelenecek çan tipi çadır, Ontario Kanada'da yer almaktadır. Çiftlik hayvanlarının da yer aldığı glamping tesisinde doğada eğlenceli ve konforlu bir mekân oluşturulmuştur. Dış mekânda oturma alanı ve ateş-mangal yakma alanı bulunmaktadır Şekil 31).

Konaklama birimi olan çan çadırı merkezinde bulunan pirinç orta direkten desteklenip çadır bezinin gerdirilerek yere sabitlenmesiyle kurulmuştur. Çan çadırında tek mekân mevcuttur, yani içerisinde hem yatma alanı hem de oturma alanı bir aradadır. Çadırın formu gereği merkezden kenara doğru gidildikçe tavan yüksekliği azaldığından dolayı kişinin iç mekânda ayakta kolay hareket etmesine uygun mobilya yerleşimi yapılmıştır.

Şekil 31.Çan çadırı örneği dış ve iç mekân görseli, Ontario Kanada

Kaynak:("URL-12", 2024)

Balon Çadırlar (Kabarcıklar)

Balon çadırlar su kabarcığı formunda şeffaf PVC'den yapılmış şişme çadırlardır. Herhangi bir çevrede şişirilerek kurulabilen bu çadırlar formu itibariyle farklı tasarımlara uyarlanabilecek bir yapıdadırlar. Şeffaflığın fazla olması sayesinde bu yapılar doğayı iç mekândan fazlaca izleme imkânı sunmaktadır. Balon çadırların bazıları tamamen şeffaf olarak içeriden dışarıyı engelsizce görünürlüğü sayesinde glamperlara rahat ve sıcak bir iç mekânda gökyüzü manzarası deneyimi sunmaktadır.

Örnek olarak incelenecek balon çadır glamping tesisi Nosara Kosta Rika'da yer almaktadır. Balon çadır birbirine bağlantılı üç bölümden olarak tasarlanmıştır. Şişme balon çadırlarının zaman içinde inmesine karşın arkasında bir makineye bağlı olduğu görülmektedir (Şekil 32). Ağaç ve ahşap çitlerle çevrelenmiş yapının dış mekânında açık yüzme havuzu ve oturma alanı bulunmaktadır. Bahçe zemininde çakıl, balon çadır zemininde ise formuna uyumlu sert zemin kullanılmıştır.

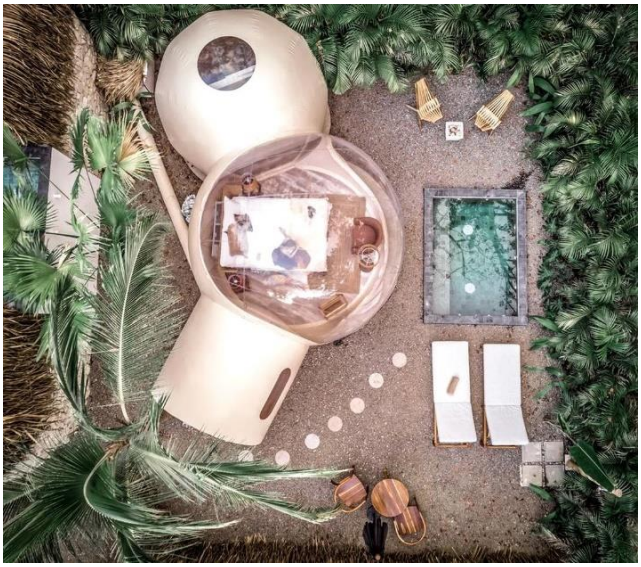

Şekil 32. Balon çadır örneği, Nosara Kosta Rika

Kaynak: (“URL-13”, 2024)

Balon çadırın iç mekânı giriş, yatma ve oturma alanı, tuvalet banyo olmak üzere üç bölümden oluşmaktadır. Yatak odası kısmında doğayı ön planda tutmak amacıyla sade bir tasarım hakimdir. Tamamı PVC olan şişme yapının özellikle üst kısımları doğanın ve yıldızların manzarasını iç taraftan görmek amaçlı şeffaftır (Şekil 33). Mahremiyetin sağlanması amacıyla tuvalet ve banyo bölümünde ise şeffaflığa yalnızca aydınlatma amacıyla az miktarda yer verilmiştir.

Şekil 33. Balon çadır iç mekân görselleri

Kaynak: (“URL-13”, 2024)

Çadırlı Kabinler

Çadırlı kabinler genellikle küp veya dikdörtgen prizmatik formda, çelik veya ahşap taşıyıcı elemanlar ile çadır bezinin kaplanmasıyla oluşan yapılardır. Bu yapılar yere yakın veya yerden yükseltilmiş ahşap zemin platform üzerinde yer alır. Duvarları çadır bezi veya kanvas kumaş olan bu yapılar korunaklı ve sağlamdır. Aynı zamanda glamperların doğayı deneyimleyebilmesi adına ince bir yapıya sahiptir.

Örnek olarak incelenecek çadırlı kabinlerin bulunduğu glamping tesisi Cibolo Teksas'ta bulunmaktadır. Tesis Rio Cibolo deresine oldukça yakın bir konumda olması sayesinde gelen glamperlera doğa içerisinde ve sosyal tesis alanlarında farklı rekreatif etkinlik olanakları sunmaktadır. Her çadırlı kabin ahşap taşıyıcı üzerinde ahşap zemin platformuna konumlandırılmıştır. Bu zemin platformu aynı zamanda her konaklama biriminin giriş veranda alanı görevi görmektedir (Şekil 34). Konaklama biriminin alt kısmında ise gölgelik bir alan oluşturularak araç otoparkı veya hamak ile açık havada oturma-yatma alanları oluşturulmuştur. Yapının ön cephesinde ahşap kaplama, arka cephesinde ise çadır bezi ile kaplama bulunmaktadır.

Şekil 34. Çadırlı kabin örneği ön ve arka cephe, Cibolo Teksas

Kaynak:("URL-14", 2024)

İç mekânda ise yatma alanı, mutfak alanı, oturma alanı, tuvalet ve banyo yer almaktadır. Tesis bünyesinde bulunan çadırlı kabin konaklama birimleri dört kişinin konaklamasına olanak sunan glamperların temel ihtiyaçlarını karşılanabileceği özellikte geniş ve ferah olarak tasarlanmıştır. Duvar ve tavan kaplamaların da çadır bezi ve belirli aralıklarla koyularak destekleyen çelik çubuklar bulunmaktadır (Şekil 35).

Şekil 35. Çadırlı kabin iç mekân görselleri

Kaynak:(“URL-14”, 2024)

Jeodezik Kubbeler (Dome Çadır)

Jeodezik (Geodesic) kelimesi geometride bir yüzeydeki iki nokta arasındaki en kısa çizgi anlamına gelmektedir. Üçgen ve çokgen yüzeylerin uç kısımları arasında jeodezik çizgilerin birleşmesiyle oluşan kubbelerin üzerine branda gerilerek jeodezik dome çadırları oluşmaktadır.

Glamping turizminde yaşam ve konaklamanın en farklı deneyimlerinden birini sunan Jeodezik kubbe (dome) çadırları çoğunlukla fütüristik kabul edilen hoş görünümlü ve göz alıcı yapılardır. Geometrik özelliği sayesinde, deprem, zor hava koşullarına ve doğal afetlere karşı dirençleri yüksektir. Aynı zamanda yapının kubbe şekli sayesinde rüzgârdan etkilenmemekte ve üstünde kar biriktirmemektedir. Dome çadırları kolay ve hızlı sökülüp-takılabilir özellikte olup kurulumu ortalama 4-5 saat süren, daha pratik biçimde demonte edilebilen hafif ve ekonomik yapılardır. Yapının modüler olması defalarca monte ve demonte edilebilmesini sağlamaktadır. Temelsiz olarak konumlandırılarak doğal çevreye verilebilecek zararı en aza indirgeyen doğa dostu yapılardır. Farklı ve estetik görünüme sahip olan dome çadır yapılarında glamperlara konforlu alanlar ve farklı deneyim imkânı sunulması amacıyla çeşitli iç mekân konseptleri ile tasarlanmaktadır. Lüks çadır konaklama kullanım alanının yanı sıra jeodezik dome çadırları pek çok amaca yönelik farklı alanlarda da kullanılabilmektedir.

Örnek olarak incelenecek olan dome çadırı, Marmara bölgesinde Sakarya ilinin Sapanca ilçesinde bulunan ve 2023 yılı Eylül ayında yazar tarafından ziyaret edilmiş olan Hypnos Sapanca & SPA glamping tesisidir. Doğa ile iç içe konumda yer alan Hypnos Sapanca 2020 yılından bu yana misafirlere hem glamping hem de SPA hizmeti vermektedir. Glamping tesisi 10.000 m² arazi üzerinde konumlanmış olup, çeşitli meyve ağaçlarına ve bir dereye ev sahipliği yapmaktadır (Şekil 36).

Tesise girişte ilk olarak idari bir yapı karşılamaktadır. Ardından merdiven ile aşağı koda inilerek dome çadırlarının bulunduğu açık yeşil alan ve şelale karşılamaktadır. Toplamda 8 adet glamping dome çadırı bulunmaktadır. Konaklama birimi iç mekân alanı 30-40 m² olup yaşam alanı, yatma alanı, mutfak ve banyodan oluşmaktadır.

Şekil 36. Hypnos Sapanca & SPA, Sapanca, Sakarya

Kaynak: (“Keresteci Arşivi”, 2023)

Konaklama birimleri ara mesafeleri mahremiyete uygun gerekli mesafede yerleştirilmiştir. Tesiste bulunan jeodezik kubbe yapılarının giriş kapılarının yanındaki brandada üretici firma olan DoraHause ismi yazmaktadır (Şekil 27). Jeodezik dome çadırları yerden üç basamak yüksekte ahşap platform üzerine kurulmuştur. Aynı zamanda bu ahşap zemin veranda olarak da kullanılmaktadır. Verandada açık oturma alanı, hamak ipinden oluşan yatma alanı veya bazı konaklama ünitelerine özel ısıtmalı küçük bir havuz bulunmaktadır (Şekil 37).

Şekil 37. Jeodezik kubbe dome çadırı veranda

Kaynak: (“Keresteci Arşivi”, 2023)

Hypnos Sapanca glamping tesisinde bulunan dome çadırları iç mekân tefriş kullanımı ve yerleşimine göre farklılık göstermektedir. Genel olarak dome çadırının içerisindeki açıklığı hizalayan karşı duvara yatak yaslanmış, ön kısmına ise iki kişilik oturma alanı oluşturmak için koltuklar yer almaktadır (Şekil 38). İçeriyi ısıtmak için döküm bir soba yer almakta olup aynı zamanda ısıtma soğutma amaçlı klima yer almaktadır.

Şekil 38. Jeodezik kubbe dome çadırı iç mekân

Kaynak: (“Keresteci Arşivi”, 2023)

4. ALAN ÇALIŞMASI

Bu bölümde Longosphere glamping tesisi ve Sapanca Dome glamping tesisi tasarımı etkileyen çevresel faktörler ve tasarımı etkileyen yapısal faktörler olmak üzere iki ana başlıkta incelenecektir.

Tasarımı etkileyen çevresel faktörlerin alt başlıklarında glamping tesisinin coğrafi konumu ve önemi, iklim özellikleri ve bitki örtüsü yer almaktadır.

Tasarımı etkileyen yapısal faktörlerin alt başlıklarında ise proje planlama ve yapım süreci, tesis içi mekânsal düzenleme, yapı malzemeleri ve strüktür ve tesisin değerlendirildiği SWOT analizi yer almaktadır.

4.1. Longosphere Glamping Tesisi Tasarımı Etkileyen Çevresel Faktörler

Bu bölümde Longosphere glamping tesisinin konumu ve bulunduğu bölgenin iklim özellikleri incelenecektir.

4.1.1. Konumu ve Önemi

Longosphere glamping tesisi Marmara bölgesinde Kırklareli ilinin Demirköy ilçesine bağlı, bir sahil beldesi olan İğneada'da bulunmaktadır. 17 hektarlık bir alanı kapsayan ağaçlandırma alanında yer almaktadır. Kuzeyinde Bulgaristan, güneyinde İstanbul ve Çorlu, doğusunda Karadeniz, batısında Edirne bulunmaktadır (Şekil 39). Bulgaristan sınırına yakın bir konumda bulunan tesis Demirköy sınır kapısına 96 km mesafede konumlanmaktadır. Sakin bir doğaya sahip, konforlu ve yüksek kalitede hizmet sunan tesis, Türkiye'nin en kalabalık şehri olan İstanbul'a yakınlığı ile dikkat çekmektedir.

Bölgeye ulaşım karayolu ve denizyolu olmak üzere iki yolla sağlanmaktadır. Karayolu ulaşımında Kırklareli'nin bir köyü olan Poyralı'dan sonra tek ana yol olan D565 karayolu ile sağlanmaktadır. Longosphere Glamping tesisin yakın çevresinde İğneada plajı, Longoz Ormanları Milli Parkı, İğneada Kuş Gözlem Kulesi, Mert Gölü, İğneada Hamam Gölü bulunmaktadır. İğneada, 22 kilometrelik bir sahile sahip olup bağlı olduğu ilçeye 30, bağlı olduğu il olan Kırklareli'ne ise 105 km uzaklıktadır.

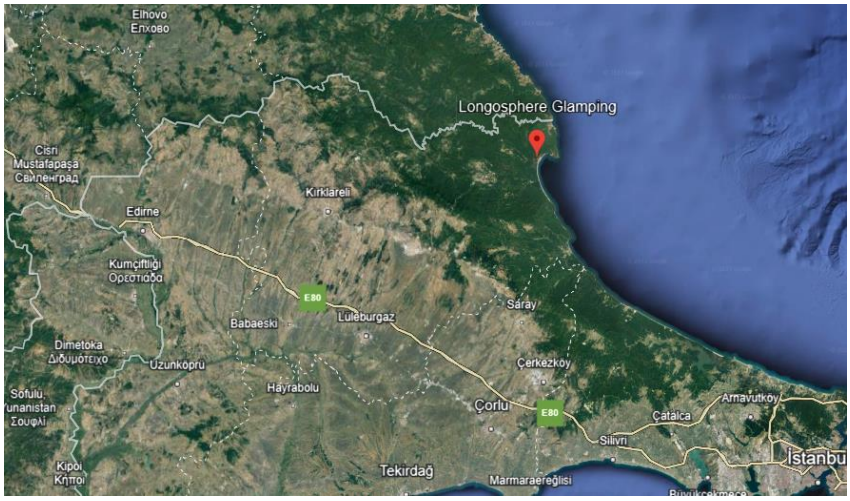

Şekil 39. Longosphere Glamping coğrafi konum

Kaynak: (“Google Earth”, 2024a)

Coğrafi yalıtılmışlığı sayesinde geçmişten günümüze kadar çok fazla bozulmadan korunabilmiş önemli bir doğal alana ev sahipliği yapan İğneada, denizi, gölleri, subasar ormanları, tarihi ve kültürüyle cazibe merkezidir. Türkiye’de subasar özelliğe sahip alüvyal karakterdeki birkaç ormanlık alandan biri olan İğneada Longoz Ormanları nadir bulunan bir ekosistemdir. Önemli kuş göç yolları üzerinde bulunan bu bölge, gölleri, sazlık ve sulak alanları ile göçmen kuşlar için yaşamsal bir konaklama alanıdır. Dar bir alanda, birbirinden farklı ve yüksek koruma değerine sahip ekosistemlerin iç içe bulunması, bölgeyi yalnızca Türkiye ölçeğinde değil dünya ölçeğinde de önemli hale getirmektedir. Bölge dünyanın korunması gereken doğa miraslarından biri olarak değerlendirilmekte olup bu orman 2007 yılında Milli Park ilan edilerek tamamen koruma altına alınmıştır.

İğneada çevresinde yörenin tarihine ışık tutan birçok tarihi yapı yer almaktadır. İğneada yakınlarındaki Avcılar köyü sınırları içerisinde yöre halkının kutsal saydığı Derviş Ali Baba türbesi bulunmaktadır. Yine İğneada yakınlarındaki Sivriler köyünde Cenevizlilere ait yıkılmış kalelere ve Traklara ait evleri andıran eski yapılı sazlık evler bulunmaktadır. Hamam gölü ile Bulanık derenin denize döküldüğü yer arasında kalan ve Aypolos denilen bölgede ise tümülüsler, höyükler, eski bina kalıntıları ve kırklara ait mezarlar yer almaktadır. Longoz ormanı içerisinde Traklara ait kazıklar üzerine oturtulmuş eski, ahşap ev kalıntıları olduğu söylenmekte fakat yeri tam olarak bilinmemektedir. Evliya Çelebi Seyahatnamesinde 1660 yılında İğneada açıklarından geçerken Bulanık derenin denize

döküldüğü yerde üzeri kiremitli yaklaşık 300 haneli bir Rum yerleşim yerinin olduğunu yazmıştır. İğneada açıklarında birçok gemi batığı yer almaktadır. Romalılar dönemine ait içerisinde çok sayıda silah, top ve tüfek olduğu söylenmekte olan bir askeri gemi ve 2. Dünya savaşı sırasında Yahudileri taşıyan bir gemi bu sularda batırılmıştır. İğneada Parkı yapımında da Osmanlı dönemine ait birçok top ve gülle bulunmuştur.

İğneada, Karadeniz'e kıyısı olan bir sahil beldesidir. Bu nedenle her yıl düzenlenen Karadeniz Yat Turu'nun uğrak yerlerinden biri olma konumundadır. İğneada'nın bu konumu turizm açısından değerlendirilmesi gerekmektedir.

İğneada ve çevresinin Lozan Anlaşmasıyla milli sınırımız içerisinde kalmaya devam etmiş olup Cumhuriyet döneminde nüfusu artan İğneada 1972 yılında belde olmuştur. Ortalama nüfusu 2.000 olan belde nüfusu yaz aylarında turizm etkisiyle 10.000 kişiye ulaşmaktadır. İğneada'nın ve bağlı olduğu Demirköy ilçesinin TÜİK'e göre nüfus verileri Tablo 4'te verilmiştir. Günümüzde yöre insanının geçim kaynağını, orman işçiliği, balıkçılık, turizm, hayvancılık ve tarım oluşturmaktadır.

Tablo 4. Demirköy ve İğneada nüfus verileri

	1970	*1980*	*1990*	*2000*	*2010*	*2015*	*2020*	*2021*	*2022*
Demirköy	10.740	11857	12.946	11.407	8.578	8.448	8.829	8.871	8.961
İğneada	2.271	1.964	2.497	2.215	1.966	2.148	2.437	2.509	2.511

Kaynak: ("Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK)", 2024)

4.1.2. İklim Özellikleri ve Bitki Örtüsü

Karadeniz'e kıyısı olan İğneada Karadeniz iklimi altındadır. Yazları sıcak, kurak ve az bulutlu, kışları ise uzun, çok soğuk, rüzgârlı ve zaman zaman kar yağışlı geçmektedir. Yaz ve kış sıcaklık ortalamaları arasında büyük ısı farkı vardır. Yıl içerisinde sıcaklık 2°C ila 28°C arasında değişiklik gösterir ve nadiren -4°C altında ve 30°C üzerinde olur. Karadeniz'in nemli havasının her zaman hâkim olduğu bu bölge kışın kalın bir kar tabakası toprağı örtmektedir. İğneada bölgesinde bulunan glamping tesisini genel açık hava aktiviteleri bakımından ziyaret etmek için yılın en iyi zamanı haziran başından eylül

sonunadır. Sıcak hava aktiviteleri (kumsal-havuz) bakımından ziyaretin en iyi zamanı ise temmuz başından ağustos sonunadır (Şekil 40).

Longosphere Glamping tesisi coğrafi olarak en çeşitli bölgelerden birinde yer almaktadır. Bu çeşitliliğin temel kaynağı ise geniş gövdeli yüksek yapılı yaşlı ağaçlardan oluşan Yıldız Dağlarının Karadeniz kıyısına bakan Longoz Ormanları oluşturmaktadır. Bu ormanlar, yağışlı mevsimlerde tam olarak su altında bulunurken yaz mevsiminde yer yer göllerle kaplıdır.

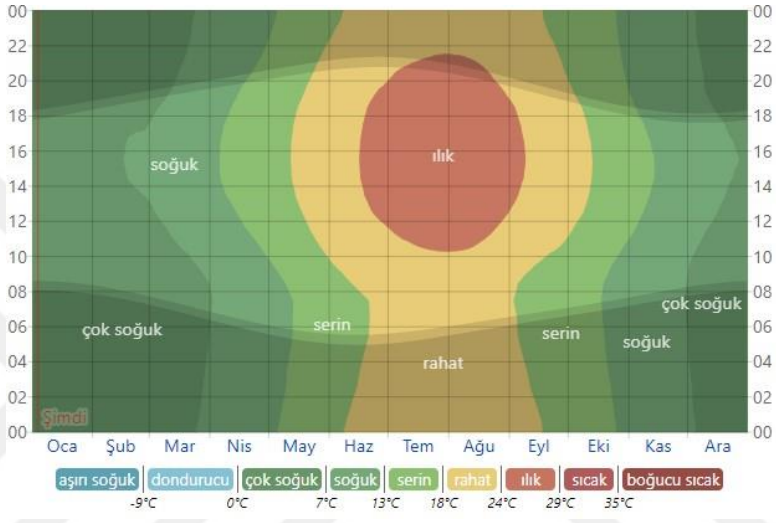

Şekil 40. İğneada aylık ortalama saat-sıcaklık grafiği

Kaynak: (“Weather Spark”, 2024a)

Longoz (Subasar) ormanları kumul eko sistem, sulak eko sistem, subasar eko sistem ve yaprak döken eko sistemlerinin bir arada bulunduğu bir oluşumdur. Özellikle kayın, gürgen, meşe, dış budak, kızıl ağaç, ak ağaç, çınar yapraklı akça ağaç, ceviz, kızılcık, fındık ve orman meyveli ağaçları yoğunluktadır. Ağaçların gövdelerini sarıcı ve tırmanıcı türdeki bitkiler sararak tropikal bir görüntü oluşturmaktadır. Bölgenin doğal bitki örtüsünün %91,3’ü meşe ve kayın ormanları ile kaplıdır.

Longoz Ormanları yaban hayatın canlı olduğu bir yaşam alanıdır. Bölgede avlanması yasak olan ve koruma altına alınan birçok yaban hayvanı yaşamaktadır. Özellikle kurt, karaca, su samuru, tilki, çakal, geyik, yediuyur, sincap, tavşan, domuz, yaban kedisi, vaşak, köstebek ve porsuk bölgede en çok görülen canlılardır. Birçok kuş türüne de yuva olan Longoz Ormanlarında; ağaçkakanlar, şahin, kartal, atmaca, doğan, üveyik, yalıçapkını, kuğu, ördek, balıkçıl, karaleylek ve sakarmeke görülmektedir.

Kuzey Avrupa Kuş Göç yolu üzerinde bulanan longoz ormanları göç eden birçok kuşa konaklama ortamı sağlar. Bu bölgeye gelen doğa sever ziyaretçiler gerek rehberler eşliğinde yapılan doğa yürüyüşlerinde gerekse İğneada Kuş Gözlem Kulesinde kuşları gözlemleyebilmektedirler.

4.2. Longosphere Glamping Tesisi Tasarımı Etkileyen Yapısal Faktörler

Bu bölümde ilk olarak Longosphere glamping tesis projesinin planlama ve yapım süreci incelenecektir. Ardından tesis içi mekânsal düzenleme, yapı malzemeleri ve strüktürü incelenerek SWOT analizi yardımıyla tesisin güçlü, zayıf yönleri; fırsat ve tehditleri tespit edilecektir.

4.2.1. Proje Planlama ve Yapım Süreci

Longosphere Glamping tesisi Longoz (subasar) ormanlarının içinde değil tam ortasında daha yüksek bir noktada ormanlık bir alanda konumlanmıştır. Direk Longoz ormanlarında konumlanması durumu olsaydı yılın belirli zamanlarında tesis suyun altında kalması gibi olumsuz bir durum ile karşılaşılabilirdi. Tesisin bulunacağı arazi devlete ait olduğundan ilk olarak devletten uzun yıllar kiralanarak belirli kurallar dahilinde projeye başlanmıştır. Proje şekillenirken yasal mevzuatlar, ormanın kendi şekli, bulunan imkanlar, mimar ve tesis sahiplerinin deneyimleri etki etmiştir. Öncelikle tüm ağaçlar türlerine göre ayrılarak orman mühendisleri ve haritacılar tarafından tek tek işaretlenerek dijital ortama aktarılmıştır. Sonra eğim haritaları yapılarak var olan doğaya nasıl adapte olunur üzerine proje şekillendirilmiştir.

Genel tasarım yaklaşımı olarak, her yapı birimi için minimum ekolojik ize sahip, doğal, sürdürülebilir, geri dönüştürülebilir ve sökülüp-takılabilir malzemeler kullanılmıştır. Tesiste bulunan çadırların isimleri ise proje bitimine yakın tasarımcılar tarafından yapılan orman gezisinde sincap görülen yerdeki çadır isimleri sincap, kaplumbağa görülen yerdeki çadırların isimleri ise kaplumbağa çadır olmasına karar verilmiştir.

Dijital ortamda tasarlanan proje, ormanda iple çizilmiş yapı yerleri belirlenmiş fakat bazı ağaçlar arası mesafe ilk ölçüme göre hatalı veya farklı çıkmasının ardından yerinde tekrar tasarlanarak dijital ortama aktarılma yapılarak proje planlama ve projelendirme süreci yaklaşık iki buçuk yıl (2017-2019) sürmüştür. Pandemi başladığında tamamlanmakta

olan proje 2020 yılında pandeminin ortasında aile şirketi olarak açılmıştır. Arsa alanı 170.237 m^2 olup toplam inşaat alanı 14.405 m^2'dir. Longosphere glamping tesisi doğayı deneyimle, temel ihtiyaçların karşılanması ve konfor seçeneklerini sunmak amacıyla projenin %40'lık kısmı olan ilk aşaması tamamlanmıştır. Misafir geri dönüşleri ve deneyimlerle gelişerek projenin kalan kısmı Longosphere Exclusive adı altında aynı arazide daha büyük m^2'li, daha lüks detayların ve biyolojik göletin olacağı proje süreci devam etmektedir. Ayrıca bu tesise Spa ve toplantı salonu da ekleneceği planlar arasındadır (Küçükkınay, 2023).

4.2.2. Tesis İçi Mekânsal Düzenleme

Longosphere Glamping tesisi genel tasarım anlayışı fonksiyonel olarak çeşitlenen üç ana alan ve bu alanların birbiriyle olan ilişkisine dayanmaktadır. Günübirlik alan, aktivite alanı ve konaklama alanı olmak üzere üç bölge biçimlenerek ana giriş noktasında yani resepsiyonda birleşmektedir (Şekil 41).

Şekil 41. Longosphere Glamping Tesisi vaziyet planı

Kaynak: (İtez, 2021)'den alınarak yazar tarafından düzenlenmiştir.

Ana giriş tesisin kuzeydoğusunda yer almaktadır. Girişin hemen yanında araç otoparkı bulunmaktadır. Tesise ilk girişte ziyaretçileri iki katlı resepsiyon binası karşılamaktadır. Bu yapının ilk katında lobi ve küçük mutfak alanı, ikinci katında ise dört kişinin çalıştığı ofis ve tuvalet bulunmaktadır. Zeminden üç basamakla yükseltilmiş olan ahşap platform üzerine konumlanmış yapının ön kısmında ziyaretçiler için aynı zamanda açık oturma alanı yer almaktadır. Yapının dış cephesi ise ana girişte kullanılan ahşap birleşim detayının devamı niteliğinde tasarlanmıştır (Şekil 42). Resepsiyon binasının önünde gelen ziyaretçilere hizmet vermek amacıyla elektrikli golf araçları bulunmaktadır.

Şekil 42. Tesise giriş ve resepsiyon binası

Kaynak:(İtez, 2021)

Tüm yapılar ve yollar doğaya zarar vermeden doğanın içerisine yerleşme temel prensibinde gerçekleştirilmiştir. Bilindik inşaat aşaması olan tüm arazinin temizlenerek kazılmasından ziyade doğa ile entegre olabilecek en az zararı verebilecek şekilde yerleşim planlanmıştır. İki ağacın arası 3 metre olan çok sık bir ormanda elbette bazı ağaçlar kesilmiş olsa da mümkün olduğunca boşluklara yerleştirilmeye çalışılmıştır. Ana alanları biçimlendiren ana dolaşım yolları golf araç yolu, bisiklet yolu ve yaya yolu olarak kullanılmakta olup zeminde yer yer Arnavut kaldırım taşı veya dikdörtgen parke taşı kullanılmıştır. Çadırlar arası ara yollarda ise ahşap zemin kullanılmıştır. Tesis oldukça büyük bir alan kapladığından dolayı gelen ziyaretçilere glamping alanını daha iyi anlamaları ve keşfetmeleri için tesis için yol kenarlarında bilgilendirici tabelalara yer verilmiştir (Şekil 43).

Şekil 43. Longosphere Glamping Tesisi bilgilendirici tabelalar

Kaynak: (“URL-15”, 2021; “URL-16”, 2024)

Tesisin doğusunda konumlanan, günlük ziyaretçilere ve tesiste konaklayan konukların ihtiyaç durumunda kullanabilmeleri amacıyla ayrılmış olan günübirlik alanda kasaba sokağı, barbekü-ızgara alanı ve macera parkı bulunmaktadır (Şekil 44). Kasaba sokağında sanat atölyeleri, büfe, kasap, el yapımı geleneksel hediyelik eşyaların ve yerel lezzetlerin satıldığı ticari dükkanlar vardır. Barbekü ve ızgara alanında ise mangal ateşi gibi ön hazırlıkları tesis çalışanları tarafından hazır edilmiş olup konuklara doğada mangal yapma imkânı sunmaktadır. Ayrıca mangal alanı ve otoparkın bulunduğu hizada prefabrik konteynır formunda bir revir ve ofis yapısı bulunmaktadır. Happy Sapiens Macera Parkında ise gerek yetişkinler için gerekse çocuklar için doğada ağaçların belirli yükseklikleri arasında farklı parkurlar ve oyunlar yer almaktadır.

Şekil 44. Longosphere Glamping Tesisi günübirlik alan

Kaynak: (“URL-17”, 2022)

Tesisin ortasında konumlanmış olup arazinin güneyine doğru uzayarak diğer iki ana alanı birbirine bağlayan alan ise aktivite alanıdır. Yeme içme alanları olan restoran ve kafeler, jeodezik kubbe formunda olan dome çadır, açık yüzme havuzu ve sincap çadırlarından oluşmaktadır. Food-Wood restoran ahşap platform üzerine konumlanmış açık yemek alanı ve kapalı yemek alanlarından oluşan ahşap dış cepheye sahip iki katlı bir yapıdır (Şekil 45). Açık oturma alanı zemin oluşturulurken mevcut ağaçlar mümkün oldukça korunmuş ve yer yer zemin ağaçlara göre boşluklar oluşturularak tamamlanmıştır. İlk katında yeme-içme alanı, mutfak ve mutfakla bağlantılı olan servis girişi bulunmaktadır. İkinci katında ise yeme-içme alanı ve iki kişilik tuvalet lavabolar bulunmaktadır. İki katı birbirine bağlayan düşey sirkülasyon elemanı merdivenler ise ahşaptan tavana kadar uzanan dikme korkuluklar ve ahşap basamaklar ile yapı doğaya uyum sağlamıştır.

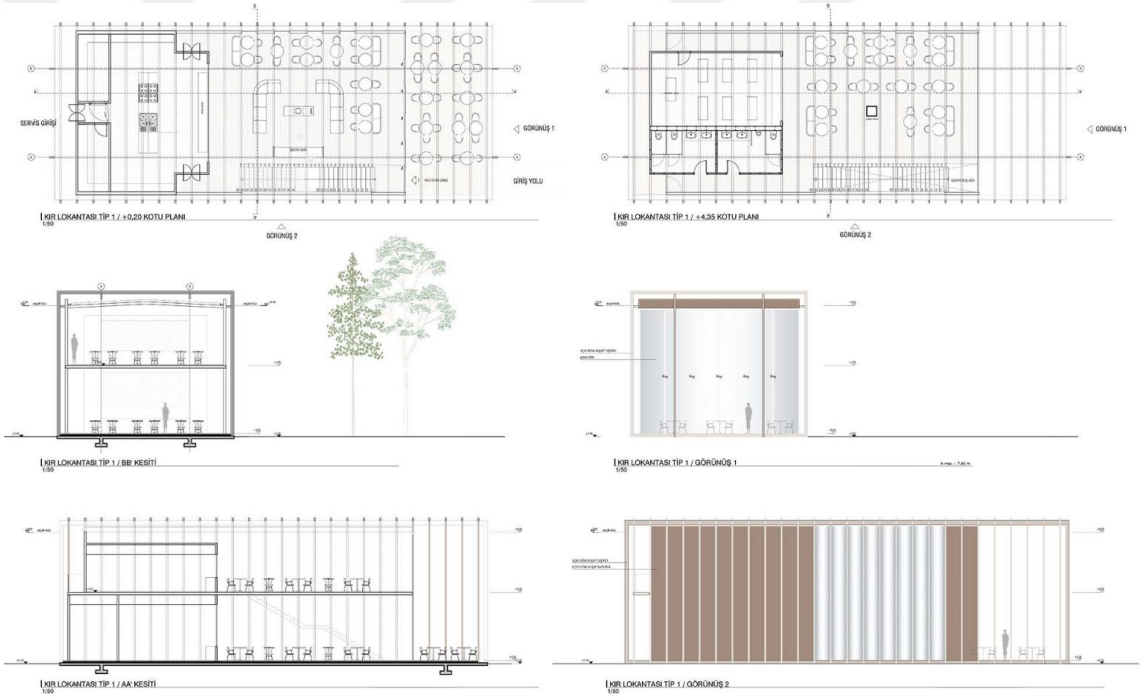

Şekil 45.Food-Wood restoran plan, kesit ve görünüş çizimleri

Kaynak:(İtez, 2021)

Kafe olarak sincap çadırlarının ortasında kamp ateşinin hemen yakınında konumlanan Ying-Yang Bar bulunmaktadır (Şekil 46). Konuklar akşamları bu alanda içeceklerini alarak şarkı ve kamp ateşi eşliğinde sohbet ederek vakit geçirmektedirler.

Şekil 46. Kamp ateş alanı ve Ying-Yang Bar

Kaynak:(“URL-15”, 2021)

Tesiste bulunan açık yüzme havuzu insan sağlığına verilebilecek zararlar göz önünde bulundurularak klor ile değil tuzlu su ile temizlenmekte olup yüksek ağaçların arasında doğanın içinde güneşlenme ve yüzme olanağı sunmaktadır. Ayrıca havuza yakın konumda insanların içecek ihtiyaçlarını karşılamaları için havuz bar bulunmaktadır. İkinci ana alanda resepsiyonun arka hizasında yer alan dome çadırın jeodezik kubbe formunda olması oldukça ilgi çekmektedir (Şekil 47). 103 m² olan bu dome çadırında yoga eğitim alanı, çocuklar için oyun etkinlik alanı veya tesise planlanan toplantı salonu inşa edilene kadar toplantı salonu olarak kullanılmaktadır. 50 kişilik tiyatro düzeni, 30 kişilik sınıf düzeni ve 18 kişilik U masa düzeni gibi farklı toplantı düzenleri sunan alan, sunum ekipmanları açısından da yeterli donanıma sahip olmasına rağmen yapısı gereği çok fazla akustiğe sahip olması bu amaçla kullanılmasına olanak sunmamaktadır. Dome çadırının panoramik bir görünüm sağlaması sayesinde konuklara doğa içerisinde özgün bir mekân sunmaktadır.

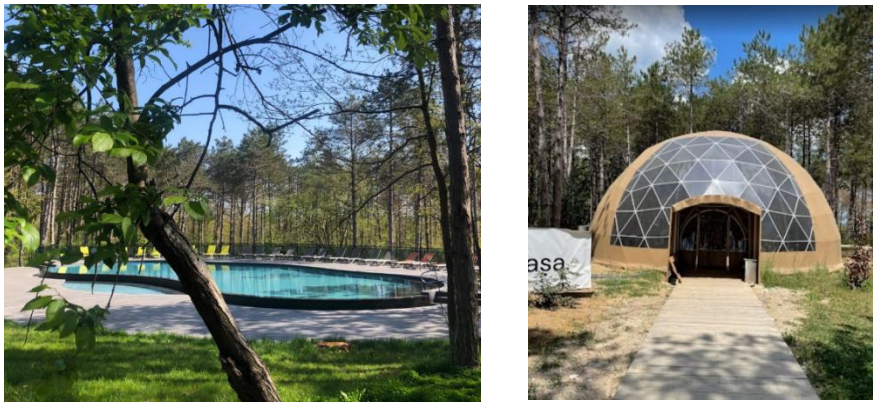

Şekil 47. Açık yüzme havuzu ve jeodezik kubbe dome çadırı

Kaynak: (“URL-15”, 2021)

Tesis bünyesinde 29 adet Sincap Çadır ve 35 adet Sincap Long Çadır olmak üzere toplam 64 adet sincap çadır bulunmaktadır. Bu plan tipinde olanda çadırlara ahşap ara yollar ile bağlanarak neredeyse yere sıfır olarak yerleştirilmiş fakat yer yer arazi konumuna göre birkaç basamak merdiven ile erişim sağlanmaktadır. Sincap çadırlarının ön kısmında bahçe oturma grubunun bulunduğu ahşap veranda alanı bulunmaktadır (Şekil 48). Üçgen çadır formuyla sincap çadırları iç mekânlarında iki kişilik yatak veya iki tane tek kişilik yatak, klima, mini buzdolabı ve kıyafetlerin asılabileceği üçgen çadır formuna uyumlu ahşap askılık bulunmaktadır. İç zemin kaplama malzemesi antibakteriyel ahşap ile kaplanmıştır. Çadırların içi yatak başlarındaki küçük aydınlatma elemanı ve çadırın orta üst kısımda bulunan lamba ile iç mekân aydınlanmaktadır. Sincap çadırları 18 m², Sincap Long Çadırları ise 22 m² olarak tasarlanmıştır. İki çadırın birbirinden farkı iç alan büyüklüğü ve konaklama birimi içinde ıslak hacimin (tuvalet-banyo) olmasıdır. İçerisinde ıslak hacim bulunmayan Sincap Çadırları için yakınında konumlandırılmış ortak alanlarda duş ve tuvalet bulunmaktadır.

Şekil 48. Sincap çadırları

Kaynak: (“URL-15”, 2021)

Üçüncü ve en geniş alan, konaklama ve servis alanı olarak tasarlanmıştır. Bu alanın henüz belirli bir kısmı tamamlanmıştır. Tamamlanan kısmında kafe, kaplumbağa çadırları ve toplantı salonu bulunmaktadır. Henüz inşaat aşaması tamamlanmayan kısımda ise spa, biyolojik gölet ve lüks konaklama mekânları ziyaretçilere hizmet edecek şekilde tasarlanmıştır. Tesis bünyesinde 40 adet Kaplumbağa Çadırı ve 21 adet Kaplumbağa Plus Çadırı olmak üzere toplamda 61 adet bu tipte çadır bulunmaktadır. Kaplumbağa çadırları, ara yollardan birkaç basamak veya beş basamak ile arazinin konumuna göre yüksekte ahşaptan bahçe oturma grubunun bulunduğu veranda alanı bulunmaktadır. Veranda

alanından, dikdörtgen plan tipine sahip konaklama biriminin çatısı üçgen formda olan yapıya giriş cam sürgülü kapıdan sağlanmaktadır. Kaplumbağa çadırları 24 m², Kaplumbağa Long Çadırları ise 28 m² olarak tasarlanmıştır. İki çadırın birbirinden farkı iç alan büyüklüğü, klima ısıtma soğutma hızı farkı ve termosifonla sıcak su dolma hızı farkıdır. Kaplumbağa çadırların iç mekânlarında iki kişilik yatak, kıyafet dolabı, mini bar, tek kişilik koltuk, çalışma masası, tuvalet ve banyo bulunmaktadır. Çadırların içi yatak başlarındaki küçük aydınlatma elemanı, çadırın orta üst kısımda bulunan lamba ve koltuk yanındaki ahşaba hasır iple sarılmış lamba ile iç mekân aydınlanmaktadır (Şekil 49). İç zemin kaplama malzemesi antibakteriyel ahşap ile kaplanmıştır.

Şekil 49. Kaplumbağa Çadır

Kaynak:(“URL-15”, 2021)

Tesiste Meeting House isimli yapı toplam 350 kişi kapasiteli üç ayrı bölümde; toplantı, konferans ve balo salonlarıyla 2023 yılı sonlarında inşası tamamlanmıştır. Gelen misafirlere doğayla bütünleşik iş ve yönetim kurulu toplantıları, seminerler, eğitimler, galalar, ürün lansmanları ve diğer etkinlikler için gerekli tüm teknolojik imkanlara sahip doğa ile çevrili özel bir ortam sunmaktadır (Şekil 50).

Şekil 50. Longosphere Meeting House

Kaynak: (“Meeting House”, 2023)

Longosphere'nin tasarım temasında çok güzel doğa, rahat bir yatak ve temiz havadan daha fazlasını deneyimlemek, doğayla iç içe konaklamanın yanı sıra doğada macera aktivitelerini de içinde barındırmak amaçlanmaktadır. Bu bağlamda tesiste farklı rekreatif etkinlikler düzenlenmektedir. Bu aktiviteler aşağıda sıralanmıştır;

- Longoz Ormanları Trekking Turları: Doğayı öğrenmek, ekosistemi tanımak, ağaç türlerini görerek ve dokunarak tanımak, kuş türlerini gözlemleyerek öğrenmek, mantarları yerinde gözlemlemek gibi olanakları sunan yaklaşık iki-üç saat süren doğayı deneyimleme ve yürüyüş aktivitesidir.
- Happy Sapiens Macera Parkı: Uzman eğitmenler ve her türlü güvenlik önlemlerinin alındığı, Saka, Ağaçkakan ve Kartal olmak üzere üç farklı parkur içerisinde 35 farklı oyundan oluşan eğlence-aksiyon alanı.
- Unimog Safari: Askeri bir kamyonun modifiye edilmesiyle elde edilen araçla, her yaş grubundan kişilerin katılabildiği toplamda 12 kişilik olan yaklaşık bir buçuk saat süren safari doğa içi gezisidir.
- UTV Safari: 16 yaşından büyük olan herkesin eğitmenler tarafından verilen kısa bir eğitimin ardından doğa içerisinde trafiğe kapalı alanlarda gerçekleştirilen turlardır.
- Bisiklet Orman Turları: Kilometrelerce uzunluktaki bisiklet yolları Longoz ormanlarını ve doğayı deneyimleme ve keşfetme imkânı sunmaktadır.
- Mantar Toplama Turu: Yılın belirli dönemlerinde özellikle sonbaharda rehberler eşliğinde doğayı keşfederken ormanın en doğal lezzetlerinden olan mantarın toplanması, zararlı ve zararsız olarak ayrılarak pişirilmesi ve lezzetlerine bakılması etkinliğidir.
- Yoga Eğitimleri: Glamping tesisinde bulunan jeodezik kubbe formunda olan dome çadırında doğanın seslerini dinlerken meditasyon yapma imkânı sunmaktadır.
- Öte Gastro Tur: İğneada Longoz ormanları içerisinde iki dere yatağı arasında bulunan Öte Çiftliğinde hem çocukların hem de yetişkinlerin doğal atalık tohumlarla üretimi öğrenebileceği ve tarladan tabağa gelen süreci deneyimleyebileceği atölye etkinliğidir.
- Kamp Ateş Alanı
- Açık Yüzme Havuzu
- Kasaba Sokağı: Sanat Atölyeleri ve ticari dükkanları yer almaktadır.
- Kano Turları

4.2.3. Yapı Malzemeleri ve Strüktür

Tesis projesindeki bütün birimler temasal çeşitlenmeler ile tasarlanmıştır. Aynı yapısal sistem ve aynı malzeme paleti her yapı birimi için farklı formlarda uygulanarak çeşitlendirilmiştir (Şekil 51). Her birim modüleriteyi tanımlayan, ölçek veren ve final formu oluşturan tekrarlı ahşap kiriş çerçeveler ile sarılmıştır. Ters yönde geçen ikincil kiriş sistemi birincil sistemi taşıyıcı görevi görmektedir.

Şekil 51. Longosphere Glamping yapıların temasal çeşitlenme tasarımları

Kaynak: (“yazgandesign”, 2021)

Tesise girişte ilk karşılaşılan yapı birimi Resepsiyon (idari) binadır. Bu yapı önden arkaya genişleyen bir plana sahip olup tesisin ana birleşim noktalarının kesişimi konumundadır. Aks sisteminde planlanan bu yapı mümkün oldukça az betonarme temeller üzerine konumlandırılmıştır (Şekil 52). Ana yoldan üç basamakla ahşap platform üzerine konumlanan yapının genel anlamda temel yapı malzemesi ahşaptır. Binaya girişte çelik taşıyıcı elamanlardan oluşan cam bir rüzgarlık bulunmaktadır. Yapı cephesini dikine kesen iki adet, yatay olarak ise belirli aralıklarla kesen ahşap kiriş çerçeveler ile sarılmıştır. Yatay ve dikey ahşap kiriş çerçeveler birbirine metal bağlantı elemanları ile bağlanmış olup iki ahşabın birleşim detayları ise titiz bir işçilikle bir araya getirilmiştir (Şekil 53).

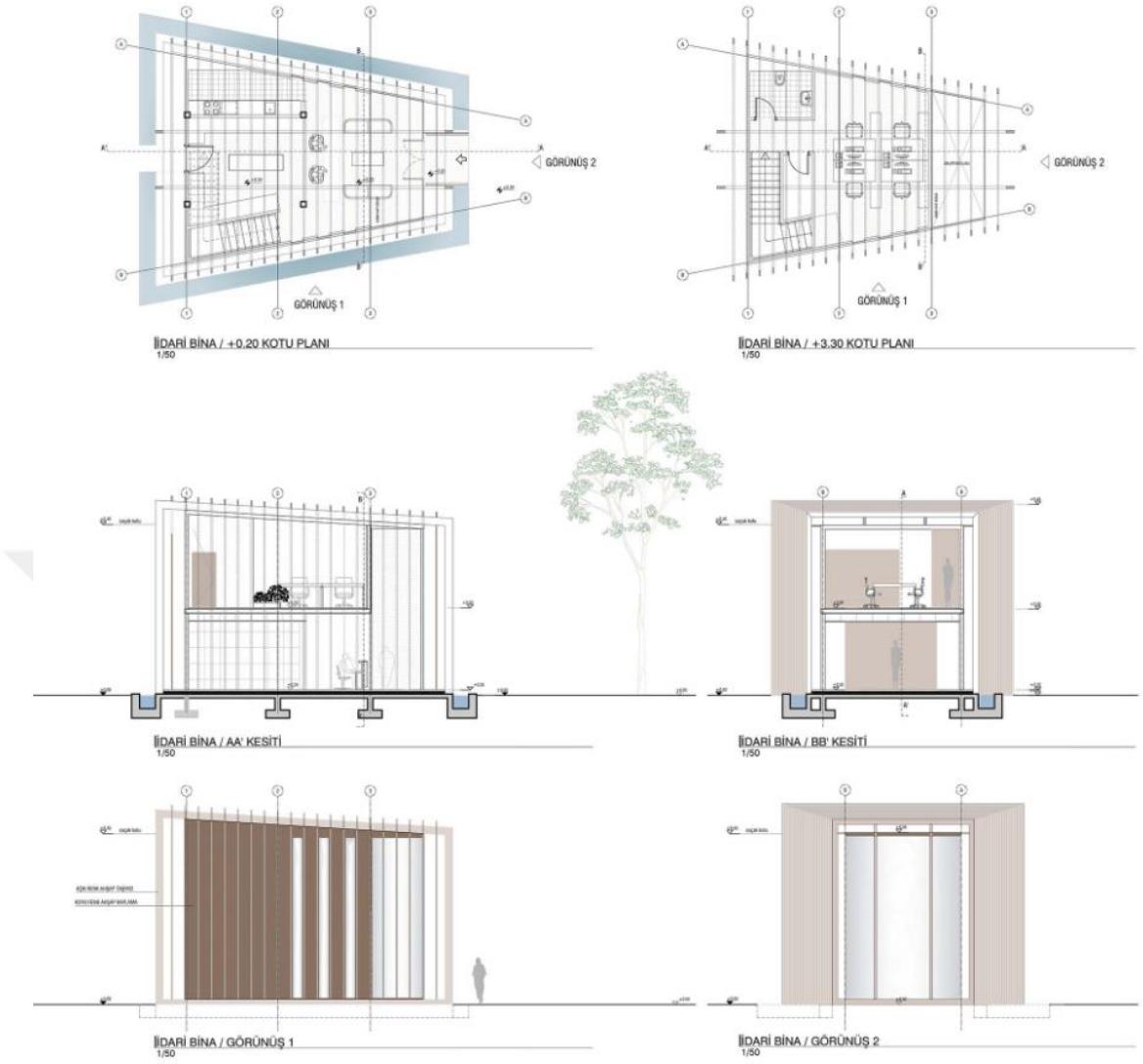

Şekil 52. Resepsiyon (İdari Bina) plan, kesit ve görünüş çizimleri

Kaynak: (İtez, 2021)

Şekil 53. İdari bina ahşap kiriş birleşim detayı

Kaynak: (İtez, 2021)

Her konaklama birimi ahşap destek platformun üzerine oturmakta ve zeminden kısmen kopmaktadır. Böylece toprak ve bitki örtüsü üzerindeki etkileşimi en aza indirgemek amaçlanmıştır. Sökülüp tekrar takılabilir olan ve zemin ile ilişkisi minimum tutulan konaklama yapıları çevre dostu bir yapıya sahiptir. Üçgen formda olan sincap çadırları zemine yakınlığı, kaplumbağa çadırlarına nazaran daha fazla olarak konumlandırılmıştır. Bu yapıların strüktürü birbiriyle birleşen ve belirli aralıklarda yerleştirilmiş ahşap çerçeve elemanlarından oluşmaktadır. Belirli aralıklarla yerleştirilmiş olan bu ahşap elemanlar çadır brandanın üstünde yer almaktadır. Bu ahşap elemanlar çadırı rüzgâr ve kar sularına yani hava koşullarına karşı daha dayanıklı olmasını sağlamaktadır. Sincap çadırların brandasının giriş cephesinde tam açıklık, yatak başlığının arkasında küçük dikdörtgen havalandırma açıklığı ve çadırın üst kısmında gökyüzü ve ağaçları seyretmek için şeffaf açıklıklara yer verilmiştir (Şekil 54).

Şekil 54. Sincap çadır ahşap çerçeve birleşim detayı ve branda açıklık

Kaynak: (İtez, 2021)

Tesis bünyesinde bulunan jeodezik kubbe formunda olan dome çadırı çelik strüktür elemanları ile bir araya gelerek hava koşullarına (rüzgâr ve kar yükü) dayanıklı branda ile kaplanmıştır (Şekil 55). Yapı 103 m² olup farklı etkinlikler için kullanıma uygundur. Yapının iç mekân akustiği oldukça yüksektir. Zemin döşemesinde ahşap parke kullanılmıştır.

Şekil 55. Longosphere dome çadırı dış ve iç mekân

Kaynak: (“URL-15”, 2021; “URL-18”, 2024)

Dome çadırları yapısını oluşturan çelik strüktür elemanları altısı tek bir noktadan birbirine vidayla bağlanarak istenilen belirli metrekarelerde jeodezik kubbe formu oluşturulmaktadır (Şekil 56). Fakat çelik boru elemanlarının tek noktadan birbirine bağlanması strüktür bakımından güçlü bir eleman kullanılmasına rağmen birleşim detayı ile mukavemet kaybına neden oluşturmaktadır. Jeodezik kubbe formun oluşumunda strüktür elemanı çelik yerine ahşap kullanılarak farklı bağlantı elemanları ile de bu yapı formu oluşturulabilmektedir.

Şekil 56. Dome çadırı çelik ve ahşap strüktür elemanları birleşim detayı

Kaynak: (“Keresteci Arşivi”, 2023)

Çalışmanın kapsamında incelenen Longosphere glamping tesisinde bulunan sökülüp takılabilir özelliğe sahip olan konaklama yapılarında kullanıldığı yere göre malzemeler; kabuk/kaplama malzemesi, strüktür malzemeleri, detay malzemeleri (Güner ve diğerleri, 2017) ve iç mekânda kullanılan malzemeler (Kılınç, 2021) Tablo 5'te aktarılmıştır.

Tablo 5. Longosphere Glamping Tesisi Konaklama Yapılarında Kullanıldığı Yere Göre Malzemeler

			LONGOSPHERE	
			Sincap Çadır	Kaplumbağa Çadır
		Görseli		
KONAKLAMA YAPILARINDA KULLANILDIĞI YERE GÖRE MALZEMELER	Kabuk/Kaplama Malzemesi		Çadır bezi	Çadır bezi
	Strüktür Malzemeleri	Duvar	Çadır bezi	Ahşap ve çadır bezi
		Kolon	—	Ahşap
		Kiriş	—	Ahşap
		Döşeme	Ahşap	Ahşap
		Çatı İskeleti	Ahşap ve çadır bezi	Ahşap ve çadır bezi
	Detay Malzemeleri	Doğrama	Çadır bezi	Ahşap görünümlü alüminyum
		Platform	Ahşap	Ahşap
		Zemin Kaplama	Ahşap	Ahşap
		Duvar Kaplama	Çadır bezi	Çadır bezi
		Tavan Kaplama	Çadır bezi	Çadır bezi ve Kumaş
		Çatı Kaplama	Çadır bezi	Çadır bezi
	İç Mekân Malzemeleri	Merdiven Basamak	—	—
		Merdiven Korkuluk	—	—
		Ara Bölme-Kapı	—	Ahşap
		Mutfak Dolap, Tezgâh	—	—
		Banyo Duvar, Zemin	—	Fayans, seramik

Kaynak:(Güner ve diğerleri, 2017; Kılınç, 2021)'den yararlanılarak yazar tarafından düzenlenmiştir.

4.2.4. SWOT Analizi

Longosphere glamping tesisi tasarımı etkileyen çevresel ve yapısal faktörler incelenerek SWOT (GZFT) analizi yardımıyla glamping turizmi açısından güçlü yönler, zayıf yönler, fırsatlar ve tehditler Tablo 6'da aktarılmıştır.

Tablo 6. Longosphere Glamping Tesisi SWOT Analizi

Güçlü Yönler
▪ Tesisin, glamping turizmini destekleyebilecek destinasyonda birçok açık hava rekreatif etkinliklere olanak sunması. ▪ Tesisin sunduğu imkanlar dahilinde her mevsim konaklamaya uygun olması ▪ Tesisin farklı tip çadır ve farklı bütçelere uygun glamping konaklama mekânı seçeneği sunması ▪ Tesis bünyesinde bulunan konaklama mekânlarının sökülüp takılabilir özelliğe sahip olmasıyla bulunduğu yere (devlete ait kiralanan arazi) bağlı olmaması. ▪ Tesisin bulunduğu bölgenin güçlü flora, fauna ve biyolojik çeşitliliğe sahip olması. ▪ Türkiye genelinde 2004-2024 yılları arasında kamping ve glamping karşılaştırmalı bölgeye göre ilgi alanı haritası incelendiğinde glamping için en büyük ilgiyi Longosphere glamping tesisinin bulunduğu il olan Kırklareli olması.
Zayıf Yönler
▪ İnsanların ziyaret edecekleri yerlere yol üstü bir konumda olmayıp Bulgaristan sınırında yer almış olmasıyla yalnız burası için gelebilecek ziyaretçilerin konaklama noktası olması. ▪ Coğrafi konumu itibariyle Marmara ve Karadeniz Bölgelerine yakın konumda bulunmasına rağmen Türkiye'nin diğer bölgelerindeki şehirlerden tesise karayolundan erişebilmek ciddi mesafe ve zaman gerektirmesi. ▪ Tesis bünyesinde bulunan çeşitli aktivite seçeneklerinin yüksek fiyatlı olması. ▪ Gelen yerli ve yabancı konukların kısa süreli kaçış tatili olarak görmelerinden kaynaklı tesiste konaklama günlerinin az olması.

Fırsatlar
▪ Doğal yapısı çok fazla bozulmadan korunabilmiş önemli bir alanda konumlanması. ▪ Türkiye'nin en kalabalık şehri olan İstanbul'a yakın konumda bulunması. ▪ Tesis çevresinde glamping turizmi açısından uygun faaliyetlerin yürütülebileceği keşfedilmemiş boş doğal ormanlık alanların bulunması. ▪ Tesisin bulunduğu bölgenin Kuzey Avrupa Kuş Göç Yolu üzerinde bulunmasıyla göç eden birçok kuşu gözlemlemeye imkân sunması. ▪ Tesisin bulunduğu bölgenin, 2007 yılında dünyanın korunması gereken doğal miraslarından kabul edilmiş olup deniz, göller, subasar ormanları, tarihi ve kültürüyle cazibe merkezi olması.
Tehditler
▪ Doğaya dahil olan insan ve araç sayının artması sebebiyle oluşabilecek kirliliklerin doğaya ve canlılara zarar verebilecek olması. ▪ Tesisin turizmde potansiyelin karşılığını verememiş bir bölge olan İğneada'da yer alması ▪ Kalitesi ve hizmeti zayıf olan glamping tesisinde konaklayan kişilerin glamping turizminden memnun kalmayarak bir daha tatil seçeneği olarak değerlendirmeyecek olmaları ▪ Yeni turizm türü olan glampingin, çok bilinmemesi veya yanlış bilinmesinden kaynaklı bazı turistlerin glamping turizmini tatil seçeneği olarak değerlendirmemesi.

4.3. Sapanca Dome Glamping Tesisi Tasarımı Etkileyen Çevresel Faktörler

Bu bölümde Sapanca Dome glamping tesisinin konumu ve bulunduğu bölgenin iklim özellikleri incelenecektir.

4.3.1. Konumu ve Önemi

Sapanca Dome glamping tesisi Marmara bölgesinde, Sakarya ilinin Sapanca bölgesinde bulunmaktadır. Tesisin bulunduğu yerin bağlı olduğu ilçe merkezine 6 km, il merkezine ise 22 km uzaklıktadır. Kuzeyinde Sapanca gölü, güneyinde Bilecik, doğusunda Bolu ve Düzce, batısında Gölcük bulunmaktadır (Şekil 57). Glamping tesisinin yakın çevresinde Sapanca Gölü, Sakarya İl Orman Tabiat Parkı, Sakarya Müzesi, Maşukiye, Erenler Şelalesi bulunmaktadır. Bölgeye ulaşım karayolu ve demiryolu olmak üzere iki yolla sağlanmaktadır. Kolay erişilebilir konumda bulunan tesis İstanbul'a 140 km, Bilecik'e 100 km, Bolu'ya 130 km, Düzce'ye 130 km mesafede konumlanmaktadır.

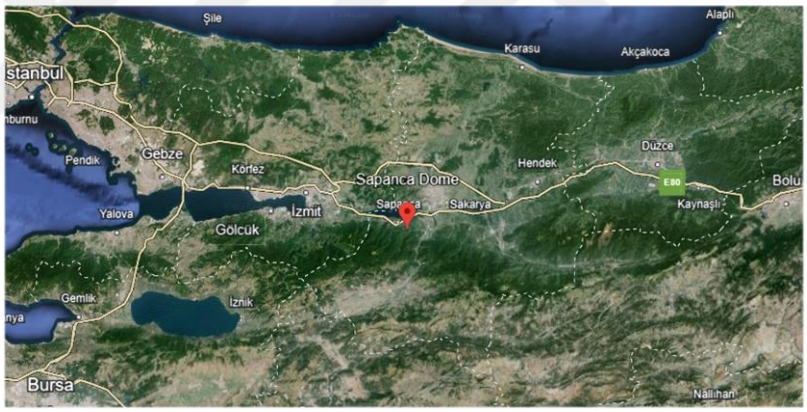

Şekil 57. Sapanca Dome coğrafi konum

Kaynak:("Google Earth", 2024b)

Sakarya'da tektonik oluşumlar sonucu meydana gelen Sapanca Gölü ve çevresi içerdiği doğal güzellikler ve nüfusu yoğun olan yerleşim merkezlerinin ulaşabildiği bir konumda bulunmasıyla başta İstanbul olmak üzere çevredeki büyük kentlerin özellikle hafta sonları rekreasyon ve konaklama amaçlı taleplerine açık bir merkez niteliğindedir. Bu sebeple Sapanca, İstanbul halkının yeşile özlem duyduğu, kalabalıktan uzaklaşmak istediği zamanlarda lokasyonu itibariyle sıkça tercih ettiği bir yerdir.

Sakarya Sapanca bölgesi doğal güzellikleri ve tarihi itibariyle gezilebilecek yer olanakları oldukça fazladır. Gezilebilecek yerler rotası Kültür ve Turizm Bakanlığı Sakarya İl

Müdürlüğü'ne (2024a) göre öneriler; Sapanca sahili, Rüstempaşa Cami, Hasan Fehmi Paşa Cami, Natürköy, Sopeli, İstanbuldere, Rahime Sultan Cami, Karıncalı Dede Türbesi, Gölbaşı Park, İl Ormanı bulunmaktadır.

Turistimde taleplerin ve isteklerin farklılaşmasıyla bu taleplerin karşılanması amacıyla özellikle 2020 yılından sonra Sakarya'da bungalov, butik otel, pansiyon, otel, glamping işletmeleri yaygınlaşarak kısa süreli tatillerin merkezi olmuştur. T.C Kültür ve Turizm Bakanlığı Sakarya İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü kayıtlarında 475 adet konaklama tesislerinin bilgileri yer almaktadır. Bu konaklama tesislerinin 96 tanesi Sakarya'nın diğer ilçelerinde, 379 tanesi ise yalnızca Sapanca ilçesinde bulunmaktadır (Kültür ve Turizm Bakanlığı, 2024b). Bir bölgede turizm işletme sayısının fazlalığı doğal ekosisteme ve çevreye zararları göz önünde bulundurulması ve önlem alınması gereken önemli bir konudur. Sakarya ilinin Sapanca ilçesine bağlı Muradiye, Balkaya, Memnuniye, İlmiye, Şükriye ve Hacımercan mahallelerinde turizm işletmeleri yoğunluğu Google Maps üzerinden Şekil 58'de yer verilmiştir.

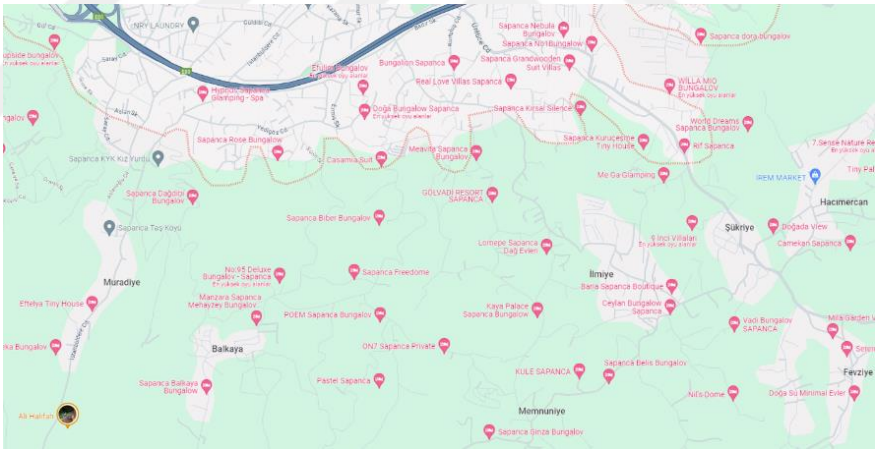

Şekil 58. Sapanca ili mahalleleri turizm işletme yoğunluğu

Kaynak: ("Google Earth", 2024b)

4.3.2. İklim Özellikleri ve Bitki Örtüsü

Sapanca ilinin iklimi Akdeniz iklim ile Karadeniz iklimi arasında geçiş özelliği gösterir. Yazları sıcak ve nemli, kışları bol yağışlı geçmektedir. Yağışlar genellikle yağmur şeklindedir. En sıcak ay 29 °C ile Temmuz, en soğuk ay 5,5 °C ile Ocak ayıdır. Yıllık ortalama sıcaklık 14,3 °C'dir ("Weather Spark", 2024b).

4.4. Sapanca Dome Glamping Tesisi Tasarımı Etkileyen Yapısal Faktörler

Bu bölümde ilk olarak Sapanca Dome glamping tesis projesinin planlama ve yapım süreci incelenecektir. Ardından tesis içi mekânsal düzenleme, yapı malzemeleri ve strüktürü incelenerek SWOT analizi yardımıyla tesisin güçlü, zayıf yönleri; fırsat ve tehditleri tespit edilecektir.

4.4.1. Proje Planlama ve Yapım Süreci

Sapanca Dome on farklı konseptte tasarlanmış jeodezik kubbe dome çadırlarından oluşan, tesis sahiplerine ait 4.000 m² ormanlık ve fındıklık alana inşa edilen proje doğaya ve ağaçlara zarar vermeden inşa edilmiş bir glamping tesisidir. Tesiste bulunan konaklama birimlerinden dokuz tanesinin üretimini IN OUT Superior Glamping üretici firması, bir tanesinin üretimini ise farklı bir firma üstlenmiştir. Çadırların iç mimari ve tasarımını ise 6 aylık bir çalışma ile Norma Design Studio tamamlamıştır. 2021 yılında tesis açılarak %95 doluluk kapasitesiyle faaliyete geçmiştir. Üçüncü yılını tamamlayan tesisin 2024 yılındaki doluluk kapasitesi ise %80-85'tir. Farklı konsept ve tasarımlara sahip olan glamping yaşam alanlarının dokuz tanesi 6 m çap, 30 m² oturma alanına, dört kişinin konaklayabilmesine olanak sağlayan Japon konsept dome çadırı ise 8 m çap, 45 m²'ye sahiptir. Tesisin konumlandığı arazi koşulları eğimli ve kot farklarına sahip olduğundan dolayı jeodezik kubbe dome çadırları ahşap platform üzerine konumlandırılmıştır. Konaklama birimlerinin her biri alttan ısıtma ve klima ile ısıtma soğutma sistemlerine sahiptir.

4.4.2. Tesis İçi Mekânsal Düzenleme

Sapanca Dome glamping tesisi konumu itibariyle Sapanca gölü manzarasına sahiptir. Konaklama birimleri manzara göz önünde bulundurularak yerleştirilmiştir (Şekil 59). Tesiste farklı kotlara yerleşmiş dome çadırları ve gelen konukların gün içerisinde yemek ihtiyacını karşılayabilecekleri bir restoran bulunmaktadır. Restoran iç mekânı kademeli yeme-içme alanları ile her misafire manzarada yemek yeme imkânı sunarken terasında ise açık oturma alanı ve ateş çukuru bulunmaktadır (Şekil 60).

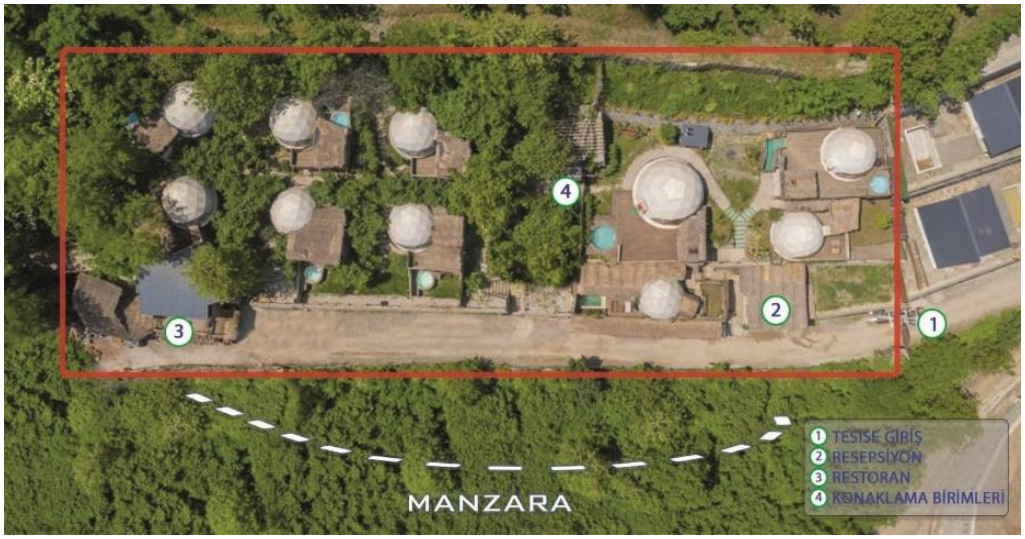

Şekil 59. Sapanca Dome glamping tesisi yerleşimi

Kaynak: (“URL-19”, 2024) ’ten alınarak yazar tarafından düzenlenmiştir.

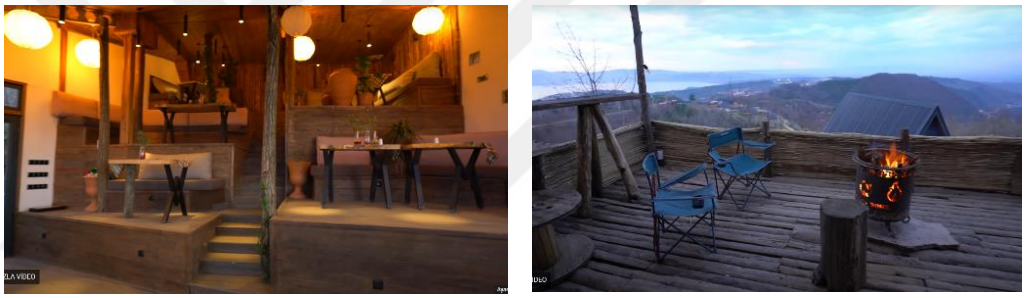

Şekil 60. Sapanca Dome glamping tesisi restoran iç ve dış mekân

Kaynak:(“YouTube”, 2023)

Tesisin bulunduğu alan doğa ile sonlanmakta olup devamında yol bulunmadığından gelen ziyaretçiler tesise girişin devamındaki yol boyunca araçlarını park etmektedirler. Tesis içi birimlere erişim merdivenler ve ara yollar ile sağlanmaktadır. Konaklama birimleri arası mesafe ve bakış yönü mahremiyeti sağlamak amacıyla farklı yönlerde konumlandırılmıştır. Ayrıca birimler arası kot farkı sayesinde hiçbir yapı birbirinin manzarasını kesmemektedir (Şekil 61).

Her konaklama biriminin veranda alanında; açık oturma alanı, serinleme/sıcak havuz ve ateş alanı yer almaktadır. Farklı konseptlerde tasarlanmış olan bu yapılar gelen konuklara doğada, Sapanca Gölü manzarasında bir tatil seçeneği sunmaktadır.

Şekil 61. Sapanca Dome glamping tesisine genel bakış

Kaynak: (“URL-19”, 2024)

Sapanca Dome glamping tesisinde jeodezik kubbe formundaki çadırların iç mekânları farklı deneyimler yaşatmak amacıyla birbirinden farklı konseptlerde tasarlanmıştır. Her birinin birbirinden farklı olması bu glamping tesisine özellik katmaktadır. Bu 10 farklı dome tasarımı 10 farklı temaya göre tasarlanmıştır. Farklı konseptteki bu konaklama birimleri aşağıda kısaca açıklanmıştır;

- Amazon Konsept Dome Çadırı: Bu konseptteki konaklama çadırına altıgen formuna yerleştirilmiş çelik bir kapıyla girilmekte olup mekânda ilk yatma alanı ve iki kişilik oturma alanı karşılamaktadır. Yatak başlığı bir bölme görevi görmektedir ve arkasında bir tuvalet ve duş alanı oluşturulmuştur. Yatağı geçince ahşap bir çalışma masası ve yanında mutfak bulunmaktadır. Dome çadırının bir kısmını tamamlamayıp dikdörtgen kapalı bir oturma alanıyla birleşmesi detayına yer verilmiştir. Ahşap bir zemine sahip bahçe alanına çıkıldığında açık oturma alanı ve diğer konsept çadırların en büyük ısıtmalı havuzu yer almaktadır (Şekil 62). Bu konseptte olan çadır farklı bir üretici firma tarafından üretilmiş olup branda ile değil üçgen kompozit kaplama malzemelerin birbirine yapıştırılması tekniği ile oluşturulmuştur. Bu kaplama yönteminde renk seçeneğinin fazla olması, ısı ve sıcaklık yalıtımının iyi olması avantaj olurken, derz boşluklarının yağış ve güneşten deforme olması sonucu iç mekâna su alması dezavantajı oluşmuştur.

Şekil 62. Amazon konsept dome çadır

Kaynak: (“URL-20”, 2024)

- Marrakesh Konsept Dome Çadırı: Marrakesh ruhuna sahip konseptteki konaklama çadırı genel olarak kiremit rengi tonları ile dekore edilmiştir. Diğer çadırlardan farklı olarak yatma alanı şeffaf açıklığın önüne konumlandırılmıştır. Ytong malzeme kullanılarak oval zemin oluşturulmuş ve yatak içine yerleştirilmiştir. Tasarımda mobilya olarak komodin eklenmemiş bunun yerine doğaya uyumlu olması adına ahşap tabaklar kullanılmıştır. Doğaya uyumu iç mekânın bütünde yakalamak adına tasarımda ahşap dekoratif ögeler, boyanmamış seramik saksılar, ytongdan oluşturulmuş bitkilikler kullanılmıştır. Mekânda aydınlatma elemanı olarak ışığın göze gelmeyecek şekilde olması amacıyla yansıtmalı veya örtülü ışık kullanılmaya özen gösterilmiştir. Yatma alanının bitimine temel mutfak gereçlerinin bulunduğu mini mutfak alanı yerleştirilmiştir. Oturma alanının arkasında Marakesh’i andıran nişler yapılmış ve bu nişlerin ortasına eskitme gold rengi aydınlatma elemanları kullanılmıştır. Bu nişli duvar ara bölücü eleman görevi görmekte olup arkasında banyoya yer verilmiştir. Banyoda mavi renkli seramikler asimetrik yerleştirilerek üzerine taraklı sıva uygulaması yapılmıştır. Çadırın dış mekân alanında ateş ve barbekü yakma imkanının bulunduğu oturma alanı mevcuttur. Bu oturma alanının yanında dört basamak yüksekte serinleme/sıcak havuz yer almaktadır (Şekil 63).

Şekil 63. Marrakesh konsept dome çadır

Kaynak: (“URL-19”, 2024)

- Japon Konsept Dome Çadırı: Japon mimarisinde kullanılan geleneksel tarz ile tasarlanmış olan çadırda beyaz ve ahşabın tonları öne çıkmaktadır. İç mekâna girişte bir büyük koltuğun, iki adet berjerin ve ahşap orta sehpanın bulunduğu oturma alanı karşılamaktadır. Oturma alanında kullanılan ahşap orta sehpa tasarımcılar tarafından doğadan alınan kütüğün parçalarının birleştirilmesi ve boyanmasıyla oluşturulmuştur. Ayrıca zemin katında temel mutfak gereçlerinin bulunduğu mini mutfak, 2 adet banyo ve çift kişilik yatağın bulunduğu yatak odası bulunmaktadır. Bu yatak odasında komodin olarak antikacıdan tedariği sağlanan 350 yıllık ahşap bir parça bulunmaktadır. Zemin kattaki oturma alanı ve yatak odasını birbirinden ayıran bölücü elamanda geleneksel Japon mimarisinde shoji adı verilen uygulama tasarımcılar tarafından yorumlanarak çift taraflı duvar uygulaması yapılmıştır. Bu çift duvarın tasarımında içerisine led aydınlatmalar döşenip yapay bitkiler koyularak hem zemindeki oturma alanı ve yatak odasını hem de üst kattaki yatma alanının genel aydınlatma elemanı olması amaçlanmıştır. Döner merdiven ile erişimi sağlanan üst katta ise çift kişilik yatağın bulunduğu yatma alanı bulunmaktadır. Yatma alanlarında kullanılan yataklar yere yakın bir şekilde tasarlanmıştır. Çadırın dış mekân alanında ateş ve barbekü yakma imkanının bulunduğu oturma alanı mevcuttur. Bu oturma alanının yanında serinleme/sıcak havuz yer almaktadır (Şekil 64). İki adet yatma alanı ve geniş oturma alanı bulunan bu konseptteki çadır genelde iki çift aile veya dört kişilik arkadaş grupları tercih etmektedir.

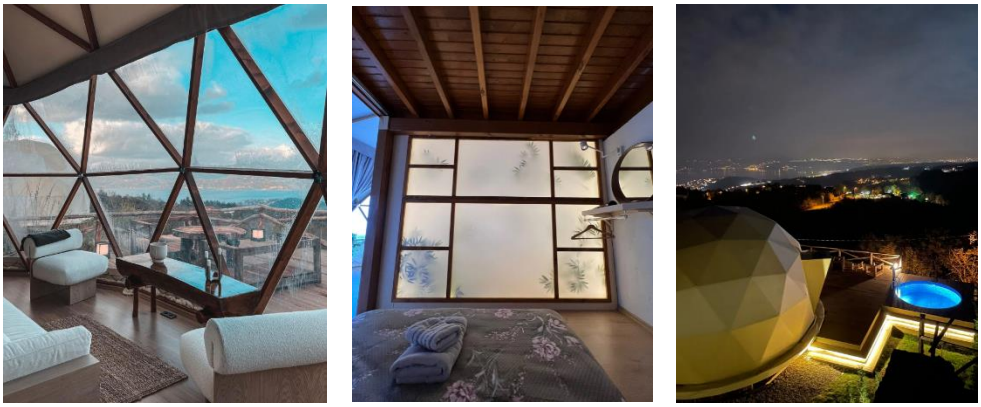

Şekil 64. Japon konsept dome çadır

Kaynak: (“URL-20”, 2024)

- Metaverse Konsept Dome Çadırı: Bu konseptteki dome çadırının içerisinde oturma ve yatma alanı bir aradadır. İç mekânın zemininde beyaz epoksi kaplaması vardır. Oturma alanında farklı renk, boyut ve tasarımda olan berjerler zıtlık yakalayarak sokak sanatının mekâna uyarlanması sağlanmıştır. Yatak başlığı görevi gören duvar ise grafity sokak sanatının yorumlanmasıyla boyanmış renkli bir tasarıma sahiptir. Yatak yanı aydınlatma elemanları beyaz ve ince çubuk şeklinde tercih edilmiş olup grafity duvarını ön plana çıkarmıştır. Tasarımı bütünleyici heykel ve ögelere yer verilmiştir. Yatak başlığı görevi gören bölücü duvarın arkasında bir tuvalet ve duş alanı bulunmaktadır. Çadırın dış mekân alanında ateş ve barbekü yakma imkanının bulunduğu oturma alanı mevcuttur. Bu oturma alanının yanında üç basamaklı ahşap gemici merdiven ile çıkılan serinleme/sıcak havuz yer almaktadır (Şekil 65).

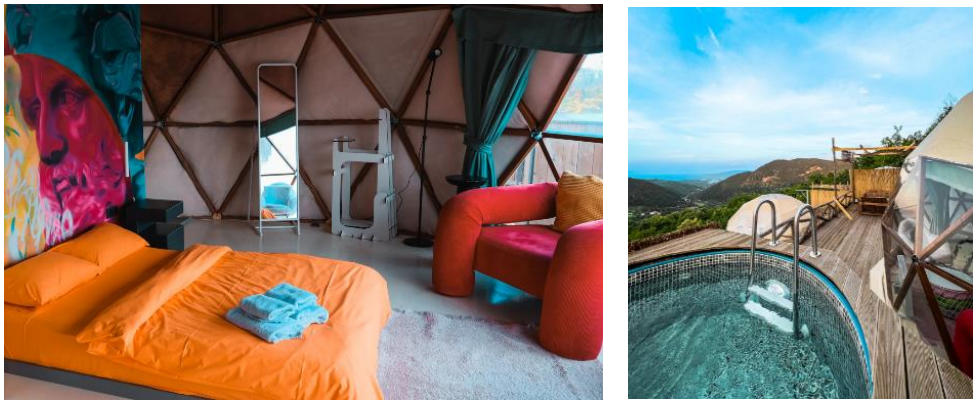

Şekil 65. Metaverse konsept dome

Kaynak: (“URL-20”, 2024)

- Ceviz Konsept Dome Çadırı: Bu konseptteki konaklama çadırının tasarımında ahşaba ve doğallığı vurgu yapılmak istenmiş olup iç mekâna girişte bir büyük koltuğun ve karşısında iki basamak ile yükseltilmiş zemine yerleştirilmiş iki adet berjerin bulunduğu oturma alanı karşılamaktadır. Oturma alanında konsepte uygun kilimlere yer verilmiştir. Oturma alanının yanında temel mutfak gereçlerinin bulunduğu mini mutfak, arkasında ise tuvalet ve duş alanı bulunmaktadır. Döner merdiven ile erişimi sağlanan üst katta ise çift kişilik yatağın bulunduğu yatma alanı bulunmaktadır. Yatma alanlarında kullanılan yatak yere yakın bir şekilde tasarlanmıştır (Şekil 66). Çadırın dış mekân alanında ateş ve barbekü yakma imkanının bulunduğu oturma alanı mevcuttur. Bu oturma alanının yanında serinleme/sıcak havuz yer almaktadır.

Şekil 66. Ceviz konsept dome çadır

Kaynak: (“URL-20”, 2024)

- No Name Konsept Dome Çadırı: Bambu bir tarza sahip olan bu konseptteki konaklama çadırının iç mekânında yatma alanı ve iki kişilik oturma alanı bulunmaktadır (Şekil 67). Yatak başlığı bir bölme görevi görmektedir ve arkasında bir tuvalet ve duş alanı oluşturulmuştur. Oturma alanına yakın konumda temel mutfak gereçlerinin bulunduğu mini mutfak vardır. Çadırın dış mekân alanında ateş ve barbekü yakma imkanının bulunduğu oturma alanı mevcuttur. Bu oturma alanının yanında üç basamaklı ahşap gemici merdiven ile çıkılan serinleme/sıcak havuz yer almaktadır.

Şekil 67. No Name konsept dome çadır

Kaynak: (“URL-20”, 2024)

- Dawn Konsept Dome Çadırı: Bu konsepte sahip dome çadırı diğer konseptlerden farklı olarak zemin katta bar mutfak bulunmaktadır. Her şeyin tam doğal haliyle kullanılması amaçlanan tasarımda bar mutfak lavabosu boyasız seramiktendir. Bar duvarlarında ise siyah taş desenleri kullanmış olup bar aydınlatma elemanları loft katın önünden indirilmiştir (Şekil 68). Bar mutfağın karşısında iki basamak yüksek zemine konumlandırılmış teddy koltuk ve yapay kürkün bulunduğu iki kişilik oturma alanı, mutfağın arkasında bir tuvalet ve duş alanı bulunmaktadır. Banyoda tasarımcılar tarafından meyve tabağından dönüştürülmüş ahşap bir lavabo bulunmaktadır. Gemici merdiven ile erişimi sağlanan üst katta iki kişilik yatma alanı oluşturulmuştur. Yatak yanlarına bakır tepsilerden tasarımcılar tarafından oluşturulmuş sehpalar yer almaktadır. Bu dome çadırında loft kat bulunduğundan 70 cm platform üzerine yükseltilmiştir. Konsepte uygun olarak genellikle ahşaplarda ceviz ve rosewood renkleri kullanılmıştır. Koyu renklerin hâkim olduğu konseptte şık bir uyum yakalanması hedeflenmiştir. İç mekânda ayrıca boğa boynuzu objesine ve renk katması amacıyla kırmızı ayakkabılık dolabına yer verilmiştir. Çadırın dış mekân alanında ateş ve barbekü yakma imkanının bulunduğu oturma alanı mevcuttur. Bu oturma alanının yanında serinleme/sıcak havuz ve hamak ipinden oluşturulan yumuşak yastıklarla desteklenen file yatak yer almaktadır.

Şekil 68. Dawn konsept dome çadır

Kaynak: (“URL-20”, 2024)

- Candy Konsept Dome Çadırı: Bu konsepte sahip dome çadırı diğer konseptlerden farklı olarak üst kattan alt kata yastık havuzuna inen metal bir yetişkin kaydırağının bulunmasıdır. Ahşap ve metal zıtlık ile güzel bir uyum sağladığından tasarımcılar tarafından ham haliyle bırakılmıştır. Bu tasarım gelen konuklara eğlenceli bir tasarım sunmayı hedeflemektedir. Ahşap gemici merdiven ile erişimi sağlanan üst katta çift kişilik yatağın bulunduğu yatma alanı, alt katta ise sedirli oturma alanı, yastık havuzu, mini mutfak, tuvalet ve duş alanı bulunmaktadır. Loft katta korkuluk yerine file kullanılmıştır. Bu dome çadırında loft kat bulunduğundan 70 cm platform üzerine yükseltilmiştir. Çadırın dış mekân alanında ahşap oturma alanı mevcuttur. Dome çadırın girişinin yanında serinleme/sıcak havuz yer almaktadır (Şekil 69).

Şekil 69. Candy konsept dome çadır

Kaynak: (“URL-20”, 2024)

- Barok Konsept Dome Çadırı: Barok konseptinin benimsendiği bu konaklama çadırı koyu kahverengi tonları, işlemeli metaller ve hafif aydınlatmalar ile tasarlanmıştır. İç mekânda ilk yatma alanı ve iki kişilik oturma alanı karşılamaktadır (Şekil 70). Yatak başlığı bir bölme görevi görmektedir ve arkasında bir tuvalet ve duş alanı oluşturulmuştur. Oturma alanına ve girişe yakın konumda temel mutfak gereçlerinin bulunduğu mini mutfak vardır. Dış mekân üç kottan oluşmaktadır. Jeodezik kubbe formunda olan dome çadırına giriş kotta ahşap oturma elemanlarının bulunduğu gölgelikli veranda, bir alt kotta hasır iplerinden oluşturulmuş file yatma alanı, bir alt kotta ise serinleme/sıcak havuz bulunmaktadır.

Şekil 70. Barok konsept dome çadırı

Kaynak: (“URL-19”, 2024)

- Akasya Konsept Dome Çadırı: Bohem bir tarza sahip olan bu konseptteki konaklama çadırının iç mekânında yatma alanı, salıncak ve antikacıdan alınan özel bir bambu koltuğun bulunduğu iki kişilik oturma alanı bulunmaktadır. Oturma alanında bohem tarza uygun etnik halı tercih edilmiştir. Yatak başında iki adet bambu aydınlatma elemanı kullanılmıştır. Yatak üzerine ise çelik konstrüksiyonla tül dekoratifi eklenmiştir. Yatağın arkasında bulunan Ytong duvar, tasarımcılar tarafından oyularak ve özel sıva tekniği ile tamamlanmış olup yer yer el yapımı dekoratif objeler duvara sabitlenmiştir. Bölücü elaman görevinde olan bu duvar arkasında bir tuvalet ve duş alanı bulunmaktadır. Oturma alanına yakın konumda temel mutfak gereçlerinin bulunduğu mini mutfak vardır. Çadırın dış mekân alanında içinden ağaç çıkan bir verandada ahşap oturma alanı ve file yatma alanı mevcuttur. Bu oturma alanının yanında serinleme/sıcak havuz yer almaktadır (Şekil 71).

Şekil 71. Akasya konsept dome çadır

Kaynak: (“URL-20”, 2024)

Tesis yakınında farklı rekreatif etkinlikler yapabilme imkanları bulunmaktadır. Bu aktiviteler aşağıda sıralanmıştır;

- Arifiye Atış Poligonu
- Ormanda ATV Turları
- Doğa Yürüyüşü
- Bisiklet Turları
- Sapanca Gölü’nde yapılan tekne ve kano gibi su aktiviteleri

4.4.3. Yapı Malzemeleri ve Strüktür

Jeodezik kubbenin ortaya çıkışında, doğadaki genel formlardan, gelişiminde ise karbon molekülünün geometrik yapısından etkilenilmiştir. Jeodezik kubbelerin öncüsü Buckminster Fuller’dir. Neredeyse tüm hayatını uzay kafes sistemlerinin gelişmesine adamış olan bilim adamının en ünlü eseri 1967 yılında Montreal’de düzenlenen Dünya Expo Fuarı için inşa ettiği A.B.D Pavyonu’ dur. Fuller jeodezik kubbe öncüsü olmasına rağmen aslında onu ilk uygulayan kişi değildir. Birinci Dünya Savaşı’ndan sonra, Zeiss Optik Şirketi’nin baş mühendisi Walter Bauersfeld (1879-1959) tarafından tasarlanmış ve inşa edilmiş ilk jeodezik kubbe formunda olan bir planetaryum projesi bulunmaktadır. Jeodezik dome çadırları İglo çadırlar olarak da bilinir ve Eskimoların İglo evlerinden esinlenerek şekillendirilmiştir (“triDOMES”, 2022).

Tez çalışması kapsamında incelenen Sapanca Dome glamping tesisinde bulunan konaklama birimleri olan Jeodezik kubbeler (iglo) 6 m çap ve 30 m² alana sahip konaklama yapılarıdır. Bu yapıların üretim firması Antalya’da faaliyet gösteren IN OUT

Superior Glamping'tir. Üretilen jeodezik kubbeler farklı yükseklik, çap ve alanlara sahip olarak tasarlanabilmekte olup ölçü ve teknik özellik bilgilerine Tablo 7'de yer verilmiştir. Sökülüp takılabilir özelliğe sahip olması ve zeminle az ilişki kurması sayesinde imarsız alanlara ve doğal sit alanlarına da kurulabilmektedir. Modüler yapıda olan bu kubbeler 3 saat gibi kısa bir sürede aynı yapı malzemeleri ve aynı bağlantı elemanlarıyla istenilen farklı bir yerde tekrar inşa edilebilme özelliğine sahiptir.

Bu yapılarda ısı yalıtımının sağlanması amacıyla ahşap çubuk elemanlarının arasına taş yünü ile doldurularak ahşap lambri ile kapatılabilmektedir. Bu işlemin maaliyet yüksek çıkmaktadır. Çalışmanın kapsamında incelenen dome çadırlarda ısı yalıtım malzemesi hiç kullanılmamış veya ahşap çubuk elemanlarının arası kanvas kumaş ile kapatılarak yalıtıma katkı sağlamak amaçlanmıştır.

Tablo 7. IN OUT firmasına ait igloların ölçü ve teknik özellikleri bilgileri

İGLO	ÖLÇÜ	TEKNİK ÖZELLİKLER
	Yükseklik: 2,93 m Çap: 5 metre Brüt alan: 19,6 m² Oturum alanı: 18,5 m² Kaplama yüzey alanı: 44,6 m² Ahşap iskelet ölçüsü: 60x40 mm	Ahşap iskelet malzemesi: Birinci kalite fırınlanmış ladin kereste Ahşap boyası: 2 kat su bazlı nefes alan dış cephe ahşap boyası Rüzgar hızı dayanımı: 108 km/s (30 m/s) Kar yükü dayanımı: 76,5 kg/m² (0,75 kN/m²) Yapıya rüzgar ve kar yükünün etkilemesi: ASCE 7-05'e göre. Tasarım şartnamesi: TS 647 Boyutlarda küçük değişiklikler olabilir. KAPLAMA BRANDASI İTALYA SERGE FERRARI, ALMANYA MEHLER yada BELÇİKA SIOEN firmalarından ithal edilmektedir. Branda özellikleri; -30/+70 dereceye kadar malzeme dayanımı, alev yürümez ve ışık geçirmez. Ahşap iskeletten oluşan, sundurmalı, Häfele marka kulplu ve Kale marka kilitli kapı İki adet sineklikli pencere
	Yükseklik: 3,51 m Çap: 6 metre Brüt alan: 28,3 m² Oturum alanı: 26,7 m² Kaplama yüzey alanı: 64,2 m² Ahşap iskelet ölçüsü: 60x40 mm	
	Yükseklik: 4,10 m Çap: 7 metre Brüt alan: 38,5 m² Oturum alanı: 36,3 m² Kaplama yüzey alanı: 87,4 m² Ahşap iskelet ölçüsü: 90x40 mm	
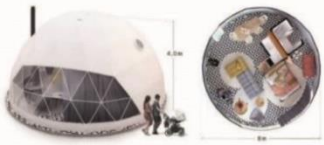	Yükseklik: 4,69 m Çap: 8 metre Brüt alan: 50,2 m² Oturum alanı: 47,4 m² Kaplama yüzey alanı: 114,1 m² Ahşap iskelet ölçüsü: 90x40 mm	
	Yükseklik: 5,27 m Çap: 9 metre Brüt alan: 63,6 m² Oturum alanı: 60 m² Kaplama yüzey alanı: 144,4 m² Ahşap iskelet ölçüsü: 120x40 mm	
	Yükseklik: 5,86 m Çap: 10 metre Brüt alan: 78,5 m² Oturum alanı: 74 m² Kaplama yüzey alanı: 178,3 m² Ahşap iskelet ölçüsü: 120x40 mm	

Kaynak:(Yıldırım, 2023)

Jeodezik kubbe çadırları, temelsiz olarak konumlandırılarak doğal çevreye verilebilecek zararı en aza indirgeyen doğa dostu yapılardır. Genellikle zemin platform malzemesi ahşap kullanılmaktadır. Ahşap elamanlar sekizgen formda birleştirilerek içi çakıl-toprak ile doldurulur ve zemin kaplama malzemesi eklenerek yapı kurulur. Fakat bu yapılar konumlandığı arazinin zemin yapısının kaygan olması veya farklı çevresel etkenlere bağlı olarak platform malzemesi 25 cm yüksekliğinde beton ile değişebilmektedir (Şekil 72).

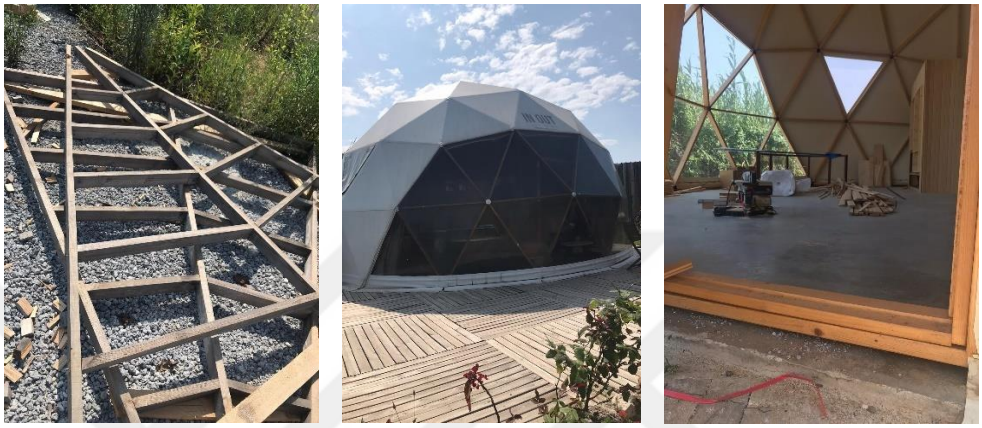

Şekil 72. Dome çadır ahşap ve beton zemin platformu

Kaynak:(“Keresteci Arşivi”, 2023)

Jeodezik kubbelerin en önemli özelliklerinden birisi, üzerine binen yük gerilimini tüm yüzeyi boyunca (bağlantı noktaları aracılığıyla) dağıtmasıdır. Bu özellik yapının çok ağır yüklere dayanmasına olanak sunmaktadır. Jeodezik kubbe çadırları pek çok materyalden pratik ve hızlı bir şekilde üretilip inşa edilebilmektedir. Yapı malzemesi olarak ahşap ve çeliğin kullanımı yaygındır. Tez çalışmasında yerinde incelenen igloların iskelet sistemlerinde kullanılan yapı malzemesi birinci kalite fırınlanmış ladin kerestedir. Zaman içinde nemden veya farklı etkenlerden korunması amacıyla ahşap elemanlara iki kat su bazlı nefes alan dış cephe ahşap boyası sürülmektedir. Yapının strüktür sistemi oluşurken altı ahşap eleman birbirine metal yuvarlak bir bağlantı elemanına vidalanarak bağlanmaktadır. Bağlantı elemanlarını görülmemesi amacıyla gerekli durumlarda beyaz renk plastik bir ürün ile kapatılmaktadır (Şekil 73).

Şekil 73. Dome çadırı ahşap birleşim detayı ve bağlayıcı eleman

Kaynak:(“Keresteci Arşivi”, 2023)

Kubbelerin kaplama malzemesi olarak alüminyum kompozit, İtalyan branda, PVC, kanvas membran, polikarbon levhalar, obs veya kontrplak, nadiren metal malzeme kullanılabilmektedir. Malzeme çeşitliliğinin çok olmasına karşın seçim yapılırken avantaj, dezavantaj ve kullanım amacına uygun seçilmesi gerekmektedir. Tez çalışmasında yerinde incelenen igloların ahşap iskelet sistemini yurt dışından ithal edilen yekpare kaplama brandası ile kapatılmaktadır (Şekil 74). Kaplama malzemesi yapının üstüne vinç yardımıyla gerilerek yerleştirilmektedir. Bu üst örtü brandası özel kimyasal malzemeler ile yapıştırılmaktadır. Kaplama brandası; -30/+70 dereceye kadar hava şartlarına dayanım, alev yürümez, ışık geçirmez özelliklerine sahiptir. Ayrıca branda 108 km/s rüzgâr hızı dayanımı ve 76,5 kg/m² kar yükü dayanımına sahiptir.

Şekil 74. Dome çadır kaplama brandası detayları

Kaynak: (“Keresteci Arşivi”, 2023)

Jeodezik kubbe kapladığı hacmi en az yüzey alanıyla örten bir yapıdır. Bu özelliği sayesinde bu yapılar gün boyunda içeride tuttuğu ısıyı uzun süre muhafaza edebilmektedirler. Aynı zamanda 360 derece şekle sahip olmasından kaynaklı her yönde pencere açıklığı sağlayarak doğal ışık alma kapasiteleri yüksek yapılardır. Tez çalışmasında yerinde incelenen İglo yapılarında isteğe bağlı iki adet sineklikli pencere, panoramik görünüm sağlayan şeffaflık ve kapı açıklığı bulunmaktadır (Şekil 75). Isı dağılımı yüksek olan bu çadırlarda iç mekânı ısıtmak için çok fazla enerji harcamaya gerek yoktur. Fakat çadırın bulunduğu çevresel faktörler neticesinde klima veya soba kullanılabilmektedir. Dome çadırlarında sobaların çıkış yeri metal bir aparatla sabitlenmektedir. Kullanılan kapıları ise ahşap iskeletten oluşan sundurmalı kilitli kapılardır.

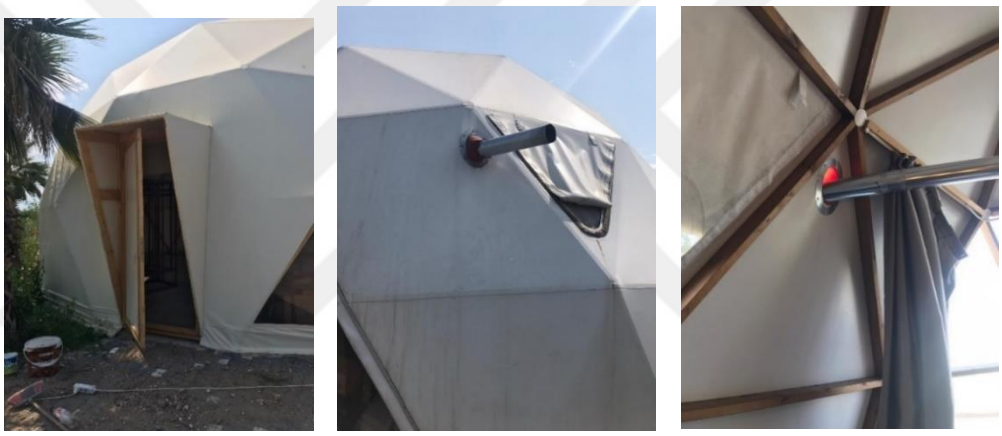

Şekil 75. Dome çadır kapı, pencere ve soba çıkışı detayı

Kaynak:(“Keresteci Arşivi”, 2023)

Jeodezik kubbeleri üretimi ve montajının kolay olması, çeşitli hava koşullarına karşı dayanıklı olması, fonksiyonel ve sürdürülebilir bir sisteme sahip olması çeşitli amaçlara yönelik kullanım alanı imkânı sunmaktadır. Bu fonksiyonlardan bazıları şunlardır;

- Afet Barınağı
- Toplantı Çadırı
- Lüks Çadır Konaklama (Glamping)
- Sera Çadırı
- Stadyumlar
- Tiyatro ve Konser Salonları
- Planetaryum (gökevi) Çadırı

- Kış Bahçesi Çadırı
- Pop-up Mağazaları
- Stok Depoları
- Endüstriyel Yapılar
- Etkinlik Çadırı
- Kubbe Evler

Çalışmanın kapsamında incelenen Sapanca Dome glamping tesisinde bulunan sökülüp takılabilir özelliğe sahip olan konaklama yapılarında kullanıldığı yere göre malzemeler; kabuk/kaplama malzemesi, strüktür malzemeleri, detay malzemeleri (Güner ve diğerleri, 2017) ve iç mekânda kullanılan malzemeler (Kılınç, 2021) Tablo 8 ve Tablo 9'da aktarılmıştır.

Tablo 8. Sapanca Dome Glamping Tesisi Konaklama Yapılarında Kullanıldığı Yere Göre Malzemeler -1

			SAPANCA DOME		
			Amazon Dome Çadır	Metaverse Dome Çadır	Japon Dome Çadır
		Görseli			
KONAKLAMA YAPILARINDA KULLANILDIĞI YERE GÖRE MALZEMELER	Kabuk/Kaplama Malzemesi		Alüminyum kompozit	İthal branda	İthal branda
	Strüktür Malzemeleri	Duvar	Ahşap kafes sistemi ve kompozit kaplama, taş	Ahşap kafes sistemi ve kumaş	Ahşap kafes sistemi ve kumaş
		Kolon	Ahşap	—	—
		Kiriş	Ahşap	—	—
		Döşeme	Ahşap	Ahşap	Ahşap
		Çatı İskeleti	Ahşap ve kompozit	Ahşap ve branda	Ahşap ve branda
	Detay Malzemeleri	Doğrama	Çelik	Ahşap	Ahşap
		Platform	Ahşap	Ahşap	Ahşap
		Zemin Kaplama	Ahşap	Epoksi	Ahşap
		Duvar Kaplama	Kompozit	Kumaş	Kumaş
		Tavan Kaplama	Kompozit	Kumaş	Kumaş
		Çatı Kaplama	Kompozit	Branda	Branda
	İç Mekân Malzemeleri	Merdiven Basamak	—	—	Ahşap
		Merdiven Korkuluk	—	—	Çelik
		Ara Bölme-Kapı	Ahşap görünümlü alüminyum	—	Ahşap
		Mutfak Dolap, Tezgâh	Ahşap, Mermer	Ahşap	Ahşap, granit mermer
		Banyo Duvar, Zemin	Fayans, seramik	Fayans, seramik	Fayans, seramik

Kaynak:(Güner ve diğerleri, 2017; Kılınç, 2021)'den yararlanılarak yazar tarafından düzenlenmiştir.

Tablo 9. Sapanca Dome Glamping Tesisi Konaklama Yapılarında Kullanıldığı Yere Göre Malzemeler -2

			SAPANCA DOME		
			Candy Dome Çadır	Ceviz ve Dawn Dome Çadır	Diğer 4 Dome Çadır
		Görseli			
KONAKLAMA YAPILARINDA KULLANILDIĞI YERE GÖRE MALZEMELER	Kabuk/Kaplama Malzemesi		İthal branda	İthal branda	İthal branda
	Strüktür Malzemeleri	Duvar	Ahşap kafes sistemi ve kumaş	Ahşap kafes sistemi ve kumaş	Ahşap kafes sistemi ve kumaş
		Kolon	—	—	—
		Kiriş	—	—	—
		Döşeme	Ahşap	Ahşap	Ahşap
		Çatı İskeleti	Ahşap ve branda	Ahşap ve branda	Ahşap ve branda
	Detay Malzemeleri	Doğrama	Ahşap	Ahşap	Ahşap
		Platform	Ahşap	Ahşap	Ahşap
		Zemin Kaplama	Ahşap	Ahşap	Ahşap
		Duvar Kaplama	Kumaş	Kumaş	Kumaş
		Tavan Kaplama	Kumaş	Kumaş	Kumaş
		Çatı Kaplama	Branda	Branda	Branda
	İç Mekân Malzemeleri	Merdiven Basamak	Ahşap	Ahşap	—
		Merdiven Korkuluk	File	Ahşap	—
		Ara Bölme-Kapı	Ytong blok, ahşap	Ytong blok, ahşap	Ytong blok, ahşap
		Mutfak Dolap, Tezgâh	Ahşap, granit mermer	Ahşap	Ahşap
		Banyo Duvar, Zemin	Fayans, seramik	Fayans, seramik	Fayans, seramik

Kaynak:(Güner ve diğerleri, 2017; Kılınç, 2021)'den yararlanılarak yazar tarafından düzenlenmiştir.

4.4.4. SWOT Analizi

Sapanca Dome glamping tesisi tasarımı etkileyen çevresel ve yapısal faktörler incelenerek SWOT (GZFT) analizi yardımıyla glamping turizmi açısından güçlü yönler, zayıf yönler, fırsatlar ve tehditler Tablo 10'da aktarılmıştır.

Tablo 10. Sapanca Dome Glamping Tesisi SWOT Analizi

Güçlü Yönler
▪ Tesiste bünyesindeki glamping konaklama mekânlarının on farklı konseptte tasarımlarıyla gelen glamperlara doğada farklı deneyim imkânı sunması ▪ Tesiste bulunan konaklama birimlerinin birbirinin manzarasını engellemeden ve mahremiyetini koruyacak konumda yerleşim planına sahip olması ▪ Konaklama birimleri olan dome çadırların iç mekân bütününde doğaya uyumu yakalamak adına tasarımcıların yer yer doğadan dönüştürülmüş ürünlere yer vermiş olması. ▪ Tesiste bulunan her konaklama birimlerinin dış mekanlarında kendine özel veranda alanı, havuzu ve ağaçların arasına glamperların keşfederek bulması amacıyla file yatma alanlarının bulunması. ▪ Tesis bünyesinde bulunan konaklama mekânlarının sökülüp takılabilir özelliğe sahip olmasıyla başka bir yere de uyarlanabilir özelliğe sahip olması.
Zayıf Yönler
▪ Tesis bünyesinde farklı bütçe aralığına uygun konaklama mekânı seçeneği sunmaması. ▪ Tesiste bulunan jeodezik kubbe dome çadırlarının bulunduğu bölgede yağışın fazla olması ve bazı çevresel faktörler nedeniyle iç mekânda nemlenme problemi, kaplama malzemelerinde deformasyonlar ve bakımlarının fazla olması durumunun tesis sahiplene zorluk çıkarması ▪ Gelen yerli ve yabancı konukların kısa süreli kaçış tatili olarak görmelerinden kaynaklı tesiste konaklama günlerinin az olması. ▪ Glamperlara doğada macera deneyimini yaşatmak amacıyla tesis bünyesinde açık hava rekreatif etkinliklerin bulunmaması. ▪ Konaklama yapı birimlerinin kabuk/kaplama malzemeleri olarak ithal brandanın ses yalıtımı bakımından yetersiz kalması.

Fırsatlar
▪ Tesisisin Türkiye'nin en kalabalık şehri olan İstanbul'a ve civar kentlere yakın konumda olması sebebiyle kolay erişilebilir olması. ▪ İnsanların ziyaret edecekleri yerlere giderken yol üstü bir yer özelliğine sahip olması. ▪ Sapanca'nın bir göl ve yeşillikler beldesi olması sebebiyle doğada kısa süreli tatiller için alternatif olması
Tehditler
▪ Tesisin bulunduğu konumda artan turizm talebine kaynakların ve alt yapının yetişememe olasılığının olması. ▪ Bulunduğu konumda çok fazla konaklama işletme seçeneklerin bulunması. ▪ Yeni turizm türü olan glampingin, çok bilinmemesi veya yanlış bilinmesinden kaynaklı bazı turistlerin glamping turizmini tatil seçeneği olarak değerlendirmemesi.

5. BULGULAR

Bu bölümde incelenen tesis örneklerinin kullanıcıları tarafından beklenen glamping turizm nitelikleri grafik yardımıyla, glamping konaklama yapılarında kullanıldığı yere göre malzemeler tablolar yardımıyla karşılaştırılması yapılacaktır.

Bir turizm alternatifi olan glamping turizmin belirleyicileri kullanıcılar olan glamperlardır. Tez çalışmasında 'Glampingin Uygulanabilmesi İçin Nitelikler' başlığı altında Sakacova (2013) tarafından belirlenen glamping turizm nitelikleri, çalışmanın kapsamında incelenen Longosphere ve Sapanca Dome glamping tesisleri için değerlendirilmiştir. Turizm amaçlı kullanılan dört farklı web sayfasından her tesis için 250 adet müşteri yorumları olmak üzere toplam 500 adet yorum incelenmiş ve Şekil 76'da ortaya koyulmuştur.

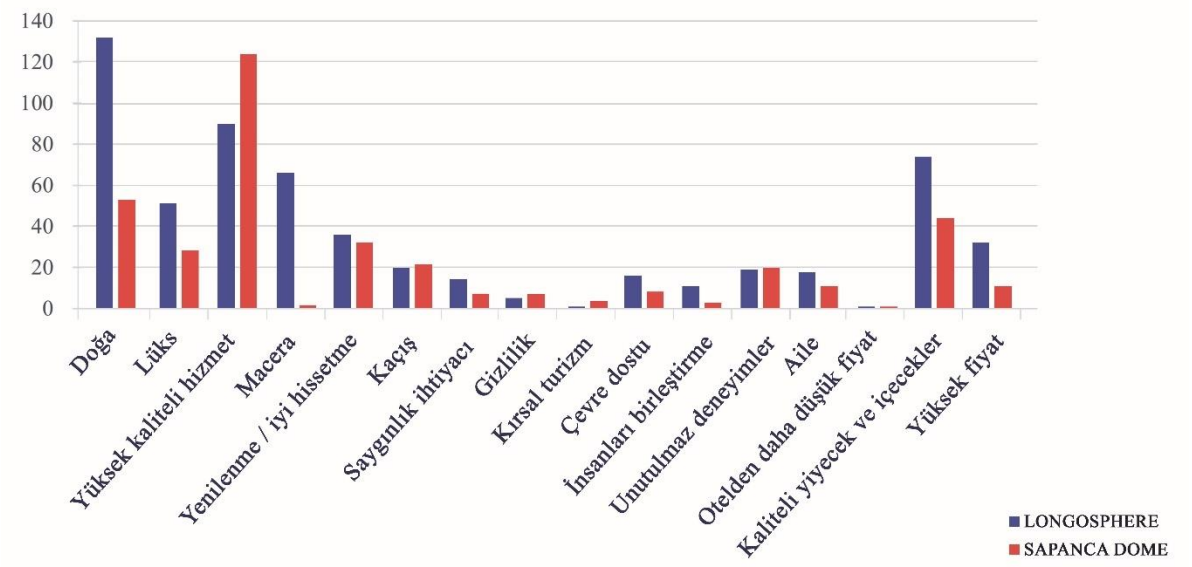

Şekil 76. Longosphere ve Sapanca Dome glamping tesisleri kullanıcı yorumları glamping niteliklerinin değerlendirmesi

Kaynak: (Sakacova, 2013)'ten alınarak yazar tarafından düzenlenmiştir.

Çizelgede görüldüğü üzere, incelenen glamping tesisleri için en fazla doğa ile etkileşim, lüks, yüksek kalitede hizmet ve kaliteli yiyecek içecek unsurları öne çıkmaktadır. Ayrıca macera, yenilenme/iyi hissetme, kaçış, yüksek fiyat unsurları da kullanıcı yorumlarında sıklıkla ifade edilmiştir. Kırsal turizm ve otelden daha düşük fiyat unsurları kullanıcı yorumlarında neredeyse hiç bahsedilmediği görülmektedir.

Glamping tesisi kullanıcıların talep ve beklentilerini konforlu bir şekilde karşılayabilmek amacıyla glamping konaklama birimleri iç mekân ve dış mekân alanlarının işlevlerine ve ihtiyaçlarına uygun kurgulanması gerekmektedir. Bu nedenle araştırılan ve incelenen glamping tesis bilgileri ışığında Tablo 11'de hangi alanların mevcut olduğu aktarılmıştır.

Tablo 11. İncelenen glamping tesislerinde bulunan konaklama yapı birimlerinin iç mekân ve dış mekân alanları

		İÇ MEKAN ALANLARI					DIŞ MEKAN ALANLARI					
		Yatma Alanı	Oturma Alanı	Mutfak Alanı	Tuvalet/ Banyo	Çalışma Alanı	Veranda Alanı	File Yatma Alanı	Havuz	Ortak Havuz	Ortak Tuvalet Banyo	Ateş Başı Oturma Alanı
LONGOSPHERE	Sincap Çadır	X					X			X	X	X
	Sincap Long Çadır	X			X		X			X		X
	Kaplumbağa Çadır	X	X		X	X	X			X		X
SAPANCA DOME	Amazon Dome Çadır	X	X	X	X	X	X	X	X			X
	Japon Dome Çadır	XX	X	X	XX		X	X	X			X
	Diğer Dome Çadırlar	X	X	X	X		X	X	X			X

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Tablo 11 incelendiğinde her iki glamping tesisisin konaklama birimlerinin iç mekânında yatma alanının, dış mekânda ise veranda alanı ve ateş başı oturma alanlarının olduğu görülmektedir. Longosphere glamping tesisinin konaklama birimlerinde mutfak alanının olmadığı, Sapanca Dome glamping tesisinde ise her konaklama biriminde mutfak alanının olduğu görülmektedir. Her iki tesiste bir konaklama tipinde iç mekânlarında çalışma alanının olduğu görülmektedir. Longosphere glamping tesisinde bulunan Sincap Çadır konaklama biriminin iç mekânında tuvalet/banyonun olmadığı dışarıda ortak kullanım alanında olduğu görülmektedir. Longosphere glamping tesisinde her konaklama birimine özel havuzdan ziyade ortak alanda havuz olduğu, Sapanca Dome glamping tesisinde ise her konaklama birimine özel havuzun olduğu görülmektedir. Sapanca Dome glamping tesisinde bulunan Japon konseptteki dome çadırda iki adet yatma alanı ve iki adet tuvalet/banyonun olduğu görülmektedir.

Çalışmanın kapsamında incelenen glamping tesislerinde bulunan sökülüp takılabilir özelliğe sahip olan konaklama yapılarında kullanıldığı yere göre malzemeler; kabuk/kaplama malzemesi, strüktür malzemeleri (duvar, kolon, kiriş, döşeme, çatı iskeleti), detay malzemeleri (doğrama, platform, zemin kaplama, duvar kaplama, tavan kaplama, çatı kaplama) (Güner ve diğerleri, 2017) ve iç mekânda kullanılan malzemeler (merdiven basamak ve korkuluk, ara bölme-kapı, mutfak dolap ve tezgah, banyo duvar ve zemin) (Kılınç, 2021) maddeleri altında karşılaştırma yapılarak Tablo 12 ve Tablo 13'te aktarılmıştır.

Tablo 12. İncelenen glamping tesislerinde bulunan konaklama yapılarında kullanıldığı yere göre malzemeler -1

			LONGOSPHERE		SAPANCA DOME	
			Sincap Çadır	Kaplumbağa Çadır	Amazon Dome Çadır	Metaverse Dome Çadır
		Görseli				
KONAKLAMA YAPILARINDA KULLANILDIĞI YERE GÖRE MALZEMELER	Kabuk/Kaplama Malzemesi		Çadır bezi	Çadır bezi	Alüminyum kompozit	İthal branda
	Strüktür Malzemeleri	Duvar	Çadır bezi	Ahşap ve çadır bezi	Ahşap kafes sistemi ve kompozit kaplama, taş	Ahşap kafes sistemi ve kumaş
		Kolon	—	Ahşap	Ahşap	—
		Kiriş	—	Ahşap	Ahşap	—
		Döşeme	Ahşap	Ahşap	Ahşap	Ahşap
		Çatı İskeleti	Ahşap ve çadır bezi	Ahşap ve çadır bezi	Ahşap ve kompozit	Ahşap ve branda
	Detay Malzemeleri	Doğrama	Çadır bezi	Ahşap görünümlü alüminyum	Çelik	Ahşap
		Platform	Ahşap	Ahşap	Ahşap	Ahşap
		Zemin Kaplama	Ahşap	Ahşap	Ahşap	Epoksi
		Duvar Kaplama	Çadır bezi	Çadır bezi	Kompozit	Kumaş
		Tavan Kaplama	Çadır bezi	Çadır bezi/Kumaş	Kompozit	Kumaş
		Çatı Kaplama	Çadır bezi	Çadır bezi	Kompozit	Branda
	İç Mekân Malzemeleri	Merdiven Basamak	—	—	—	—
		Merdiven Korkuluk	—	—	—	—
		Ara Bölme-Kapı	—	Ahşap	Ahşap görünümlü alüminyum	—
		Mutfak Dolap, Tezgâh	—	—	Ahşap, Mermer	Ahşap
		Banyo Duvar, Zemin	—	Fayans, seramik	Fayans, seramik	Fayans, seramik

Kaynak:(Güner ve diğerleri, 2017; Kılınç, 2021)'den yararlanılarak yazar tarafından düzenlenmiştir.

Tablo 13. İncelenen glamping tesislerinde bulunan konaklama yapılarında kullanıldığı yere göre malzemeler -2

			SAPANCA DOME			
			Japon Dome Çadır	Candy Dome Çadır	Ceviz ve Dawn Dome Çadır	Diğer 4 Dome Çadır
		Görseli				
KONAKLAMA YAPILARINDA KULLANILDIĞI YERE GÖRE MALZEMELER	Kabuk/Kaplama Malzemesi		İthal branda	İthal branda	İthal branda	İthal branda
	Strüktür Malzemeleri	Duvar	Ahşap kafes sistemi ve kumaş	Ahşap kafes sistemi ve kumaş	Ahşap kafes sistemi ve kumaş	Ahşap kafes sistemi ve kumaş
		Kolon	—	—	—	—
		Kiriş	—	—	—	—
		Döşeme	Ahşap	Ahşap	Ahşap	Ahşap
		Çatı İskeleti	Ahşap ve branda	Ahşap ve branda	Ahşap ve branda	Ahşap ve branda
	Detay Malzemeleri	Doğrama	Ahşap	Ahşap	Ahşap	Ahşap
		Platform	Ahşap	Ahşap	Ahşap	Ahşap
		Zemin Kaplama	Ahşap	Ahşap	Ahşap	Ahşap
		Duvar Kaplama	Kumaş	Kumaş	Kumaş	Kumaş
		Tavan Kaplama	Kumaş	Kumaş	Kumaş	Kumaş
		Çatı Kaplama	Branda	Branda	Branda	Branda
	İç Mekân Malzemeleri	Merdiven Basamak	Ahşap	Ahşap	Ahşap	—
		Merdiven Korkuluk	Çelik	File	Ahşap	—
		Ara Bölme-Kapı	Ahşap	Ytong blok, ahşap	Ytong blok, ahşap	Ytong blok, ahşap
		Mutfak Dolap, Tezgâh	Ahşap, granit mermer	Ahşap, granit mermer	Ahşap	Ahşap
		Banyo Duvar, Zemin	Fayans, seramik	Fayans, seramik	Fayans, seramik	Fayans, seramik

Kaynak:(Güner ve diğerleri, 2017; Kılınç, 2021)'den yararlanılarak yazar tarafından düzenlenmiştir.

Tablo 12 ve Tablo 13 incelendiğinde kaplama malzemesi olarak çadır bezi, alüminyum kompozit ve ithal branda kullanıldığı görülmektedir.

Strüktür malzemeleri olarak duvarda; çadır bezi, ahşap-çadır bezi, ahşap-kompozit, ahşap -kumaş kullanıldığı, kolon ve kirişin çoğunlukla olmadığı, olan konaklama yapılarında ise ahşap malzeme kullanıldığı, döşeme malzemesinin tüm yapı birimlerinde ahşap olduğu, çatı iskeletinin ahşap-çadır bezi, ahşap-kompozit, ahşap-branda malzemeleri kullanıldığı görülmektedir.

Detay malzemeleri olarak doğramalarda kullanılan malzemelerin çadır bezi, alüminyum, çelik ve ahşap kullanıldığı, platformun tüm konaklama birimlerinde ahşap malzemeden yapıldığı, zemin kaplama malzemesinin bir konaklama birimi haricinde ahşap malzeme kullanıldığı, duvar, tavan ve çatı kaplama malzemeleri olarak çadır bezi, kompozit, kumaş ve branda kullanıldığı görülmektedir.

İç mekân malzemeleri olarak loft kata sahip olan konaklama birimleri merdiven basamaklarının hepsinde ahşap malzeme kullanıldığı, merdiven korkuluklarında konsepteuygun malzeme seçimiyle ahşap, çelik ve file kullanıldığı, konaklama birimi içinde kullanılan ara bölme elemanlarında ahşap, alüminyum veya ytong blok malzeme kullanıldığı, iç mekânda banyosu bulunmayan bir konaklama birimi haricinde tüm banyo duvar ve zeminlerde fayans ve seramik kullanıldığı görülmektedir.

6. DEĞERLENDİRME VE SONUÇ

Turizm sektöründe meydana gelen gelişmeler sonucunda farklı turizm türleri ve farklı konaklama yapıları oluşmaktadır. Şehir yaşamının getirdiği yoğun çalışma, gürültü, trafik yoğunluğu, kalabalık, çevre kirliliği ve Covid-19 pandemi süreciyle birlikte turizm sektöründe doğa temelli hizmet veren işletmelere talep artmıştır. Böylece insanların doğa ile etkileşim içerisinde kalabalıktan uzak en eski açık hava rekreasyonlarında olan kamp yapma faaliyeti yeniden ilgi görmeye başlamıştır. Doğayı deneyimlemek isteyen fakat kampın olumsuz unsurlarını (hava koşulları, çamur, kirlilik, yemek ve güvenlik) istemeyen kişiler için lüks ve kampı bir araya getiren, klasik kamp çadırının çeşitlenerek modern ve ilgi çekici konaklama yapı türlerinden oluşan glamping turizm seçeneği oluşmuştur. Google Trends'den elde edilen verilere göre, glampingin yükselen bir trend olarak asıl gelişme ve yaygınlaşma döneminin 2020 yılı yani Covid-19 salgın hastalık sonrası olduğu görülmektedir.

Glamping turizmine hizmet veren işletmeler, kullanıcılara doğanın içinde ilgi çekici konseptlerde konforlu konaklama seçenek imkanları ve doğayla iç içe çeşitli aktivite imkanları sunmaktadır. Doğada yer alan bu tesisler genel olarak sürdürülebilirliği benimseyen, doğaya zarar vermeyen, çevre dostu malzemeler ve tekniklerle inşa edilen konaklama yapılardan oluşmaktadır.

Bu çalışmada turizm sektöründe değişen tercihler ve gelişmeler değerlendirilip lüks kampçılık anlamına gelen glamping kavramı, glamping yapı türleri ve tasarımsal özellikleri incelenerek glamping tesislerinin mimari tasarımına katkı sağlamak amaçlanmaktadır. Çalışmada nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Görüşme ve gözlem ile veri elde edilmiştir. Çalışma konusu ile ilgili yerli ve yabancı yüksek lisans ve doktora tezleri, makaleler, bildiriler ve internet kaynakları taranarak tez çalışmasının literatür içerisindeki yeri araştırılmıştır. Tez çalışmasında glamping yapı türleri sabit yapılar (ağaç evler, mağaralar, hobbit evler ve kulübeler) ve hareketli yapılar olmak üzere iki başlıkta incelenmiştir. Hareketli yapılar ise taşınabilir (karavanlar, kapsüller, konteynerler, küçük evler) ve sökülüp takılabilir yapılar (çadırlar ve jeodezik kubbeler) olmak üzere iki başlığa ayrılmış ve çeşitli tesis örnekleriyle anlatım desteklenmiştir. Tezin alan çalışması bölümünde ise, günümüzde diğer yapılara göre hafif, ekonomik, kolay inşa edilebilen ve tek bir yere bağlı kalmayarak farklı amaçlara uygun kullanım olanakları sunan sökülüp

takılabilir (demountable) yapıları bünyesinde barındıran Longosphere ve Sapanca Dome glamping tesisleri incelenmiştir. Doğa temelli turizm anlayışında olan iki tesisin mimari tasarımlarını etkileyen çevresel ve yapısal faktörler incelenerek SWOT analizi yardımıyla güçlü, zayıf yönleri; fırsat ve tehditleri tespit edilmiştir. Glamping tesislerinin planlama ve yapım süreci, tesis içi mekânsal düzenleme, kullanılan yapı malzemesi ve strüktürü başlıkları altında incelenmiştir. İncelemeler sonucunda glampinglerin çevresel, yapısal, mekânsal özellikleri kullanıcılara nasıl bir deneyim sunduklarına dair önemli bulgular elde edilmiştir.

Glamping işletmeleri bir turizm türü olduğundan hizmet sektörü içerisinde yer almaktadır. Hizmet sektöründe üretim ve tüketim eş zamanlı olduğundan ürün servisi sırasında çalışan personellerin davranışları önem arz etmektedir. Çalışmanın kapsamında incelenen tesislerin kullanıcı yorumları dahilinde, çalışan personellerin davranışları (güler yüzlü hizmet, hızlı servis, çözüm odaklı olma) müşterilerde yüksek kalitede hizmet aldığı yönde geri dönüşler sağladığı görülmüştür. Glamping turizm seçeneği glamperlar tarafından otelden daha düşük fiyatlı olmadığı, çoğunlukla yüksek fiyat kategorisinde bir tatil seçeneği olarak değerlendirildiği görülmektedir. İncelenen yorumlarda özellikle Longosphere glamping tesisi kullanıcıları tarafından oda fiyatlarından ziyade tesis içi aktivite ve imkanların yüksek fiyatlı olduğu görülmektedir. İnsanların glamping turizmini tercih ederken bozulmamış doğa ile baş başa olma isteğini konforlu, temiz ve hijyenik bir ortamda iyi kalitede hizmetle almak istemeleri ön plana çıkmaktadır. Doğa ile etkileşimde lüks ve konforlu konaklama hizmetinin yanı sıra gelen konukların, varsa çocuklarının yaşlarına uygun macera ve rekreatif faaliyetlerde sunulması glamperlar tarafından beklenmektedir. Yapılan değerlendirme sonucunda, tesisin güzel bir doğada konumlanması, lüks konaklama imkânı sunması, çalışan personellerin ilgili davranışlarıyla yüksek kalitede hizmet sunması ve çeşitli rekreatif etkinliklerle müşterilere macera deneyimi sunması glamperların memnuniyet seviyesini belirlemektedir.

Glamping konaklama birimlerinin iç mekânlarında kullanıcılara konforlu bir alan oluşturması gerekmektedir. İç mekânın yağmur ve kar sularından etkilenmemesi, rüzgâra karşı dayanıklı olması, kışın sıcak, yazın serin bir ortam oluşturması için kaliteli kaplama malzemesi, gerekli ısı, su ve ses yalıtımları yapılması gerekmektedir. Çalışma kapsamında incelenen Sapanca Dome glamping tesisinde Amazon konsept dome çadır

kaplama malzemesi olarak alüminyum kompozit kaplama tercih edilmesi dikkat çekmektedir. Isı yalıtımı ve renk seçiminin daha avantajlı olmasından dolayı tercih edilen kaplama malzemesi, bölgede yağışın çok olması ve güneş ışınlarının etkisi sonucu derz aralarında açılmalar oluşarak iç mekânın su almasına neden olmuştur. Fakat aynı tesiste bulunan diğer dome çadırların kaplama malzemesi yekpare olan İtalyan brandasında ise bu olumsuzluklar oluşmamıştır. Bu nedenle glamping tesislerinin bulunduğu konumun iklimine uygun tasarlanarak hem yaz hem de kış hava koşullarına uygun kaplama malzemesi seçilmesi önem arz etmektedir.

Çalışma kapsamında incelenen glamping işletmelerinin çevreye duyarlı olduğu ve sürdürülebilirlik anlayışı ile faaliyetlerini gerçekleştirdikleri görülmektedir. Konaklama yapılarının yapımında; beton kullanımının olmaması, yapı malzemesi olarak çoğunlukla ahşap malzeme kullanılması, temelsiz bir şekilde zemin ile minimum etkileşimde olması, sökülüp takılabilir özelliğe sahip olması ve ağaçlara zarar vermeden ağaç aralarına konumlanması sürdürülebilirlik anlayışı ile doğaya zarar vermeden yapılar inşa edildiğini göstermektedir.

Çalışma kapsamında incelenen Longosphere glamping tesisinin konumlandığı Longos ormanı nadir bulunan bir ekosisteme sahiptir. Bölge dünyanın korunması gereken doğa miraslarından biri olarak değerlendirilmekte olup bu orman 2007 yılında Milli Park ilan edilerek tamamen koruma altına alınmıştır. Bu tesis arazisi devletten kiralanarak projelendirilmiş olup fonksiyonel ve sürdürülebilir bir sisteme sahip olan sökülüp takılabilir yapılardan oluşması avantaj olarak görülmektedir. Kısa sürede aynı yapı malzemeleri ve aynı bağlantı elemanlarıyla istenilen farklı bir yerde tekrar inşa edilebilme özelliğine sayesinde bu yapılar ihtiyaç dahili doğrultusunda çeşitli amaçlara yönelik farklı kullanım alanları bulunmaktadır.

Doğanın içinde konumlanan glamping yaşam alanları, doğa ile uyumu sağlamak amacıyla yakın çevresinde kolayca erişilebilen tüm malzemeler tasarımcı tarafından doğaçlama değerlendirilerek şaşırtıcı bir glamping modeli ortaya çıkarabilmek için kullanılabilir. Örneğin antikacılarda bulunan eski camlar, bakırlar ve hatta mobilyalar gibi artıklara kadar çok sayıda malzeme değerlendirilerek glamping yapısının bir parçası olarak yeniden hayat bulabilmektedir. Bu tasarım yöntemi ‘Ad Hoc’ tasarım stratejisi olup çalışmanın kapsamında incelenen Sapanca Dome glamping yapılarının tasarımında

kullanıldığı görülmektedir. On farklı konseptte iç mekân tasarımına sahip olan bu glamping tesisi glamperlara farklı deneyimler sunmaktadır.

Yapılan çalışma sonucunda; incelenen glamping tesislerinin kullanıcıları olan glamperların memnuniyetini; doğa, lüks, yüksek kalitede hizmet, kaliteli yiyecek içecek ve macera nitelikleri ön planda etkilemektedir. Glamping konaklama yapılarının mimari tasarımlarının kullanıcı ihtiyaçlarına yönelik işlevsel ve ilgi çekici tasarımlarda olması gerektiği ve malzeme seçiminde çevresel faktörlerin göz önünde bulundurulması gerektiği sonuçlarına ulaşılmıştır. Çalışmanın konusu olan glamping turizmine dair özellikle mimarlık alanında kaynakların ve yapılan araştırmaların varlığının azlığı göz önünde bulundurularak yapılacak olan çalışmanın literatüre ve glamping tesislerinin mimari tasarımlarına katkı sağlaması hedeflenmektedir.

KAYNAKLAR

Acuner, Ş. A. (2006). *Alternatif Turizm Türlerinin Doğu Karadeniz Bölgesi Turizm Potansiyelinin Gelişmesine Etkisi*. Ankara: MPM Yayınları.

Akıncı, Z. ve Kasalak, M. A. (2016). Sürdürülebilir turizm yönetimi açısından özel ilgi turizminin yeri ve önemi. *Uluslararası Turizm ve Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 161–182.

Aksöz, E. O., Önem, B. ve Aydın, B. (2020). Kamp Deneyimi Yaşayan Bireylerin Glampinge İlişkin Algılarının Belirlenmesi. *Gastroia*, *4*(2), 185–196.

Akyol, E. ve Zengel, T. (2014). 21. Yüzyılda Yeni Nesil Konaklama Yapıları: Butik Otel Yaklaşımı. *Anatolıa:Turizm Araştırmaları Dergisi*, *25*(2), 211–225.

ARDIÇ YETİŞ, Ş. (2021). Kapadokya'da Turistik Ürün Olarak Kamping mi Glamping mi? *Güncel Turizm Araştırmaları Dergisi*, *5*(1), 131–148. doi:10.32572/guntad.876479

Balkaza, G. (2008). *Yer Değiştirebilir Yapılar*. Yüksek Lisans Tezi, Yıldız Teknik Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü Mimarlık Anabilim Dalı, İstanbul.

Barutçugil, İ. S. (1984). *Turizm İşletmeciliği*. Uludağ Basımevi.

Birdir, K., Unur, K. ve Dalgıç, A. (2015). Türkiye ve Dünya'da Kamping ve Yeni Bir Turistik Ürün Olarak 'Glamping', *2*, 168–177.

Brooker, E. ve Jopper, M. (2013). Trends İn Camping and Outdoor Hospitality—An İnternational Review. *Journal of Outdoor Recreation and Tourism*, *3–4*, 1–6. doi:10.1016/j.jort.2013.04.005

Cebeci, H. (2021). *Covid-19 Salgını Sonrasında Güncellenen Turizm Algısının Glamping Turizmine Etkisi Üzerine Bir Araştırm: Giresun Örneği*. Yüksek Lisans Tezi Giresun Üniversitesi, Sosyal Bilimlei Enstitüsü Ekoturizm Rehberliği Anabilim Dalı, Giresun.

Çelik İlal, N. ve Gümüş Dönmez, F. (2023). Glamping Turizmi: Ulusal Yazın Üzerine Bir İçerik Analizi. *Journal of Tourism and Gastronomy Studies*, *11*(3), 1767–1782. doi:10.21325/jotags.2023.1266

Collins, F. (2023). Treehugger. *Dotdash Meredith*. 31 Aralık 2023 tarihinde https://www.treehugger.com/tipis-everything-you-ever-wanted-to-know-but-were-afraid-to-ask-4868654 adresinden erişildi.

Demir, Ş. Ş. ve Demircioğlu, A. S. (2023). Sürdürülebilir Kırsal Kalkınmada Glamping İşletmelerinin Rolü: Fethiye Örneği. *Safran Kültür ve Turizm Araştırmaları Dergisi*, *6*(1), 106–120.

Denk, E. (2018). *Genel Turizm*. https://avesis.atauni.edu.tr/resume/lessonmaterieldownload/erkan.denk?key=62bce2b3-b956-49b6-8048-d4179036d124 adresinden erişildi.

Düzgün, E. (2021). Pandemi Sonrası Yeni Turist Tercihi: Glamping Turizmi. *ODÜ Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi (ODÜSOBİAD)*, 0–2. doi:10.48146/odusobiad.870381

Ergüven, Y. D. D. M. H., Yılmaz, Ö. G. A. ve Kutlu, Ö. G. D. (2015). Turistik Ürün Çeşitlendirme Bağlamında Hibrit Turizm: Glamping Örneği. *The Journal of Academic Social Science Studies*, 255–265.

Evliyaoğlu, S. (1994). *Türkiye Turizm Coğrafyası ve Türkiye Coğrafyasının Ana Hatları*. Ankara.

Glamping.com. (2023). 28 Aralık 2023 tarihinde https://www.glamping.com/ adresinden erişildi.

Glamping. (2021a). 21 Aralık 2021 tarihinde https://www.ekoyapidergisi.org/glamping-guzel-bir-cadirdan-cok-daha-fazlasi adresinden erişildi.

Glamping. (2021b). 21 Aralık 2021 tarihinde https://www.ekoyapidergisi.org adresinden erişildi.

GlampingHub. (2021). 22 Aralık 2021 tarihinde https://glampinghub.com/ adresinden erişildi.

GlampingHub. (2024). 5 Haziran 2024 tarihinde https://glampinghub.com/types-of-glamping adresinden erişildi.

Göktaş, L. S., Çetin, G. ve Kızılırmak, İ. (2017). Özel İlgi Turizmi Olarak Glamping Turizminin Mevcut Durumu: Bir Örnek Olay Analizi Araştırması. *4.*

Disiplinlerarası Turizm Araştırmaları Kongresi, (November).

Göktaş, L. S. ve Kızılırmak, İ. (2017). Bolu Yedigöller Milli Parkı'nın Glamping Turizmi Potansiyeli Açısından Değerlendirilmesi. *Türk Turizm Araştırmaları Dergisi*, *1*(4), 43–51. doi:10.26677/tutad.2017.

Google Earth. (2024a). 3 Ocak 2024 tarihinde https://earth.google.com/web/search/Yeni+Mh,+Longosphere+Glamping,+Sislioba+Yolu,+İğneada%2FDemirköy%2FKırklareli/@41.8779586,27.9759944,35.93654403a,610.0629591d,35y,0h,0t,0r/data=CigiJgokCb-VMhdQcDVAEb6VMhdQcDXAGVtftH6Fl0lAIWAa3q9JKUrA adresinden erişildi.

Google Earth. (2024b). 9 Mayıs 2024 tarihinde https://earth.google.com/web/search/sapanca+dome/@40.77783935,30.5294294,21.72164498a,409486.86722204d,35y,0h,0t,0r/data=CncaTRJHCiUweDE0Y2NhZjAwNjMxOWJhYzU6MHg2M2RmYzE2N2JhZTI4MDdlGe9oLRbQVERAIfodL0kKSz5AKgxzYXBhbmNhIGRvbWUYAiABIiYKJAkgmPZty7REQBHoe9yUUv adresinden erişildi.

Google Trends. (2024a). 4 Haziran 2024 tarihinde https://trends.google.com/trends/explore?date=all&q=glamping&hl=tr adresinden erişildi.

Google Trends. (2024b). 4 Haziran 2024 tarihinde https://trends.google.com/trends/explore?date=all&geo=TR&q=kamping,glamping&hl=tr adresinden erişildi.

Gülbahar, O. (2009). 1990'lardan Günümüze Türkiye'de Kitle Turizminin Gelişimi ve Alternatif Yönelimler. *Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, *14*(1), 151–177.

Güner, C., Gökşen, F. ve Koçhan, A. (2017). Sürdürülebilir Kalkınma Modeli için Çevre Duyarlı Yapılarda Malzeme Seçiminin İncelenmesi. *Akademia Disiplinlerarası Bilimsel Araştırmalar Dergisi*, *3*(2), 1–14.

Gursoy, D. ve Chen, B. T. (2012). Factors Influencing Camping Behavior: The Case of Taiwan. *Journal Of Hospitality Marketing & Management*, *21*(6), 659–678.

Gürtekin, F. B. (2011). *Mobil mekân kapsamında karavan- treyler tasarımının iç mekân organizasyonu yönünden incelenmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İç Mimari ve Çevre Tasarımı Anasanat Dalı, Ankara.

İmert, H. (2017). *Konaklama Mekânlarında 'Ekolojik Biçimleniş' ve Bir Tasarım Modeli Önerisi*. Doktora Tezi Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü İç Mimarlık Anabilim Dalı.

İtez, Ö. (2021, 17 Mart). Longosphere Glamping - Arkitera. 7 Ocak 2024 tarihinde https://www.arkitera.com/proje/longosphere_glamping/ adresinden erişildi.

Karaoğlu, Ö. (2014). *Mobil mekânların iç mekân organizasyonu ve örneklerle mobil ofis tasarımlarının analizi*. Yüksek Lisans Tezi Hacettepe Üniversitesi, Güzel Sanatlar Enstitüsü İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı Anasanat Dalı, Ankara.

Keresteci Arşivi. (2023).

Kılınç, A. İ. (2021). *Konaklama Model Önerisi Olarak: "Ad Hoc" Glamping*. Doktora Tezi Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü İç Mimarlık Anabilim Dalı.

Konaklama ve Seyahat Hizmetleri Turizm İşletmeleri. (2011). Ankara.

Korkmaz, Ö. (2022). *Dünyada Glamping Turizmi Gelişimi Ve Tabiat Turizmi Kapsamında Kastamonu İçin Bir Model Önerisi*. Yüksek Lisans Tezi Kastamonu Üniversitesi, Sosyal Bilimlei Enstitüsü Turizm İşletmeciliği Anabilim Dalı, Katamonu.

Kozak, A. M., Evren, S. ve Çakır, O. (2013). Tarihsel Süreç İçinde Turizm Paradigması. *Anatolia: Turizm Araştırmaları Dergisi, 24*(1), 7–22.

Küçükkınay, Y. (2023). ODAK: Longosphere YouTube. 7 Ocak 2024 tarihinde https://www.youtube.com/watch?v=5N6NjXOaF5A adresinden erişildi.

Kültür ve Turizm Bakanlığı. (2020). *Türkiye İstatistik Kurumu*.

Kültür ve Turizm Bakanlığı. (2022, 23 Eylül). Lüks Çadır Tesisleri Nitelikleri Yönetmeliği. *Resmi Gazete*.

Kültür ve Turizm Bakanlığı. (2024a). Sakarya İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü. 10 Mayıs

2024 tarihinde https://sakarya.ktb.gov.tr/TR-348152/sakarya-rotalari.html adresinden erişildi.

Kültür ve Turizm Bakanlığı. (2024b). Sakarya İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü. 10 Mayıs 2024 tarihinde https://sakarya.ktb.gov.tr/TR-363939/konaklama-tesislerinin-adi-adresi-irtibat-ve-iletisim-b-.html adresinden erişildi.

Lane, B. ve Kastenholz, E. (2015). Rural Tourism: The Evolution of Practice and Research Approaches. *Journal of Sustainable Tourism*, *23*(8–9).

Meeting House. (2023).*Longosphere Glamping*. https://www.youtube.com/watch?v=aBOBcQazeHs adresinden erişildi.

Milohnići, I. ve Bonifačić, J. (2014). Global Trends Affecting Camping Tourism: Managerial Challenges and Solutions. *University of Rijeka Faculty of Tourism and Hospitality Management*, 3–6.

Olalı, H. ve Korzay, M. (1993). *Otel İşletmeciliği* (Beta Basım.).

Olcay, A. ve Turhan, U. (2017). Türkiye'de Glamping Hizmeti Veren İşletmelerin Sahip ve Yöneticilerinin "Yeni Turizm Trendi Glamping" ile İlgili Görüşleri (Muğla ve Antalya Örneği). *Gaziantep University Journal of Social Sciences*, *16*(4), 980–996. doi:10.21547/jss.314773

Özdemir, E. ve Akpınar, A. T. (2002). Konaklama İşletmelerinde İnsan Kaynakları Yönetimi Çerçevesinde Alanya ' daki Otel ve Tatil Köylerinde İnsan Kaynakları Profili. *Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (3), 85–105.

Özhasar, Y. ve Konak, S. (2019). Türkiye deki Glamping İşletmelerinin Web Site İçeriklerinin Analizi. *Journal of Tourism and Gastronomy Studies*, *7*(2), 937–949. doi:10.21325/jotags.2019.400

Özkan, A. H. (2005). *Ekolojik Mimarlık Çerçevesinde Alanya'daki Turizm Olgusunun İncelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Yıldız Teknik Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü Mimarlık Anabilim Dalı, İstanbul.

Öztekin, H. ve İlhan, İ. (1994). Konaklama Endüstrisi ve Konaklama İşletmelerinin Sınıflandırılması. *Anatolia, Eylül*, 12–15.

Sakacova, K. L. (2013). *Glamping - Nature Served on Silver Platter*. Master's Thesis,

Aalborg University, Denmark.

Sezgin, O. M. (1995). *Genel Turizm*. Ankara: Tutibay Yayınları.

Sunar, H. (2017). *Özel İlgi Turizmi Olarak Hüzün Turizmi Ve Türkiye'den Örnekler*. Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Ünüversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Seyahat İşletmeciliği Ve Turist Rehberliği Ana Bilim Dalı, Konya.

Surdu, A. (2014). *How can social media be used as a communication channel between hospitality providers and customers, in synergy with other channels?* Faculty of Technology, Policy and Management, Delft University of Technology, Thesis.

triDOMES. (2022). 1 Ocak 2024 tarihinde https://www.tridomes.com/tridomes-jeodezik-dome-cadir-ne-ise-yarar adresinden erişildi.

Tunç, A. (1993). *Otel İşletmelerinde Pazarlama Araştırmaları İçinde SWOT (Durum) Analizinin Yeri*. Yayınlanmamış Doktora Tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Turizm Anabilim Dalı, İstanbul.

Turizm Tesislerinin Belgelendirilmesine ve Niteliklerine İlişkin Yönetmelik. (2005). Resmi Gazete, 25852, 21 Haziran 2005.

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK). (2024). 3 Ocak 2024 tarihinde https://www.tuik.gov.tr/ adresinden erişildi.

URL-1. (2022). 23 Ocak 2022 tarihinde https://www.boltfarmtreehouse.com/listings/xl-dome adresinden erişildi.

URL-10. (2024). 1 Ocak 2024 tarihinde https://glampinghub.com/unitedstatesofamerica/mountainstates/colorado/lakegeorge/glamping-accommodation-lake-george-colorado/ adresinden erişildi.

URL-11. (2024). 5 Haziran 2024 tarihinde https://glampinghub.com/newzealand/northisland/greytown/greytown-accommodation-glamping-north-island/?dates=06/06/2024 - 06/07/2024&adults=2&children=0&infants=0&lang=en&page=1&sort=-listing_boost&currency=USD&flexible=auto&month=any&boundingBox=%7B%22nor adresinden erişildi.

URL-12. (2024). 5 Haziran 2024 tarihinde

https://glampinghub.com/canada/ontario/greycounty/private-yurt-retreat-ideal-relax-markdale-ontario/?dates=06/06/2024 - 06/07/2024&adults=2&children=0&infants=0&lang=en&page=2&sort=-listing_boost&currency=USD&flexible=auto&month=any&boundingBox=%7B%22nort adresinden erişildi.

URL-13. (2024). 5 Haziran 2024 tarihinde https://glampinghub.com/costarica/guanacaste/nosara/glamping-bubble-rental-costa-rica-vacation/?dates=06/06/2024 - 06/07/2024&adults=2&children=0&infants=0&q=&location=&lang=en&page=1&sort=-listing_boost&currency=USD&flexible=auto&month=any&filters=%7B%22 adresinden erişildi.

URL-14. (2024). 5 Haziran 2024 tarihinde https://glampinghub.com/unitedstatesofamerica/south/texas/cibolo/friendship-water-texas-tented-cabin-oasis-lakeside-getaway/?dates=06/06/2024 - 06/07/2024&adults=2&children=0&infants=0&lang=en&page=1&sort=-listing_boost&currency=USD&flexible=auto&month=an adresinden erişildi.

URL-15. (2021). 22 Aralık 2021 tarihinde https://longosphere.com/longosphere adresinden erişildi.

URL-16. (2024). 7 Ocak 2024 tarihinde https://www.tripadvisor.com.tr/Hotel_Review-g2187501-d21191903-Reviews-or5-Longosphere_Glamping-Igneada_Kirklareli_Province.html adresinden erişildi.

URL-17. (2022). 7 Ocak 2024 tarihinde https://twitter.com/longosphere/status/1539934919400607745 adresinden erişildi.

URL-18. (2024). 8 Ocak 2024 tarihinde https://meetzon.com/places/longosphere---dome-cadir adresinden erişildi.

URL-19. (2024). 9 Ocak 2024 tarihinde https://www.etstur.com/Sapanca-Dome adresinden erişildi.

URL-2. (2023). 29 Aralık 2023 tarihinde https://glampinghub.com/turkey/centralanatoliaregion/urgup/luxury-cave-stay-turkey/ adresinden erişildi.

URL-20. (2024). 9 Ocak 2024 tarihinde https://www.sapancadome.com/ adresinden erişildi.

URL-3. (2023). 29 Aralık 2023 tarihinde https://glampinghub.com/ireland/mayo/castlebar/unplug-reconnect-county-mayo-glamping-irelands-tranquil-settings adresinden erişildi.

URL-4. (2023). 29 Aralık 2023 tarihinde https://www.archdaily.com/923527/hideout-falcon-studio-wna adresinden erişildi.

URL-5. (2023). 30 Aralık 2023 tarihinde https://glampinghub.com/unitedstatesofamerica/south/texas/elgin/secluded-vacation-rental-austin-texas/ adresinden erişildi.

URL-6. (2023). 30 Aralık 2023 tarihinde https://glampinghub.com/unitedstatesofamerica/south/texas/roundtop/round-top-texas-vacation-rental/ adresinden erişildi.

URL-7. (2023). 30 Aralık 2023 tarihinde https://glampinghub.com/unitedkingdom/england/worston/sleek-devon-glamping-pod-ideal-peaceful-holiday-england/ adresinden erişildi.

URL-8. (2024). 5 Haziran 2024 tarihinde https://glampinghub.com/unitedstatesofamerica/mountainstates/utah/laverkin/tiny-house-la-verkin-creek-utah/?dates=06/06/2024 - 06/07/2024&adults=2&children=0&infants=0&lang=en&page=1&sort=-listing_boost&currency=USD&flexible=auto&month=any&boundingBox=%7B adresinden erişildi.

URL-9. (2021). 22 Aralık 2021 tarihinde https://www.aman.com/resorts/aman-i-khas adresinden erişildi.

Weather Spark. (2024a). 4 Ocak 2024 tarihinde https://tr.weatherspark.com/y/94412/İğneada-Türkiye-Ortalama-Hava-Durumu-Yıl-Boyunca#Sections-BestTime adresinden erişildi.

Weather Spark. (2024b). 9 Mayıs 2024 tarihinde https://tr.weatherspark.com/y/96520/Sapanca-Türkiye-Ortalama-Hava-Durumu-Yıl-Boyunca adresinden erişildi.

yazgandesign. (2021). 20 Ocak 2022 tarihinde https://www.yazgandesign.com/longosphere-glamping adresinden erişildi.

Yetgin Akgün, D. ve İrem, Ü. (2021). Glamping İşletmelerine İlişkin Tripadvısor'daki Çevrim İçi Yorumların İçerik Analizi ile Değerlendirilmesi. *Gastronomi Konaklama ve Seyahat Dergisi, 4*(2), 199–214.

Yıldırım, A. (2023). IN OUT Superior Glamping.

Yıldız, Z. (2011). Turizmin Sektörünün Gelişimi Ve İstihdam Üzerindeki Etkisi, 54–71.

YouTube. (2023). 9 Ocak 2024 tarihinde https://www.youtube.com/watch?v=5y_KQvGlPzQ&t=84s adresinden erişildi.

ÖZGEÇMİŞ

KİŞİSEL BİLGİLER

Adı Soyadı : Büşra Nur KERESTECİ

EĞİTİM DURUMU

Lisans Öğrenimi : *2020, KTO Karatay Üniversitesi, Mimarlık Fakültesi*

Yüksek Lisans Öğrenimi : *2024, KTO Karatay Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Mimarlık Anabilim Dalı, Mimarlık Tezli Yüksek Lisans Programı*

Bildiği Yabancı Diller : *İngilizce*

Bilimsel Faaliyetleri :

İŞ DENEYİMİ

Stajlar : *2018, Stajyer Mimar, Tepekent Mimarlık*

2019, Stajyer Mimar, Kum Proje

Projeler :

Çalıştığı Kurumlar : *2020-2021, Lisansüstü Proje Asistanı, KTO Karatay Üniversitesi*

Tarih: 28 Haziran 2024